

หลักสูตรสถานศึกษา ระดับชั้นปฐมวัย

ปีการศึกษา 2569

โรงเรียนบ้านร่องฟอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยฉบับปี พุทธศักราช 2569 ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้ครูผู้สอนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านร่องฟอง ใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกันโดยมุ่งพัฒนาเพื่อเป็นทิศทางของการพัฒนาหลักสูตรใหม่ในการพัฒนาคนให้รองรับและทันกับการเปลี่ยนแปลง ตอบสนอง ต่อความจำเป็นและความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต

เด็กปฐมวัยทุกคน ให้ได้รับการเตรียมความพร้อม หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2569 สำหรับเด็กอายุ 4-6 ปี คือ มีการกำหนดคุณภาพผู้เรียนเป็น ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยและความสามารถผู้เรียน เมื่อจบชั้นปีว่าจะต้องทำอะไรได้บนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยและความสามารถในแต่ละระดับอายุ โดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถผู้เรียนประกอบด้วย ด้านสุขภาพทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา เพื่อสร้างและพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้มีความสามารถตามวัยที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในโลกศตวรรษที่ 21 และสามารถ ปรับตนให้ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กปฐมวัยพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

โรงเรียนบ้านร่องฟอง ซึ่งได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2569 สำหรับเด็กอายุ 4-6 ปี ฉบับนี้ เพื่อใช้สำหรับเป็นกรอบทิศทางในการจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนาผู้เรียนระดับปฐมวัย ให้มีความพร้อมความสามารถ หวังว่าหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยฉบับปรับปรุงที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2568 ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
1. หลักการและเหตุผล	1
2. ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย	9
3. วิสัยทัศน์	9
4. หลักการ	10
5. จุดหมาย	12
6. ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย	12
7. ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี	12
8. การจัดเวลาเรียน	17
9. สาระการเรียนรู้	18
10. การจัดประสบการณ์	78
11. การจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้	90
12. การประเมินความสามารถผู้เรียน	96
13. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ 3-6 ปี) สำหรับ กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ	96
14. การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับ ประถมศึกษาปีที่ 1	103
15. การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน	104
16. ภาคผนวก	107

๑.หลักการและเหตุผล

การจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนบ้านร่องฟอง พุทธศักราช 2568 วางรากฐานอยู่บนแนวคิดที่ว่าการศึกษาคือกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพประชากรเพื่อขับเคลื่อนประเทศในทุกมิติ โดยเฉพาะในสถานการณ์โลกปัจจุบันที่มีความผันผวนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โรงเรียนจึงมุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมให้เด็กปฐมวัยมีความเข้มแข็งและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ท่ามกลางภาวะวิกฤต ผ่านการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ในตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติและมาตรฐานสากลที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21

แนวคิดหลักของหลักสูตรยึดโยงอยู่กับการผสมผสานระหว่างปรัชญาการศึกษาปฐมวัยสากลและความเป็นไทย โดยให้ความสำคัญกับการอบรมเลี้ยงดูควบคู่ไปกับการให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ผ่านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมองและการเรียนรู้อย่างมีความสุข โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบททางสังคมวัฒนธรรมที่แวดล้อมตัวเด็ก อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการสมวัยอย่างเป็นองค์รวม ทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเห็นคุณค่าในตนเองและการมีความเชื่อมั่นที่จะเติบโตไปเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ

นอกจากนี้ หลักสูตรยังให้ความสำคัญกับทฤษฎีพัฒนาการในทุกมิติ โดยเชื่อว่าเด็กทุกคนมีศักยภาพและวุฒิภาวะในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันตามช่วงวัย การจัดประสบการณ์ผ่านการเล่นอย่างมีความหมายจึงเป็นหัวใจสำคัญที่จะช่วยเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมสู่การเรียนรู้ใหม่ สร้างรากฐานคุณภาพชีวิตที่สมบูรณ์เพื่อให้เด็กปฐมวัยเติบโตไปเป็นมนุษย์ที่สร้างคุณค่าต่อตนเองและสังคมได้อย่างยั่งยืน สอดรับกับเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งหวังให้ระดับปฐมวัยเป็นช่วงเวลาแห่งการเริ่มต้นพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการสมวัยอย่างมั่นคงและมีคุณภาพที่สุด

๒.หลักการและแนวคิดของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี จัดทำขึ้น โดยยึดปรัชญาการศึกษาปฐมวัย และหลักการบนพื้นฐานแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยสากล และความเป็นไทย ครอบคลุมการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมพัฒนาการผู้เรียน และการเรียนรู้ตามวัย อย่างเป็นองค์รวมผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย โดยนำการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกการตระหนักถึงบริบทสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก และการประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็ก ระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน เพื่อสร้างและพัฒนาเด็กทุกคนให้มีความสามารถตามวัย ที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถปรับตัวให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กปฐมวัยพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป ทั้งนี้

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๔ สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี กำหนดหลักการที่พัฒนาขึ้นมาจากแนวคิด ดังนี้

๒.๑ หลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ คำนึงถึงพัฒนาการตามวัย ความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรม พัฒนาจาก แนวคิด ดังนี้

๑) แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการผู้เรียน พัฒนาการเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อเนื่องในตัวมนุษย์ เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิไปจนตลอดชีวิตทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ พัฒนาการของเด็กจะมีลำดับขั้นตอนในลักษณะเดียวกันตามวัยของเด็ก แต่อัตราการเจริญเติบโตและระยะเวลาในการผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ของเด็กแต่ละคนอาจแตกต่างกันได้ โดยในขั้นตอนแรกๆ จะเป็นพื้นฐานสำหรับพัฒนาการขั้นต่อไป พัฒนาการประกอบด้วย ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ซึ่งพัฒนาการแต่ละด้านมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันรวมทั้งส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน พัฒนาการแต่ละด้านมีทฤษฎีเฉพาะอธิบายไว้และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาเด็กในแต่ละด้าน อาทิ ทฤษฎีพัฒนาการด้านร่างกาย อธิบายว่า การเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กมีลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้น เด็กจะพัฒนาถึงขั้นใดจะต้องเกิดวุฒิภาวะของความสามารถขั้นนั้นก่อนทฤษฎี พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ระบุว่า การอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็กส่งผลต่อบุคลิกภาพของเด็ก เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ความรักและความอบอุ่นเป็นพื้นฐานสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก ซึ่งจะทำให้เด็กมีความไว้วางใจในผู้อื่น เห็นคุณค่าของตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี เคารพผู้อื่น ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของความเป็นพลเมือง และทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญา อธิบายว่าเด็กเกิดมาพร้อมวุฒิภาวะและความสามารถในการเรียนรู้ ซึ่งจะพัฒนาขึ้นตามอายุประสบการณ์ รวมทั้งคำนึงทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ผู้เรียนได้รับ แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการผู้เรียนจึงเป็นเสมือนหนึ่งแนวทางให้ผู้สอนหรือผู้เกี่ยวข้อง ได้เข้าใจเด็ก สามารถอบรมเลี้ยงดู ให้การศึกษา และจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมเฝ้าระวัง ช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาให้เด็กมีพัฒนาการเป็นไปตามเป้าหมาย ที่ต้องการและมีพัฒนาการสมวัย

๒) แนวคิดเกี่ยวกับการคำนึงถึงสิทธิเด็ก การสร้างคุณค่า และสุขภาวะให้แก่เด็กปฐมวัยทุกคน เด็กควรได้รับการดูแลและพัฒนาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันทุกคน โดยมีสิทธิในการอยู่รอด สิทธิได้รับการคุ้มครอง สิทธิในด้านพัฒนาการ และสิทธิการมีส่วนร่วมตามที่กฎหมายระบุไว้ เด็กแต่ละคน มีคุณค่าในตนเอง ควรสร้างคุณค่าและคุณภาพชีวิตให้เกิดขึ้นกับเด็กจากการอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาที่มีคุณภาพ พร้อมกับการส่งเสริมความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญาด้วยการได้รับโภชนาการที่ดี การดูแลสุขนิสัย และสุขภาพอนามัย การมีโอกาสนักพักผ่อนอย่างเพียงพอ การมีอิสระได้เล่น การปกป้องคุ้มครองจากการเจ็บป่วย และบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ ตลอดจนการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สะอาดปลอดภัยและถูกสุขอนามัย

ทั้งนี้ เด็กปฐมวัยที่เป็นเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหรือกลุ่มเป้าหมายเฉพาะควรได้รับ การดูแลช่วยเหลือ และพัฒนาอย่างเหมาะสมเช่นกัน

๓) แนวคิดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูควบคู่การให้การศึกษา การจัดการศึกษาปฐมวัย มุ่งพัฒนาเด็กบนพื้นฐานของการอบรมเลี้ยงดูควบคู่กับการให้การศึกษา หรือการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติพัฒนาการ และความสามารถของเด็กแต่ละคนอย่างมีคุณภาพ ครบทุกด้าน การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยหมายรวมถึงการดูแลเอาใจใส่เด็กด้วยความรัก ความอบอุ่น การดูแลสุขภาพโภชนาการ และความปลอดภัย และการอบรมกล่อมเกล้าให้เด็กมีจิตใจดีมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีการดำเนินชีวิต ที่เหมาะสม และมีทักษะชีวิต การดูแลที่ตอบสนองความต้องการทั้งด้านร่างกายและจิตใจของเด็ก มุ่งให้เด็กมีร่างกายเติบโตแข็งแรงมีสุขภาพดี อารมณ์ร่าเริงแจ่มใส มีความประพฤติดีมีวินัย รู้จักควบคุมตนเองมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น การอบรมเลี้ยงดูที่มีผลดีต่อพัฒนาการและความสามารถของเด็กนั้น ผู้ใหญ่ที่ดูแลเด็ก จะต้องเป็นผู้ที่มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีปฏิสัมพันธ์และสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อเด็ก ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และใช้การสร้างวินัยเชิงบวกและใช้เหตุผลในการอบรมบ่มนิสัย ซึ่งจะช่วยให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจ ในตนเอง มีเป้าหมายชีวิตมีวินัยในตนเอง มีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อผู้อื่นสามารถจัดการ กับความเครียดและปัญหาต่าง ๆ ได้ การอบรมเลี้ยงดูจึงเป็นแนวคิดสำคัญที่ครอบคลุม และสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ต้องปฏิบัติอย่างสอดคล้องต่อเนื่องกัน สำหรับการให้การศึกษาเด็กในช่วงปฐมวัยนั้น เป็นการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ โดยการจัดประสบการณ์ที่หลากหลายผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัย ให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ จาก การลงมือปฏิบัติและการได้รับประสบการณ์ตรง มีการกำหนดจุดมุ่งหมายและการวางแผน ในการจัดประสบการณ์และจัดกิจกรรมทั้งรายบุคคล กลุ่มเล็ก และกลุ่มใหญ่ เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม ทั้งด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา โดยคำนึงถึงเด็กเป็นสำคัญและพัฒนาเด็กแต่ละคนอย่างเต็มศักยภาพ

๒.๒ หลักพัฒนาการผู้เรียนและการเรียนรู้ โดยเน้นการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม และสมดุลทุกด้านผ่านการเล่นอย่างมีความหมายด้วยวิธีการเหมาะสมกับวัยและความสามารถ สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง และมีการพักผ่อนเพียงพอ พัฒนาจากแนวคิด ดังนี้

๑) แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม และการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ การพัฒนาเด็กโดยองค์รวมเป็นการคำนึงถึงความสมดุลและครอบคลุมพัฒนาการของเด็กให้ครบทุกด้าน ในการดูแลพัฒนาและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กต้องไม่เน้นที่ด้านใดด้านหนึ่งจนละเลยด้านอื่น ๆ ซึ่งในแต่ละด้านของพัฒนาการและความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญามีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สามารถส่งเสริมให้เด็กเติบโต และมีพัฒนาการสมวัยอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ซึ่งการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการเป็นแนวทาง ที่สำคัญในการปฏิบัติต่อเด็กด้วยความรู้ความเข้าใจที่ประกอบด้วย ความเหมาะสมกับวัยหรืออายุของเด็ก ว่าพัฒนาการในช่วงวัยนั้น ๆ ของเด็กเป็นอย่างไร ต้องการการส่งเสริมอย่างไร การมีความรู้เรื่องพัฒนาการ และความสามารถตามช่วงวัยจะทำให้สามารถทำนายพัฒนาการ และความสามารถใน

ลำดับต่อไปได้ และสามารถวางแผนการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการความสามารถ และช่วยเหลือเด็กได้อย่างเหมาะสม สำหรับความเหมาะสมของเด็กแต่ละคนเป็นการคำนึงถึงเด็กเป็นรายบุคคลที่มีความชอบความสนใจ ความสามารถ และความถนัดที่แตกต่างกัน โดยให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างบุคคล และความเหมาะสมกับบริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ เพื่อให้การเรียนรู้ของเด็กที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กในการจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกที่ส่งเสริมให้เด็ก ได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและเต็มศักยภาพการสร้างกลุ่มการเรียนรู้ร่วมกัน การประเมินความสามารถผู้เรียน และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษา หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยกับผู้ปกครองและชุมชน

๒) แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง สมองของเด็กเป็นสมอง ที่สร้างสรรค์และมีการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นสัมพันธ์กับอารมณ์ สมองเป็นอวัยวะที่สำคัญมากที่สุด และมีการพัฒนา ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา โดยในช่วงนี้เซลล์สมองจะมีการพัฒนาเชื่อมต่อและทำหน้าที่ในการควบคุมการทำงาน พื้นฐานของร่างกาย สำหรับในช่วงแรกเกิดถึงอายุ 3 ปี จะเป็นช่วงที่เซลล์สมองเจริญเติบโต และขยายเครือข่ายใยสมองอย่างรวดเร็ว โดยปัจจัยในการพัฒนาของสมองประกอบด้วย พันธุกรรม โภชนาการ และสิ่งแวดล้อม สมองจะมีพัฒนาการที่สำคัญในการควบคุมและมีผลต่อการเรียนรู้ ความคิด จินตนาการ ความฉลาด และพัฒนาการทุกด้าน การพัฒนาสมองทำให้เด็กปฐมวัยสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วกว่าวัยใด สำหรับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมอง เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ที่ สัมพันธ์และสอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง โครงสร้างและการทำงานของสมองที่มีการพัฒนาอย่างเป็นลำดับขั้นตามช่วงวัยและความยืดหยุ่น ทำให้การพัฒนาสมองเกิดขึ้นได้ตลอดชีวิต การเชื่อมโยงต่อกันของเซลล์สมองที่เป็นเครือข่ายซับซ้อนและหนาแน่นจะเกิดขึ้นก่อนอายุ 5 ปี ซึ่งเมื่อเซลล์สมอง และจุดเชื่อมต่อเหล่านี้ได้รับการกระตุ้นมากขึ้นเท่าใด ยิ่งทำให้สมองมีความสามารถในการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว และจดจำได้มากขึ้น แต่หากไม่ได้รับการกระตุ้นจากประสบการณ์ที่เด็กได้รับอย่างหลากหลาย จะไม่เกิดการเชื่อมต่อ โดยการกระตุ้นจุดเชื่อมต่อเหล่านั้นเกิดจากการที่เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือทำ และปฏิบัติด้วยตนเองผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าที่เกี่ยวข้อง สัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับพัฒนาการทางสมองเป็นการเรียนรู้จากของจริงไปหาสัญลักษณ์จากง่ายไปหายาก จากรูปธรรมไปสู่นามธรรม โดยคำนึงถึงความสามารถตามวัยและพัฒนาการ อย่างไรก็ตาม เมื่อสมองเจริญเติบโตในช่วงวัย ต่าง ๆ และเริ่มมีความสามารถในการทำหน้าที่ในช่วงเวลาที่ต่างกัน กระบวนการทาง ความคิดของสมองส่วนหน้าทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการคิด ความรู้สึก และการกระทำ โดยสมองส่วนนี้กำลังพัฒนามากที่สุด เป็นช่วงของการพัฒนาความสามารถในการคิด การจัดระเบียบตนเอง ซึ่งส่งผลต่อการยับยั้งชั่งใจ การคิดไตร่ตรองการควบคุมอารมณ์ การยืดหยุ่นทางความคิด การใส่ใจจดจ่อ การวางแผน การตั้งเป้าหมาย ความมุ่งมั่น การจดจำ การเรียกใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดลำดับความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ และการลงมือทำอย่างเป็นขั้นตอนจนสำเร็จ การพัฒนาสมองจึงเป็นทักษะที่ต้องได้รับ การฝึกฝนในชีวิตประจำวันของเด็กผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ หลากหลายที่เปิดโอกาสให้เด็กได้คิด ลงมือทำ เพื่อให้เกิดความพร้อมและมีทักษะที่สำคัญต่อชีวิตในอนาคต นอกจากนี้ สมองยังเป็นอวัยวะสำคัญสำหรับการเรียนรู้ภาษาและการสื่อสาร การเรียนรู้ภาษาแม่

ของเด็กจะเกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ จากการปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่และผู้เลี้ยงดู ในชีวิตประจำวัน และสถานการณ์รอบตัว สมอ้อมมีตำแหน่งรับรู้ต่าง ๆ กัน ได้แก่ ส่วนรับภาพ ส่วนรับเสียง ส่วนรับสัมผัสรับรู้ การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย สมอ้อมส่วนต่าง ๆ เหล่านี้พัฒนาขึ้นมาได้ช้า หรือเร็วขึ้นอยู่กับ การกระตุ้นของสิ่งแวดล้อมภายนอก โดยสมอ้อมเด็กมีความจำผ่านการฟัง ต้องการรับรู้ข้อมูล เสียงพร้อมเห็นภาพ เริ่มรู้จักเสียงที่เหมือนและแตกต่าง และสามารถเรียนรู้จังหวะของคำได้จากการฟังซ้ำ ๆ สมอ้อมของเด็กที่เข้าใจเกี่ยวกับภาพ เสียง และสัมผัสแบบต่าง ๆ มีความสำคัญมาก เพราะข้อมูลจากภาพ เสียง และสัมผัสเหล่านี้จะก่อรูปขึ้นเป็นเรื่องราวที่จะรับรู้และเข้าใจซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ ได้ในที่สุด สมอ้อมส่วนหนึ่มีหน้าที่คิด ตัดสินใจ เชื่อมโยงการรับรู้ไปสู่การกระทำที่เป็นลำดับขั้นตอน สมอ้อมเด็กที่สามารถเรียนรู้ภาษาได้ดี ต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมของภาษาที่เรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมจึงจะเรียนรู้ได้ดี

๓) แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นและการเรียนรู้ของเด็ก การเล่นเป็นกิจกรรมการแสดงออกของเด็กอย่างอิสระตามความต้องการ และจินตนาการสร้างสรรค์ของตนเองเป็นการสะท้อนพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็กในชีวิตประจำวัน จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ บุคคล และสิ่งแวดล้อมรอบตัว การเล่นทำให้เกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลาย และส่งเสริมพัฒนาการและความสามารถทั้งด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญาของเด็ก การเล่นของเด็กปฐมวัย จัดเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งการเล่นอย่างมีความหมาย เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานที่ถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก ขณะที่เด็กเล่นจะเกิดการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กันด้วยจากการเล่นเด็กจะมีโอกาสเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้ใช้ประสาทสัมผัสและการรับรู้ ผ่อนคลายอารมณ์และแสดงออกถึงตนเองได้เรียนรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เด็กจะรู้สึก สนุกสนานเพลิดเพลินได้สังเกตมีโอกาสร่วม ทดลอง คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและค้นพบด้วยตนเอง การเล่นจะช่วยให้เด็กเรียนรู้สิ่งแวดล้อมบุคคลรอบตัว และส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถทั้งด้านสุขภาวะ ทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคมด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญาก้าวหน้า ไปตามวัยอย่างเหมาะสมและสมดุล การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่องตลอดเวลาจากการเล่น และประสบการณ์ตรงในชีวิตประจำวันผ่านการลงมือปฏิบัติ การใช้ประสาทสัมผัสในการสำรวจการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเพื่อให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และการถ่ายทอดจากผู้ที่มีประสบการณ์และมีความรู้มากกว่าทำให้เกิดการพัฒนาทักษะการคิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ทักษะภาษา ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ทักษะพื้นฐานที่สำคัญและความสามารถในการต่าง ๆ ตลอดจนเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง บุคคล สิ่งต่าง ๆ และสถานการณ์รอบตัว การเรียนรู้ควรยึดเด็กเป็นสำคัญ โดยเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเลือกตามความสนใจ ลงมือกระทำผ่านสื่ออุปกรณ์และของเล่นที่ตอบสนองการเรียนรู้ เปิดกว้างและมีความยืดหยุ่น โดยการเรียนรู้ของเด็กส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการลองผิดลองถูก การได้สัมผัสกระทำ และการกระทำซ้ำ ๆ ที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการและความสามารถทั้งด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ซึ่งเด็กจะมีความสนใจอยากรู้อยากเห็น เกิดการค้นพบและการแก้ปัญหา ความเข้าใจตนเองและผู้อื่น สำหรับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยนั้นเกิดจากการที่ผู้ใหญ่เป็นผู้สนับสนุนวิธีการการ

เรียนรู้และความพยายามของเด็ก ๆ ในการเรียนรู้ จากการกำหนดจุดมุ่งหมายรวมทั้งการสร้างความสำเร็จและส่งเสริมเด็ก ๆ ในการขยายขีดความสามารถของตน และให้คำแนะนำแก่เด็กในการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็ก สามารถใช้ในบริบทของการเล่นและกิจกรรมที่มีโครงสร้างตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเรียนรู้

๔) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ มีความสำคัญอย่างยิ่งโดยเฉพาะสำหรับเด็กปฐมวัย เนื่องจากเด็กวัยนี้กำลังอยู่ในช่วงพัฒนาทักษะความสามารถด้านสังคมและอารมณ์ ในระดับที่สูงขึ้น การเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ถือเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่อาศัยการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างเจตคติที่ดีและพฤติกรรมเชิงบวก อีกทั้งยังสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหา ทางพฤติกรรมของเด็กได้อีกด้วย การเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์เป็นประเด็นที่การศึกษายุคใหม่ให้ความสำคัญ นอกเหนือจากการจัดการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ การเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ประกอบด้วยการตระหนักรู้ในตนเองซึ่งเป็นการทำความรู้จัก และเข้าใจตนเองรวมถึงผู้อื่นในด้านความคิด อารมณ์ และความรู้สึกได้อย่างถูกต้อง ทำให้การปฏิบัติต่อผู้อื่นได้อย่างสุภาพ การจัดการตนเองเป็นการจัดการอารมณ์เชิงลบของตนเอง และแสดงออกต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมทักษะสัมพันธภาพเป็นการทำงานร่วมกับผู้อื่น ให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แก้ไขปัญหาด้วยการคำนึงถึงความปลอดภัย และประเมินผลของการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลจึงเป็นทักษะที่จำเป็นต่อเด็กปฐมวัย ช่วยให้เด็กมีความสัมพันธ์ที่ดีและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น

๒.๓ หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกโดยเน้นการจัดกิจกรรมบูรณาการ ด้วยวิธีการ ที่หลากหลายเปิดโอกาสเด็กได้เลือก คิด ตัดสินใจและลงมือทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยมีทักษะชีวิต และเรียนรู้อย่างมีความสุข พัฒนาจากแนวคิด ดังนี้

๑) แนวคิดเกี่ยวกับการบูรณาการ เด็กปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่เรียนรู้ผ่านการเล่นและการทำกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กในวัยนี้เป็นการวางแผนโดยบูรณาการ ทั้งวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ภาษา ดนตรี และการเคลื่อนไหว คุณธรรมจริยธรรม สุขภาพอนามัย และศาสตร์อื่น ๆ โดยไม่แบ่งเป็นรายวิชา แต่จะมีการผสมผสานความรู้ทักษะกระบวนการและเจตคติของแต่ละศาสตร์ในการจัดประสบการณ์ ซึ่งแตกต่างจากการเรียนรู้ในระดับชั้นอื่น ๆ เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติเหมาะสมตามวัยของเด็ก เพื่อพัฒนาความสามารถทั้งด้านสุขภาพทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย โดยออกแบบการจัดประสบการณ์และกิจกรรมที่ทำให้เกิดความหลากหลาย และสาระที่ควรเรียนรู้ได้แก่ เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัว และสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็กภายใต้สาระการเรียนรู้ทั้งประสบการณ์สำคัญ ที่มีการเชื่อมโยงกับพัฒนาการ และความสามารถของเด็กและสาระที่ควรเรียนรู้และความสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัย ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โดยมีรูปแบบการจัดประสบการณ์ตามความเหมาะสมของแต่ละสถานศึกษา

ทั้งนี้ประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กจะจัดขึ้นโดยคำนึงถึงธรรมชาติของเด็กที่เรียนรู้ ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ การสำรวจ การทดลอง การสร้างชิ้นงานที่สร้างสรรค์ และการเห็นแบบอย่างที่ดี การจัด

ประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายจะช่วยตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมความชอบ ความสนใจ และความถนัด ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาอย่างรอบด้าน พัฒนาทักษะชีวิตและทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติ พัฒนาการ และความสามารถตามวัยของเด็ก ที่มีความแตกต่างกันไป ในแต่ละบุคคล การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับปฐมวัยยึดหลักการบูรณาการ เด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะในแต่ละวันให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น ที่หลากหลายกิจกรรมหลากหลายทักษะ หลากหลายประสบการณ์ สำคัญอย่างเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการเพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่กำหนดไว้

๒) แนวคิดเกี่ยวกับสื่อเทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การสร้างประสบการณ์ การพัฒนาความเข้าใจในแนวคิดและความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ นั้นสามารถนำสื่อ เทคโนโลยี และการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มาสนับสนุนและเสริมสร้างการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยได้ โดยเป็นตัวกลางและเครื่องมือเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ สื่อสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นสามารถเป็นบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ ของเล่น ตลอดจนเทคนิควิธีการที่กำหนดไว้ได้อย่างง่ายและรวดเร็วทำให้สิ่งที่เป็นามธรรมเข้าใจยากกลายเป็นรูปธรรม เกิดการเรียนรู้และค้นพบด้วยตนเอง การใช้สื่อการเรียนรู้ต้องปลอดภัยต่อตัวเด็กและเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจ ความชอบ และความต้องการของเด็กที่หลากหลายควรมีสื่อที่เป็นสื่อของจริง สื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อสะท้อนวัฒนธรรม สื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น และสื่อเพื่อพัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ ให้ครบทุกด้าน ทั้งนี้สื่อต้องเอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า และส่งเสริมการลงมือปฏิบัติจริงของเด็กโดยการจัดสื่อสำหรับเด็กปฐมวัยต้องเริ่มต้นจากสื่อของจริง ของจำลอง (3 มิติ) ภาพถ่าย ภาพโครงร่าง (2 มิติ) และสัญลักษณ์จากรูปธรรมไปสู่นามธรรมตามลำดับ ในปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อการตอบสนอง ความต้องการและการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน เทคโนโลยีสำหรับเด็กปฐมวัยสามารถเป็นอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ของเล่นเด็ก และวิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน การใช้เทคโนโลยี ที่เหมาะสมต้องเป็นการเลือกใช้อย่างมีจุดหมาย ส่วนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นการจัดเตรียมสภาพแวดล้อม ทั้งทางกายภาพ และทางจิตภาพ โดยเป็นการจัดสื่อที่หลากหลายเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์และสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก พร้อมด้วยการจัดตารางเวลาที่เหมาะสมในแต่ละวัน รวมทั้งการส่งเสริมบรรยากาศที่ดีสำหรับการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ผู้ใหญ่และเด็กมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมเด็กทั้งกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย และตอบสนองความต้องการรายบุคคล

๓) แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง การประเมินพัฒนาการและความสามารถของเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและสอดคล้องสัมพันธ์กับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ รวมทั้งกิจกรรมประจำวัน โดยมีจุดหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการความสามารถและการเรียนรู้ ของเด็ก สำหรับการส่งเสริมความก้าวหน้า และช่วยเหลือสนับสนุนเมื่อพบเด็กล่าช้าหรือมีปัญหาที่เกิดจากพัฒนาการ และการเรียนรู้ ไม่ใช่การตัดสินผลการศึกษา และไม่ใช่แบบทดสอบในการประเมิน เป็นการประเมินตามสภาพจริง ที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินที่หลากหลายอย่างมีจุดหมาย เหมาะสมกับศักยภาพในการเรียนรู้และพัฒนาการตามวัยของเด็ก ตลอดจนรูปแบบการเรียนรู้

ประสบการณ์ที่เด็กได้รับ และแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กที่มีการเก็บข้อมูลอย่างรอบด้าน โดยใช้เรื่องราวเหตุการณ์ กิจกรรม ตามสภาพจริงหรือคล้ายจริงในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เด็กมีโอกาสแสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ และทักษะต่าง ๆ จากการปฏิบัติกิจกรรม หรือการสร้างงานที่เป็นผลผลิตเพื่อเป็นการสะท้อนภาพที่แท้จริงการนำเสนอหลักฐาน ในการประเมินที่น่าเชื่อถือในรูปแบบที่เหมาะสมและสื่อสารผลการประเมินให้แก่ ครอบครัว รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก โดยสามารถบอกได้ว่าเด็กเกิดการเรียนรู้ และมีความก้าวหน้าเพียงใด ข้อมูลจากการประเมินเด็กจะช่วยผู้สอนในการวางแผนการจัดกิจกรรมให้เห็นความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคน ใช้เป็นข้อมูลในการสื่อสารกับพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็ก และขณะเดียวกัน ยังใช้ในการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาให้กับเด็กในวัยนี้ได้อีกด้วย

๒.๔ หลักการบูรณาการบริบทสังคมและวัฒนธรรม โดยตระหนักในบริบทสังคมและวัฒนธรรม ที่แวดล้อมเด็กให้โอกาสเด็กได้เรียนรู้จากวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตนเอง รวมถึงวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงอย่างมีความหมาย พัฒนาจากแนวคิด ดังนี้

๑) แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความเป็นไทย และความหลากหลาย การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีส่งผลต่อวิถีชีวิตและการจัดการศึกษา เพื่อเตรียมเด็ก สู่อนาคต อย่างไรก็ตามเด็กเมื่อเกิดมาจะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งไม่เพียงแต่จะได้รับอิทธิพล จากการปฏิบัติแบบดั้งเดิมตามประเพณี มรดก และการถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษแล้ว ยังได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ ค่านิยม และความเชื่อของบุคคลในครอบครัว และชุมชนของแต่ละที่ด้วย โดยบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่หรือแวดล้อมรอบตัวเด็กมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการ ความสามารถในการเรียนรู้ ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพของแต่ละคน ผู้สอนควรต้องเรียนรู้บริบททางสังคม และวัฒนธรรมของเด็กที่ตนรับผิดชอบ เพื่อช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาและเกิดการเรียนรู้และดำเนินชีวิต อยู่ในกลุ่มคนที่มาจากพื้นฐานเหมือนหรือต่างจากตนได้อย่างราบรื่นมีความสุข เป็นการเตรียมเด็กไปสู่สังคม ในอนาคตกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความหลากหลายทางความคิด ความเชื่อ และวัฒนธรรม โดยคำนึงถึงความเป็นไทยที่มีมรดกทางวัฒนธรรมทั้งในด้านภาษา มารยาท คุณธรรม จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ทุ่งดงาม และที่สำคัญคือหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นหลักคิด ในการดำเนินชีวิตที่เน้นความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน การใช้ความรู้ควบคู่คุณธรรม โดยในการจัดการศึกษาต้องมีการคำนึงถึงทั้งด้านเชื้อชาติ ศาสนา เศรษฐกิจ สถานะ เพศ วัย ความต้องการพิเศษ ที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยสามารถพัฒนาให้เด็กมีความเข้าใจในตนเอง เข้าใจผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ในแนวคิดและความหลากหลายเท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรอบด้าน โดยผู้สอนและสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย สามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีอัตลักษณ์ การวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง และการจัดกิจกรรม และโครงการที่สร้างความเชื่อมโยง กับสังคมวัฒนธรรม ความเป็นไทย และความหลากหลาย

๒.๕ หลักการมีส่วนร่วมของครอบครัว สถานศึกษา และชุมชน โดยสร้างความรู้ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน พัฒนาจากแนวคิด ดังนี้

๑) แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครอบครัว สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และชุมชน การพัฒนาเด็กอย่างมีคุณภาพต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับเด็ก การมีส่วนร่วมของครอบครัว สถานศึกษา หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและชุมชน เพื่อพัฒนาเด็กร่วมกันโดยการดูแล พัฒนา และการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัยนั้น ต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจและการส่งเสริมสนับสนุน ซึ่งกันและกันของทุกฝ่าย ซึ่งครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นในการเรียนรู้ของเด็ก และพ่อแม่เป็นครูคนแรก และเป็นครูที่จะอยู่ กับเด็กไปตลอดชีวิต โดยสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจะเป็นส่วนสำคัญที่ดูแล และพัฒนาเด็ก ซึ่งไม่เพียงแต่การทำงานกับเด็กเท่านั้น แต่ยังต้องมีการทำงานกับครอบครัว และชุมชนที่รูปแบบต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาเด็กร่วมกัน ทั้งในการจัดโปรแกรมการให้การศึกษาพ่อแม่ ผู้ปกครอง และการจัดอบรมพ่อแม่ ผู้ปกครองในการดูแลและพัฒนาเด็ก การมีโปรแกรมในการช่วยเหลือครอบครัว และเด็กในด้านสุขภาพอนามัย โภชนาการ และการส่งเสริมพัฒนาการ รวมทั้งด้านอื่น ๆ การเยี่ยมบ้านเด็ก โดยเฉพาะช่วงรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาของเด็กในการเปลี่ยนระดับชั้นหรือเข้าสู่สถานศึกษา การสื่อสารกับผู้ปกครองในช่องทางต่าง ๆ ที่เหมาะสม การขออาสาสมัครจากผู้ปกครองที่มีความสามารถหลากหลายมีเวลา หรือต้องการช่วยเหลือ สนับสนุนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการดูแลและพัฒนาเด็กของสถานศึกษา หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย การสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กที่บ้านที่เชื่อมต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการดำเนินงานของสถานศึกษา การสร้าง ความร่วมมือกับชุมชน โดยประสานให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การให้บริการ และสนับสนุน การดูแลพัฒนาตลอดจนเป็นแหล่งเรียนรู้ของเด็ก โดยการมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพจะต้องอาศัย ความไว้วางใจ ความเคารพซึ่งกันและกัน รวมทั้งการร่วมรับผิดชอบ สำหรับการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย อย่างมีคุณภาพ โดยสรุปจากแนวคิดของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี ที่สำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กที่มีความสัมพันธ์และพัฒนาต่อเนื่องเป็นขั้นตอนไปพร้อมกันทุกด้าน แนวคิดเกี่ยวกับการคำนึงถึงสิทธิเด็ก การสร้างคุณค่าและสุขภาวะให้แก่เด็กปฐมวัยทุกคน ทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส และเด็กพิเศษ แนวคิดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูควบคู่การให้การศึกษาที่ต้องจัดประสบการณ์ ที่หลากหลายผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัย ให้เด็กเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ จากการลงมือปฏิบัติ และการได้รับประสบการณ์ตรง แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กโดยองค์รวมและการปฏิบัติที่เหมาะสม กับพัฒนาการ ที่คำนึงถึงความสมดุลและครอบคลุมพัฒนาการของเด็กให้ครบทุกด้าน แนวคิดเกี่ยวกับ การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง ซึ่งสมองหากได้รับการกระตุ้นจะมีความสามารถในการเรียนรู้ และจดจำได้ มากขึ้น แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นและการเรียนรู้ของเด็กที่ยึดให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ที่มีความหมายด้วยตัวเด็กในสิ่งแวดล้อมที่เป็นอิสระเอื้อต่อการเรียนรู้ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม บูรณาการ โดยถือว่า การเล่นอย่างมีความหมายเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์ ให้เด็ก แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ ที่การศึกษายุคใหม่ให้ความสำคัญนอกเหนือจาก

การจัดการเรียนรู้ ถือเป็นทักษะที่จำเป็นต่อเด็กปฐมวัยช่วยให้เด็กมีความสัมพันธ์ที่ดีและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น แนวคิดเกี่ยวกับสื่อเทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สามารถสนับสนุนและเสริมสร้างการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยได้ โดยเป็นตัวกลางและเครื่องมือ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความสามารถเด็กตามสภาพจริงที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการความสามารถและการเรียนรู้ของเด็ก สำหรับการส่งเสริมความก้าวหน้าและช่วยเหลือสนับสนุน โดยไม่ใช้การตัดสินผลการศึกษาและไม่ใช้แบบทดสอบในการประเมิน แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงความเป็นไทย ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพพัฒนาการและความสามารถของเด็กแต่ละคน การพัฒนาเด็กให้รู้สึกมีความสุขในการเรียนรู้ในปัจจุบันมีใช้เพียงเพื่อเตรียมเด็กสำหรับอนาคตข้างหน้าเท่านั้น แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครอบครัว สถานศึกษาหรือสถานพัฒนา เด็กปฐมวัยและชุมชนในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรที่มีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ได้นำไปสู่ หลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๔ สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปีนั้น ผู้สอนระดับปฐมวัยจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีความเข้าใจในตัวเด็ก เพื่อการเตรียมเด็กในอนาคต ผู้สอนจำเป็นต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งทางด้านสังคม และการศึกษา มีความใฝ่รู้ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ พัฒนาตนเองทางด้านวิชาการและวิชาชีพ สร้างเครือข่ายความร่วมมือและชุมชนวิชาชีพปฐมวัย จะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ที่จะส่งผลต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยและเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพต่อไป

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

โรงเรียนบ้านร่องฟอง พุทธศักราช ๒๕๖๔ สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี

๑.ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

โรงเรียนบ้านร่องฟอง มุ่งจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อพัฒนาเด็กอายุ ๔-๖ ปี อย่างเป็นองค์รวมเต็มตามศักยภาพ บนพื้นฐานความรัก ความเข้าใจ และความเคารพในความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกผ่านการเล่นและการลงมือปฏิบัติจริง ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข ผสานความร่วมมือของครอบครัวและชุมชน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิต ทักษะชีวิต และระเบียบวินัย สู่การเป็นพลเมืองที่ดีและมนุษย์ที่สมบูรณ์

๒.วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย

วิสัยทัศน์

ภายในปีการศึกษา ๒๕๖๙ โรงเรียนบ้านร่องฟอง สามารถส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัยอายุ ๔-๖ ปี ให้มีพัฒนาการและความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญาอย่างมีคุณภาพสมวัยเต็มตามศักยภาพ มีทักษะ

ชีวิต ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม เป็นคนดีมีวินัยปฏิบัติตามวัฒนธรรมประเพณีไทย รักและภูมิใจในความเป็นไทย การเป็นพลเมืองที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม พร้อมทั้งมีความสามารถในการใช้สื่อและเทคโนโลยี อย่างเหมาะสมกับวัย ด้วยความร่วมมือจาก สถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน

พันธกิจ

๑. พัฒนาผู้เรียนระดับปฐมวัยให้มีพัฒนาการและความสามารถทั้ง ๔ ด้าน เหมาะสมกับวัย เต็มศักยภาพ มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น มีวินัย สนใจใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างมีความสุข
๒. พัฒนาครูผู้สอนและบุคลากรด้านการศึกษาปฐมวัย ให้สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เชิงรุก ให้การศึกษาเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ และความสามารถเด็กผ่านการเล่นที่มีจุดหมายอย่าง ต่อเนื่องให้เต็มศักยภาพ
๓. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ตลอดจนสื่อ เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนระดับปฐมวัย
๔. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ใช้นวัตกรรมที่หลากหลายซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของผู้เรียน โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนระดับปฐมวัย
๕. ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนในการพัฒนาผู้เรียนระดับปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมและโครงการ ต่าง ๆ
๖. จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัย กับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เป้าหมาย

๑. ผู้เรียนระดับปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีพัฒนาการและความสามารถด้านสุขภาวะ ทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย ด้านสติปัญญา สมวัยและเต็มตามศักยภาพ มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น สนใจใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างมีความสุข
๒. ครูผู้สอนทุกคนมีความรู้ความเข้าใจ สามารถจัดประสบการณ์เชิงรุกผ่านการเล่น และลงมือปฏิบัติที่หลากหลายสอดคล้องกับพัฒนาการผู้เรียน
๓. ครูผู้สอนทุกคนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยและบริบทของสถานศึกษา
๔. สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศ สื่อเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการผู้เรียนระดับปฐมวัยอย่างเพียงพอ

๕. มีเครือข่ายพ่อแม่ผู้ปกครอง และชุมชนให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับปฐมวัยอย่างต่อเนื่องในทิศทางเดียวกับสถานศึกษา

๓.จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 4 - 6 ปี ของโรงเรียนบ้านร่องฟอง เป็นการจัดการศึกษานบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีพัฒนาการ และความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย ด้านสติปัญญาอย่างมีคุณภาพสมวัยเต็มตามศักยภาพ จึงกำหนดจุดหมายและความสามารถผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรงและมีสุขภาวะทางกายที่ดี
๒. สุขภาพจิตดีและมีความสุข มีสุนทรีย์ภาพ มีสัมพันธภาพที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม
๓. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัยในตนเอง รักความเป็นไทย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
๔. มีทักษะการคิดการใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

๔.ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย

ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๔ สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี กำหนดพัฒนาการ และความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

๑. ด้านสุขภาวะทางกาย ผู้เรียนมีร่างกายเจริญเติบโต แข็งแรงมีสุขอนามัยและสุนทรีย์ที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
๒. ด้านอารมณ์จิตใจ และสังคม ผู้เรียนรับรู้เข้าใจมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออก ทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม มีการกำกับตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะดนตรี และการเคลื่อนไหว มีทักษะชีวิต ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และยอมรับความเหมือนและความแตกต่าง ระหว่างบุคคล
๓. ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม มีมารยาทไทย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจในความเป็นไทยปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวินัยในตนเอง เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๔. ด้านสติปัญญา

๑) ภาษาและการรู้หนังสือ ผู้เรียนฟังและสนทนาโต้ตอบ เล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่านภาพและสัญลักษณ์ มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และการเขียนเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน

๒) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดรวบยอด การคิดคำนวณ การเรียงลำดับ การแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การรู้ค่าของจำนวน การใช้จำนวน และตัวเลขในชีวิตประจำวัน การรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

๓) การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ ผู้เรียนมีทักษะแก้ปัญหาโดยระบุปัญหา สร้างทางเลือก วิธีการและลงมือแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ รู้จักยอมรับผลที่เกิดขึ้น

๔) การแสวงหาความรู้ ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียนรู้และร่วมกิจกรรม ค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัย โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้

๕) จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนใช้จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ ในการทำงานศิลปะและการเคลื่อนไหว

๕.ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี

เป็นพฤติกรรมที่คาดหวังให้เกิดกับผู้เรียน บนพื้นฐานพัฒนาการ ตามวัยและความสามารถในการในแต่ละระดับอายุให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดสาระการเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการและความสามารถ เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนในแต่ละชั้นปีโดยมีรายละเอียด ดังนี้

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๕.๑ ด้านสุขภาวะทางกาย ผู้เรียนมีร่างกายเจริญ เติบโต แข็งแรง มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดีรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน		
๑. มีสุขอนามัยและสุขนิสัย ที่ดี	๑.๑ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาดแปรงฟัน ล้างมือก่อน รับประทานอาหารและหลังจากใช้ ห้องน้ำ ห้องส้วม นอนพักผ่อนและ ออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๑ รับประทานอาหารหลากหลาย ที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปรงฟัน ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม นอนพักผ่อน และออกกำลังกายเป็นเวลา
๒. รักษาความปลอดภัย ของตนเองและผู้อื่น	๒.๑ เล่น ทำกิจกรรม และใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างปลอดภัยและไม่ไปกับ คนแปลกหน้า	๒.๑ เล่น ทำกิจกรรมใช้สิ่งของเครื่องใช้ ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัยระมัดระวัง ความปลอดภัยจากบุคคลและสิ่งแวดล้อม และไม่ไปกับคนแปลกหน้า
๓. เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน	๓.๑ กระโดดขาเดียวไปข้างหน้า อย่างต่อเนื่อง วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวาง และรับลูกบอลโดยใช้มือทั้งสองข้าง	๓.๑ ก้าวกระโดดไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางคล่องแคล่ว และรับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้น
๔. ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน	๔.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนว เส้นตรงได้และเขียนรูปสี่เหลี่ยมตาม แบบมีมุมชัดเจน	๔.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้น โค้งได้และเขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบ มีมุมชัดเจน

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ 2 (อายุ 4 – 5 ปี)	อนุบาลปีที่ 3 (อายุ 5 – 6 ปี)
5.2 ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ผู้เรียนรับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกอย่างเหมาะสม มีการกำกับตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับผิดชอบ ต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีทักษะชีวิต ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล		
๑. แสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึก ในสถานการณ์ต่าง ๆ	๑.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึก ทำทาง และบอกอารมณ์ และความรู้สึก ของตนเองตามสถานการณ์	1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกทำทาง หรือวาจา และควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นตามสถานการณ์
2. กำกับตนเองในการ ทำกิจกรรม	2.1 วางแผนการปฏิบัติกิจกรรม และ ทำสิ่งต่าง ๆจนสำเร็จ	2.1 ตั้งเป้าหมาย วางแผนและมุ่งมั่น ทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ
3. มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	3.1 เล่นและทำงานร่วมกับเพื่อน เป็นกลุ่ม ยิ้ม ทักทายหรือพูดคุยกับ บุคคลที่คุ้นเคย	3.1 เล่นและทำงานแบบร่วมมือกับผู้อื่น อย่างมีเป้าหมายแก้ปัญหาเองอย่าง ประนีประนอม ยิ้ม ทักทายและพูดคุยกับ บุคคลที่คุ้นเคยและผู้ใหญ่
4. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	4.1 แสดงสีหน้าและทำทาง แสดง ความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข และช่วยเหลือ ปลอดภัยเมื่อผู้อื่น ได้รับบาดเจ็บ	4.1 ใช้คำพูดหรือการกระทำแสดง ความ ยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจ เมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจและช่วยเหลือ ปลอดภัยเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ
5. ยอมรับและรับผิดชอบ ใน การตัดสินใจของตนเอง และกลุ่ม	5.1 ยอมรับและรับผิดชอบต่อใน การ ตัดสินใจของตนเอง	5.1 ยอมรับและรับผิดชอบต่อในการ ตัดสินใจของตนเองและกลุ่ม
6. มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	6.1 ชื่นชม มีความสุข และแสดงออก ผ่านงานศิลปะ เสียงเพลง ดนตรี แสดงทำทาง และการเคลื่อนไหว	6.1 ชื่นชม มีความสุข และแสดงออก ผ่านงานศิลปะ เสียงเพลงดนตรีแสดง ทำทางและการเคลื่อนไหว
7. ช่วยเหลือตนเองในการ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	7.1 แต่งตัว ใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม และ รับประทานอาหารด้วยตนเอง	7.1 แต่งตัวได้คล่องแคล่ว รับประทานอาหารด้วยตนเอง ใช้และทำความสะอาดหลัง ใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ 2 (อายุ 4 – 5 ปี)	อนุบาลปีที่ 3 (อายุ 5 – 6 ปี)
8. ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างทางสังคม และวัฒนธรรม	8.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้เรียนที่แตกต่างไปจากตนเอง และปฏิบัติตนอย่างสุภาพกับผู้อื่น ที่แตกต่างไปจากตน	8.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้เรียนที่แตกต่างไปจากตนเองยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของผู้อื่น
5.3 ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีมีมารยาทไทย ปฏิบัติ ตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจในความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ จ พอเพียง ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวินัย และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข		
1. จิตใจที่ดีงาม	1.1 ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นแสดงความ รักเพื่อน มีเมตตาสัตว์ เลี้ยง และ แบ่งปันผู้อื่น	1.1 ขออนุญาตและรอคอยเมื่อต้องการ สิ่งของของผู้อื่นแสดงความ รักเพื่อนและมี เมตตาสัตว์เลี้ยง ช่วยเหลือและแบ่งปัน ผู้อื่น
2. มีมารยาทไทย และ ปฏิบัติตนตามวัฒนธรรม และประเพณีไทย	2.1 ไหว้ กล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ ร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรม และประเพณีไทย	2.1 ไหว้ กล่าว คำขอบคุณ ขอโทษ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตาม กาลเทศะ และร่วมกิจ กรรมตาม วัฒนธรรม และประเพณีไทย
3. รักและภูมิใจในความเป็นไทย	3.1 ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี สนใจร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์	3.1 ยืนตรงและร้องเพลงชาติไทยและ เพลง สรรเสริญพระบารมีร่วมกิจกรรม ที่เกี่ยวกับ ชาติ ศาสนาและ พระมหากษัตริย์
4. ประหยัดและพอเพียง	4.1 ใช้สิ่งของ เครื่องใช้อย่าง ประหยัด และดูแลรักษาสิ่งของ เครื่องใช้ของ ตนเอง	4.1 ใช้น้ำ ไฟ และสิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดพอเพียงและนำกลับ มา ใช้ซ้ำ
5. ดูแลรักษาธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม	5.1 มีส่วนร่วมดูแลรักษา ธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง และ สิ่งแวดล้อม คัดแยกขยะและทิ้ง ขยะถูกที่	5.1 ดูแลรักษาธรรมชาติต้นไม้ สัตว์ เลี้ยง สาธารณสมบัติที่อยู่รอบตัว และ สิ่งแวดล้อมนำวัสดุหรือสิ่งของ เครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูป แล้ว นำกลับมามีใช้ใหม่คัดแยกขยะและ ทิ้งขยะ ถูกที่
6. มีวินัยในตนเอง และปฏิบัติตนเป็นสมาชิก ที่ดีของสังคม	6.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ เข้า ถ้าว ตามลำดับก่อนหลังปฏิบัติ ตนเป็นผู้นำ และผู้ตาม มีส่วน	6.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ เข้าถ้าว ตามลำดับก่อนหลัง ปฏิบัติตนเป็น ผู้นำและ ผู้ตาม มี ส่วนร่วมสร้างและ

	ร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้งและประนีประนอม	ปฏิบัติ ตามข้อตกลง เลือกวิธีการแก้ปัญหา ประนีประนอมในการแก้ไข ปัญหา
--	--	--

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ 2 (อายุ 4 – 5 ปี)	อนุบาลปีที่ 3 (อายุ 5 – 6 ปี)
5.4 ด้านสติปัญญา		
5.4.1 ภาษาและการรู้หนังสือ ผู้เรียนฟังและสนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่านภาพและสัญลักษณ์มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และการเขียนเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน		
1. ฟังและสนทนาโต้ตอบ กับผู้อื่น	1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนา โต้ตอบ สอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนา โต้ตอบอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยง กับเรื่องที่ฟังแสดงความคิดเห็น และความรู้สึกด้วยประโยคสั้น ๆ
2. เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	2.1 เล่าเรื่องราวเป็นประโยคอย่าง ต่อเนื่องจากการฟังนิทาน หรือเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๒ .๑ เล่า เรื่องราวอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับและตอบคำถามจากการ ฟัง นิทานเรื่องราว หรือจาก เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน
3. อ่านภาพและสัญลักษณ์	3.1 ชี้ ชื่อเรื่องของหนังสือที่มี ภาพประกอบ อ่านภาพสัญลักษณ์ คำ พร้อมชี้หรือกวาดตามอง ข้อความ ตามบรรทัด อ่านภาพ และพูด ข้อความด้วยภาษาของตน	3.1 ชี้หน้าปกและชื่อเรื่องของ หนังสือ ที่มีภาพประกอบ พลิกหน้าหนังสือ จากหน้าแรกไปหน้าหลังและอ่าน ภาพ สัญลักษณ์ คำโดยชี้หรือกวาด ตามอง จุดเริ่มต้นและจุดจบของ ข้อความ
4. มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร	4.1 รู้จักตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำ ที่มีความหมาย กับผู้เรียนและ ชี้คำหรือข้อความที่มีความหมายใน ชีวิตประจำวันหรือที่เห็นบ่อย ๆ	4.1 รู้จักคำและออกเสียงคำที่คุ้นเคย ชี้คำหรือข้อความที่เห็นบ่อย ๆ ชี้ตัวอักษรตัวแรกและอักษรตัว สุดท้าย ของคำที่คุ้นเคย
5. เขียนสื่อความหมายอิสระ ในชีวิตประจำวัน	5.1 เขียนตัว อักษรที่รู้จัก เพื่อสื่อความหมาย คัดลอกหรือ เขียนตัวอักษรด้วยวิธีที่คิดขึ้นเองมี ทิศทางการเขียนจากซ้ายไปขวา	5.1 เขียนชื่อของตนเอง คำที่มี ความหมายกับผู้เรียนตามแบบ หรือด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง มีทิศทาง การเขียนจากซ้ายไปขวาและบนลง ล่างเพื่อสื่อความหมายใน ชีวิตประจำวัน
5.4.2 การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดรวบยอดการคิด คำนวณ การเรียงลำดับการแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การรู้ค่าของจำนวนการใช้จำนวนและ ตัวเลขในชีวิตประจำวัน และการรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน		

6. จับคู่เปรียบเทียบจำแนก และจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน	6.1 บอกลักษณะและส่วน ประกอบของสิ่งต่าง ๆ จากการ สังเกตโดยใช้ ประสาทสัมผัส จับคู่ และเปรียบเทียบ ความแตกต่าง หรือความเหมือน ของสิ่งต่าง ๆ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ตาม เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเอง	6.1 บอกลักษณะส่วนประกอบ การ เปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของ สิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ ประสาท สัมผัส จับคู่ เปรียบเทียบ คัดแยก จัดกลุ่ม และจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้หรือ กำหนดขึ้นเอง
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ 2 (อายุ 4 – 5 ปี)	อนุบาลปีที่ 3 (อายุ 5 – 6 ปี)
7. เรียงลำดับและแสดงแบบ รูปของสิ่งต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน	7.1 เรียงลำดับสิ่งของหรือ เหตุการณ์อย่างน้อย 4 ลำดับและ ต่อแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน	7.1 เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย 5 ลำดับและสร้างแบบรูป ของสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดของ ตนเอง
8. รู้ค่าของจำนวนและใช้ จำนวนและตัวเลข ใน ชีวิตประจำวัน	8.1 นับปากเปล่า 1 ถึง 20 ตามลำดับ บอกและแสดงจำนวน ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ 1 - 5	8.1 นับปากเปล่า 1 ถึง 30 ตามลำดับ บอกและแสดงจำนวน ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันตั้งแต่ 1 - 10
9. รับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่ง ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	9.1 บอกและแสดงตำแหน่งของ สิ่ง ต่าง ๆ ด้วยคำพูด ทำทาง การวาด ภาพและสัญลักษณ์	9.1 บอกหรือแสดงตำแหน่งทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่าง ๆ เมื่อ สังเกต จากมุมมองที่ต่างกันและ สร้างแผนที่ หรือแบบจำลองของ สถานที่
5.4.3 การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ ผู้เรียนมีทักษะแก้ปัญหาโดยระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือก วิธีการ และลงมือแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น		
10. แก้ปัญหาต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน	10.1 ระบุปัญหาและแก้ปัญหาโดย ลองผิดลองถูก	10.1 ระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการ และลงมือแก้ปัญหา
11. ใช้เหตุผล ในการตัดสินใจ	11.1 ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	11.1 ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น
5.4.4 การแสวงหาความรู้ ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียนรู้และร่วมกิจกรรม และค้นหาคำตอบ เกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัยโดยใช้การสืบเสาะหาความรู้		
12. กระตือรือร้น ในการ เรียนรู้	12.1 สนใจกระตือรือร้นในการเข้า ร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมในการ	12.1 สนใจ กระตือรือร้นในการเข้า ร่วมกิจกรรม มีส่วนร่วมและค้นหา

	ค้นหา คำตอบเกี่ยวกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และโลกรอบตัว	คำตอบ ด้วยตนเองเกี่ยวกับ ธรรมชาติ สถานที่ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และโลกรอบตัว
13. ค้นหาคำตอบเกี่ยวกับ ปัญหาหรือข้อสงสัย โดยใช้ การสืบเสาะหาความรู้	13.1 ค้นหาคำตอบของปัญหา และ ข้อสงสัยโดยการสังเกต สำรวจ ตั้ง คำถามและนำเสนอสิ่งที่ค้นพบ	13.1 ค้นหาคำตอบของปัญหา และ ข้อสงสัย โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย โดยการสังเกตสำรวจ ตั้งคำถาม วางแผน เก็บข้อมูล และนำเสนอสิ่ง ที่ค้นพบ

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ 2 (อายุ 4 – 5 ปี)	อนุบาลปีที่ 3 (อายุ 5 – 6 ปี)
5.4.5 จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ในการ ทำงานศิลปะและการเคลื่อนไหว		
14. ทำงานศิลปะตาม จินตนาการ และความคิด สร้างสรรค์	14.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่ จากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	14.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสาร ความคิดความรู้สึกของตนเอง โดยมี การดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิม และ มีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
15. แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ตามจินตนาการ อย่าง สร้างสรรค์	15.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของตนเอง อย่าง หลากหลายหรือแปลกใหม่	15.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสาร ความคิดความรู้สึกของตนเอง อย่างหลากหลายและแปลกใหม่

โครงสร้างหลักสูตร

การศึกษาปฐมวัย

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘		
ช่วงอายุ	อายุ 4 - 6 ปี	
สาระการเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	- ด้านสุขภาวะทางกาย - ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม - ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย - ด้านสติปัญญา	- เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก - เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก - ธรรมชาติรอบตัว - สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก
ระยะเวลาเรียน	ใช้เวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัย อายุ 4 - 6 ปี โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๑๘๐วัน ต่อ ๑ ปีการศึกษา ในแต่ละวันจะใช้เวลาไม่น้อย	

	กว่า ๕ ชั่วโมง(ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ อายุ ๔ - ๕ ปี) (ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ อายุ ๕ - ๖ ปี)
--	---

๖. การจัดเวลาเรียน

โรงเรียนบ้านร่องฟอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่เขต ๑ กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัย อายุ 4 - 6 ปี โดยได้แบ่งหลักสูตรออกเป็น ๒ ชั้นปี

(ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ อายุ ๔ - ๕ ปี และ ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ อายุ ๕ - ๖ ปี)

โดยจัดการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคเรียน ใน ๑ ปีการศึกษา และมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน ในแต่ละวันจะใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง

กิจกรรม / เวลาเรียน

กิจกรรม	เวลาเรียน (นาที : วัน)
๑. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	๒๐
๒. กิจกรรมสร้างสรรค์	๔๐
๓. กิจกรรมเสรี : มุมประสบการณ์	๓๐
๔. กิจกรรมกลางแจ้ง	๔๐
๕. กิจกรรมเสริมประสบการณ์	๔๐
๖. เกมการศึกษา	๒๐
๗. ทักษะพื้นฐานในชีวิตประจำวัน ● ตรวจสอบสุขภาพ ไปห้องน้ำ ● ล้างมือ ล้างหน้า แปรงฟัน ● รับประทานอาหารกลางวัน ● นอนพักผ่อนเก็บที่นอน	๑๕ ๑๕ 30 ๖๐
รวม	๕ ชั่วโมง : วัน

๗. สารการเรียนรู้รายปี

โรงเรียนบ้านร่องฟอง ได้กำหนดสาระการเรียนรู้รายปี โดยยึดความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี ประสพการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ ให้ครบทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ 4 - 6 ปี และครอบคลุมทุกช่วงอายุ ดังนี้

๗.๑ สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อส่งเสริม ความสามารถ ผู้เรียนทุกด้านให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด ประกอบด้วย ประสพการณ์สำคัญ และสาระ ที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

๗.๑.๑ ประสพการณ์สำคัญ ประสพการณ์สำคัญอธิบายถึงสิ่งที่ผู้เรียนทำ วิธีที่ผู้เรียนรับรู้และ ประสพการณ์ที่สำคัญต่อการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนตามหลักสูตร ประสพการณ์สำคัญจึงเป็น แนวทาง สำหรับผู้สอนในการวางแผนการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนระดับปฐมวัยได้เรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ ด้วยตนเอง ในสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุก และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการ และ ความสามารถครอบคลุมทุกด้าน ดังนี้

๑. ประสพการณ์สำคัญ ที่ส่งเสริมความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย

เป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสดูแลรักษาสุขอนามัยและมีสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของ ตนเอง

และผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกาย อย่างคล่องแคล่ว และใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กันในการทำกิจวัตรประจำวัน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

สุขภาวะทางกาย	ประสพการณ์สำคัญ
1. มีสุขอนามัย และสุขนิสัยที่ดี	(๑) การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ในการ รับประทานอาหาร การดื่มน้ำสะอาด การล้างมือ การแปรงฟันการนอนพักผ่อน การเล่น การออกกำลังกาย
2. รักษาความปลอดภัยของ ตนเองและผู้อื่น	(๑) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน (๒) การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับ การป้องกัน และรักษาความปลอดภัย (๓) การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย (๔) การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่าง ๆ การปฏิบัติตนขณะเดินทาง
3. เคลื่อนไหวร่างกาย อย่าง	(๑) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (๒) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่

คล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ กัน	(๓) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ (๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ (๕) การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ (6) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ (7) การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง
4. ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์ กัน	(๑) การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและการสร้างจากแท่งไม้บล็อก (๒) การเขียนภาพและการเล่นกับสี (๓) การปั้น (๔) การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยเศษวัสดุ (๕) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ

2. ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมความสามารถด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เป็นการสนับสนุน ให้ผู้เรียนมีโอกาสดแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ รับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดี ต่อตนเองและผู้อื่น มีการกำกับตนเองในการทำกิจกรรม รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสัมพันธ์ ที่ดีกับผู้อื่นมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีสุนทรียภาพและความสุขในการแสดงออก ผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และยอมรับความเหมือนและความแตกต่าง ระหว่างบุคคล ดังนี้

อารมณ์ จิตใจ และ สังคม	ประสพการณ์สำคัญ
1. แสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกใน สถานการณ์ต่าง ๆ	(๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (๒) การเล่นบทบาทสมมติ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี (๔) การร้องเพลง (๕) การทำงานศิลปะ

อารมณ์ จิตใจ และสังคม	ประสพการณ์สำคัญ
2. กำกับตนเอง ในการทำ กิจกรรม	(๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตนเอง (2) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรมและทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ (๓) การทำตามกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ
3. มีความสัมพันธ์ที่ดี กับผู้อื่น	(๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน

4. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	(๑) การใช้คำหรือการกระทำแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุขเห็นใจ เมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และช่วยเหลือปลอบโยนเมื่อผู้อื่น ได้รับ บาดเจ็บ
5. ยอมรับและรับผิดชอบใน การตัดสินใจของตนเองและ กลุ่ม	(๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ
6. มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	(๑) การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบ เสียงดนตรี (๒) การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี (๔) การเล่นบทบาทสมมติ (๕) การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ (๖) การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
7. ช่วยเหลือตนเองในการ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	(๑) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
8. ยอมรับความเหมือนและ ความแตกต่างทางสังคมและ วัฒนธรรม	(๑) การเล่นอิสระ (๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ (๓) การเล่นตามมุมประสบการณ์ (๔) การเล่นนอกห้องเรียน

3. ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมความสามารถด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย
 เป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียนมีโอกาสนับเป็นผู้นับถือวัฒนธรรมไทย การไหว้ การขอบคุณ การขอ
 โทษ ได้แสดงออกถึงความเคารพต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักและภูมิใจในความเป็นไทย มี
 คุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประหยัดและพอเพียง การ
 เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ความเป็นพลเมืองและ ความเป็นไทย	ประสบการณ์สำคัญ
1. มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม	(๑) การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ (๒) การพินิจพิจารณาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม (ข้อสัตย์สุจริตมีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน) (๓) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม (๔) การแสดงความรักเพื่อน มีเมตตาสัตว์เลี้ยง (๕) การช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น
2. มีมารยาทไทย และ ปฏิบัติตน ตาม วัฒนธรรมและประเพณี ไทย	(๑) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย (๒) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนตามมารยาทไทย การไหว้การ ขอบคุณ การกล่าวขอโทษ แสดงกิริยาสุภาพอื่น ๆ (๓) การศึกษานอกสถานที่ (๔) การประกอบอาหารไทย (๕) การละเล่นพื้นบ้านของไทย เพลงท้องถิ่น เพลงพื้นบ้านของเล่นพื้นบ้าน (๖) การแต่งกายด้วยผ้าไทย ผ้าพื้นเมือง (๗) การปฏิบัติตน/ร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและประเพณีไทย
3. รักและภูมิใจในความ เป็นไทย	(1) การใช้ภาษาไทย (2) การร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี (3) การร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
4. ประหยัดและพอเพียง	(1) การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า (2) การปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. ดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	(๑) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียน (๒) การนำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำ กลับมาใช้ใหม่ (๓) การปลูกและดูแลต้นไม้ (๔) การเลี้ยงสัตว์ (๕) การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใน ชีวิตประจำวัน

ความเป็นพลเมืองและ ความเป็นไทย	ประสบการณ์สำคัญ
6. มีวินัยในตนเอง และ ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี ของสังคม	(๑) การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา (๒) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง (๓) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีวินัย มีส่วนร่วม และบทบาทสมาชิกที่ดี

4. ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมความสามารถด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียน ได้รับรู้ และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและสื่อต่าง ๆ ด้วย กระบวนการ เรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาการใช้ภาษาสื่อสารและการรู้หนังสือ การคิดรวบยอด การคิดคำนวณการแสวงหาความรู้ การคิดแก้ปัญหาและการตัดสินใจ และจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในระดับที่สูงขึ้น ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและสื่อต่าง ๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพื้นฐานการเรียนรู้ต่อไป

สติปัญญา	ประสบการณ์สำคัญ
1. ภาษาและการรู้ หนังสือ	(๑) การฟังเสียงต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม (๒) การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่าง ๆ (๓) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการในการเล่น และการ กระทำต่าง ๆ (๔) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง (๕) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ (๖) การอ่านหลากหลายวิธี : อ่านหนังสือภาพ อ่านหนังสือนิทาน อ่านป้าย และสัญลักษณ์ อ่านงานเขียนของตนเอง อ่านอย่างอิสระ ตามลำพังอ่าน ร่วมกัน อ่านโดยมีผู้ชี้แนะ (๗) การเขียนในรูปแบบต่าง ๆ : การเขียนภาพ การเขียนขีดเขียน การเขียน คล้ายตัวอักษร การเขียนสะกดคำที่คิดค้นขึ้นเอง การเขียนคำ ที่มี ความหมายกับตัวเด็ก/คำคุ้นเคย การเขียนร่วมกันตามโอกาส การเขียน อิสระ (๘) การเล่นเกมทางภาษา
2. การคิดรวบยอดและ การคิดคำนวณ	การจับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและ จัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

	(๑) การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัส (๒) การจับคู่ เปรียบเทียบ คัดแยก จัดกลุ่ม และจำแนกสิ่งต่าง ๆ
--	--

สติปัญญา	ประสบการณ์สำคัญ
	ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้หรือกำหนดขึ้นเอง การเรียงลำดับและแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๓) การเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตามลักษณะ จำนวน ความยาว ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร (๔) การเรียงลำดับขั้นตอน กิจกรรม หรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา (๕) การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่าง ๆ โดยการแสดงสิ่งของ หรือการใช้สัญลักษณ์ (๖) การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ การรู้ค่าของจำนวนและใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน (๗) การเปรียบเทียบจำนวนของสิ่งของสองชุดเพื่อหา “มากกว่า” “น้อยกว่า” “จำนวนเท่ากัน” (๘) การจัดเรียงวัตถุสองชุดให้สอดคล้องกันแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (๙) การนับวัตถุและบอกจำนวนหรือแสดงสิ่งต่าง ๆ ตามจำนวน (๑๐) การอ่านตัวเลขแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การรับรู้มิติสัมพันธ์ในเชิงขนาดและรูปร่างรูปทรงของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๑1) การใช้การเปรียบเทียบความยาว/ความสูง ปริมาตร/ความจุ และรูปร่างรูปทรงของสิ่งต่าง ๆ ในการเล่น การสืบเสาะ หรือการแก้ปัญหา (๑2) การใช้การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐานในการเล่น การสืบเสาะ หรือการแก้ปัญหา (๑3) การเล่นกับสื่อต่าง ๆ ที่เป็นรูปเรขาคณิตสามมิติ ได้แก่ ทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย ปริซึม และรูปเรขาคณิตสองมิติวงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม

	(๑๔) การบอกชื่อและยกตัวอย่างสิ่งของในชีวิตประจำวันที่มีลักษณะคล้ายรูปเรขาคณิต (๑๕) การสังเกตและระบุรูปเรขาคณิตที่เป็นส่วนประกอบในรูปร่างรูปทรงของสิ่งต่าง ๆ (๑๖) การต่อสิ่งของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วนในการเล่นหรือสร้างชิ้นงาน
3. การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ (ต่อ)	(๑๗) การรวมและการแยกสิ่งต่าง ๆ ในการเล่น การสร้างชิ้นงาน หรือการแก้ปัญหา และสังเกตส่วนประกอบ รูปร่าง รูปทรง ขนาด จำนวน ที่เปลี่ยนแปลง (๑๘) การเล่นหรือสร้างชิ้นงานโดยใช้สิ่งที่มีรูปร่างรูปทรงเหมือนกัน หรือสิ่งที่มีรูปร่าง รูปทรง และขนาดต่างกันมาประกอบเข้าด้วยกัน

สติปัญญา	ประสบการณ์สำคัญ
	หรือการสร้างรูปเรขาคณิตใหม่จากการแบ่ง/แยกส่วนของรูปเรขาคณิตเดิมหรือประกอบรูปเรขาคณิตเข้าด้วยกัน การรับรู้มิติสัมพันธ์ในเชิงตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๑๙) การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของตนเอง และสิ่งต่าง ๆ ด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ โดยใช้คำ “ข้างบน ข้างล่าง ข้างใต้ ข้างใน ข้างนอก ข้าง ๆ ข้างหน้า ข้างหลังระหว่าง ข้างซ้าย ข้างขวา ใกล้ ไกล” (๒๐) การเคลื่อนที่หลบหลีกวัตถุที่กีดขวาง หรือการเปลี่ยนตำแหน่งให้สัมพันธ์กับวัตถุในการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ หยิบจับ มุด ลอด ปีนป่าย (๒๑) การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน (๒๒) การบอกหรือแสดงเส้นทางโดยการวาดภาพหรือใช้สัญลักษณ์หรือการสร้างแผนที่หรือแบบจำลองของสถานที่ต่าง ๆ ที่คุ้นเคย
4. การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	(๑) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือการกระทำ (๒) การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล (๓) การลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล (๔) การตัดสินใจหรือเลือกทำสิ่งต่าง ๆ

	(5) การมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหาด้วยการระบุปัญหา หาทางเลือก และวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา เลือกวิธีการ ออกแบบ วางแผนและลงมือแก้ปัญหา
5. การแสวงหาความรู้	(๑) การสังเกตและการสำรวจสิ่งต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว (๒) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจและเกี่ยวข้องกับสิ่งที่สังเกตและสำรวจ (๓) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ (๔) การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูล จากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ และแผนภูมิอย่างง่าย (5) การคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล (6) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ
6. จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	(๑) การรับรู้ และแสดงความคิดความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน (๒) การแสดงจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทางการเคลื่อนไหว ดนตรี และศิลปะต่าง ๆ (๓) การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้วัสดุอุปกรณ์หรือวิธีการที่หลากหลาย (๔) การหาทางเลือกและวิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา (๕) การเล่นในมุมเล่นต่าง ๆ ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

๗.๒ สารที่ควรเรียนรู้

สารที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน เกินแนวคิดหลังจากนำสารที่ควรเรียนรู้นั้น ๆ มาจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา แต่ให้ความสำคัญกับการสร้างองค์ความรู้ในตนเองของผู้เรียน ผู้สอนสามารถ กำหนด รายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความสามารถ ความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญ ทั้งนี้อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อม ในชีวิตจริงของผู้เรียน ดังนี้

๑) เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก ผู้เรียนควรเรียนรู้ชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา ความต้องการ ความสนใจและความสามารถของตนเอง อวัยวะ และหน้าที่ วิธีดูแลรักษาร่างกายให้สะอาด และมีสุขภาพอนามัยที่ดี สุขนิสัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การพักผ่อน การออกกำลังกาย การป้องกันตนเองจากโรคติดต่อและโรคอุบัติใหม่ การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่น การปฏิบัติต่อผู้อื่น อย่างปลอดภัย การปฏิเสธคนแปลกหน้า ภัยใกล้ตัว อุบัติเหตุ อุบัติภัย ภัยพิบัติ การระมัดระวังความปลอดภัย จากการใช้สื่อและเทคโนโลยี และการใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเอง และครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิ

ของตนเองและผู้อื่น การแสดงความคิดเห็นของตนเองและการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การรู้จัก
อารมณ์และความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น การทำกับตนเอง การแก้ไขความขัดแย้ง ความแตกต่างทาง
วัฒนธรรม การเห็นอกเห็นใจ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น การยอมรับความเหมือนความแตกต่าง การ
เล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจใน
ตนเอง การรับรู้อารมณ์และความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่าง
เหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรม จริยธรรม

2) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ผู้เรียนควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว
สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่าง ๆ ที่ผู้เรียนต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน
การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน รู้จักและเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การแสดง
ความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การแก้ไขความขัดแย้ง สถานที่สำคัญ วันสำคัญ
อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน และความแตกต่างทางวัฒนธรรม สัญลักษณ์
สำคัญของชาติไทย การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญา
ท้องถิ่นอื่น ๆ และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัดและพอเพียง การดูแลรักษา
สาธารณสมบัติ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

3) ธรรมชาติรอบตัว ผู้เรียนควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และ
ความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า และอวกาศ สภาพอากาศ ภัย
ธรรมชาติ แรงและพลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมผู้เรียน รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และ
ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสมบัติ การเลือกใช้สิ่งของ
เครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์ การรู้เท่าทันเทคโนโลยี การสื่อสาร
ต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน

4) สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก ผู้เรียนควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย ใน
ชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร การ
เขียน สื่อความหมาย อย่างอิสระ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ขนาด ปริมาตร
น้ำหนัก ตำแหน่ง มิติสัมพันธ์ แบบรูปและความสัมพันธ์ ตัวเลข จำนวนและการดำเนินการ สัญลักษณ์
การวัด ชั่ง ตวง เวลา เงิน การนำเสนอข้อมูลด้วยแผนภูมิอย่างง่าย คำที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์ใน
ชีวิตประจำวัน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ประโยชน์การใช้งาน
การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ใน
ชีวิตประจำวันและเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้เรียนสนใจ

การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี

๑. ด้านสุขภาวะทางกาย

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
1) มีสุขอนามัยและ สุขนิสัยที่ดี	๑.1 รับประทานอาหาร ที่มีประโยชน์ดื่มน้ำ สะอาด แปรงฟันล้างมือ ก่อนรับประทานอาหาร และ หลังจากใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม นอนพักผ่อน และออกกำลังกายเป็น เวลา	1.1 รับประทาน อาหารที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปรง ฟัน ล้างมือ ก่อน รับประทานอาหาร และ หลังจากใช้ ห้องน้ำ ห้องส้วม นอนพักผ่อน และ ออกกำลังกายเป็น เวลา	1.1 รับประทาน อาหารหลากหลาย ที่ มีประโยชน์ ดื่มน้ำ สะอาด แปรงฟัน ล้าง มือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ ห้องน้ำ ห้องส้วม นอนพักผ่อนและ ออกกำลังกายเป็น เวลา	1) การมีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี (ด้านสุขภาวะทางกาย) (๑) การปฏิบัติตนตามสุขอนามัยสุข นิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวันในการ รับประทานอาหาร การดื่มน้ำสะอาด การล้างมือ การแปรงฟัน การนอน พักผ่อน การเล่น การออกกำลังกาย (๒) รักษาความปลอดภัยของตนเอง และผู้อื่น (๓) การเล่นเครื่องเล่นอย่าง ปลอดภัย ๓) เคลื่อนไหวร่างกาย อย่าง คล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ กัน (๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสาน สัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ใน	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (1) การรับประทานอาหารที่ เป็นประโยชน์ (2) กิจวัตรประจำวัน- การ พักผ่อน- การล้างมือ การแปรง ฟัน- การใช้ห้องน้ำห้องส้วม- การออกกำลังกาย (3) การป้องกันตนเองจาก โรคติดต่อและโรคอุบัติใหม่ (๔) การระมัดระวังความ ปลอดภัย ของตนเองจากผู้อื่น การปฏิบัติ ต่อผู้อื่นอย่าง ปลอดภัย การปฏิเสธ คนแปลก หน้า ภัยใกล้ตัว อุบัติเหตุ

				การขว้าง การจับ การโยน และการ เตะ (๕) การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่าง อิสระ	
--	--	--	--	--	--

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
1) มีสุขอนามัยและ สุขนิสัยที่ดี (ต่อ)				7) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติ กิจวัตรประจำวัน (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) (1) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตร ประจำวัน 1) ภาษาและการรู้หนังสือ (ด้าน สติปัญญา) (2) การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่าง ๆ ๒) กำกับตนเองในการทำ กิจกรรม (ด้านอารมณ์ จิตใจ และ สังคม) (๓) การทำตามกิจวัตรประจำวัน อย่างสม่ำเสมอ 2) มีมารยาทไทย และปฏิบัติตน ตามวัฒนธรรม และประเพณีไทย (ด้านความเป็นพลเมืองและความ เป็นไทย) (4) การประกอบอาหารไทย	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (1) อาหารหลัก 5 หมู่ ธรรมชาติรอบตัว (1) ผักและผลไม้ในท้องถิ่น (2) อาหารที่มีประโยชน์และไม่ มี ประโยชน์ (3) การมีเจตคติที่ดีต่อการ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ (4) มีมารยาทในการ รับประทานอาหาร

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
2) รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	1.2) เล่น ทำกิจกรรมและใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างปลอดภัย และ ไม่ไปกับคนแปลกหน้า	1.2) เล่น ทำกิจกรรมและใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างปลอดภัย และ ไม่ไปกับคนแปลกหน้า	1.2) เล่น ทำกิจกรรมใช้สิ่งของเครื่องใช้ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย ไม่ไปกับคนแปลกหน้า และ ระวังความพลอดภัยจากบุคคล สิ่งแวดล้อมและคนแปลกหน้า	2) การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น (ด้านสุขภาวะทาง กาย) (๑) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย ในกิจวัตรประจำวัน (๒) การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย (๓) การเล่นเกมเล่นอย่างปลอดภัย(๔) การเล่นเกมสไลซ์เชียวอย่าง ปลอดภัย (5) การเล่นเกมบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่าง ๆ การปฏิบัติตนขณะเดินทาง 4) ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์กัน (๑) การเล่นเกมเล่นสัมผัสและการสร้างจากแท่งไม้บล็อก	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การระมัดระวังความปลอดภัย และภัยใกล้ตัวของตนเองจากผู้อื่น (๒) การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย (๓) การปฏิเสธคนแปลกหน้า (๔) ภัยใกล้ตัว อุบัติเหตุ อุบัติภัยภัยพิบัติ (๕) การระมัดระวังความปลอดภัย จากการใช้สื่อและเทคโนโลยี และ การใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่าง ปลอดภัย

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
3) เคลื่อนไหวร่างกาย อย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์กัน	3.1) กระโดดสองขา ขึ้นลงอยู่กับที่ วิ่งแล้วหยุด โดยไม่เสียการทรงตัว และรับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย	3.1) กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่าง ต่อเนื่อง วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวาง และรับลูกบอลโดยใช้มือทั้งสองข้าง	3.1) ก้าวกระโดดไปข้างหน้าได้อย่าง ต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางคล่องแคล่ว และรับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้น	3) เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน (ด้านสุขภาวะทางกาย) (๑) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (๒) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ (๓) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์(๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสาน สัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ (๕) การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ (6) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเอง ไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ (7) การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (1) การก้าวกระโดดไปข้างหน้า/ การทรงตัว (2) การโยนบอล (๓) การขว้างลูกบอลไปข้างหน้า(๔) การรับลูกบอล (๕) การรับลูกบอลโดยใช้มือทั้งสองข้างและรับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้น (๖) การวิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวาง (๗) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมร่างกายไปในทิศทาง ระดับ และ พื้นที่ต่าง ๆ (๘) การฟังและการปฏิบัติตามสัญญาณ (๙) การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย (๑๐) การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง

					(๑๑) อวัยวะและหน้าที่ของ อวัยวะต่าง ๆ
--	--	--	--	--	--

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
3) เคลื่อนไหว ร่างกาย อย่าง คล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์กัน (ต่อ)				6) มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) (๒) การเล่นเครื่องดนตรีประกอบ จังหวะ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ ดนตรี	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) รูปร่าง ลักษณะและการ เคลื่อนที่
4) ใช้มือ-ตา ประสาน สัมพันธ์ กัน	1) ใช้กรรไกรตัด กระดาษขาดจากกัน โดยใช้มือเดียว และ เขียนรูปร่างกลมตาม แบบ	4.1) ใช้กรรไกร ตัด กระดาษ ตามแนว เส้นตรงได้ และเขียน รูปสี่เหลี่ยมตามแบบ มีมุมชัดเจน	4.1) ใช้กรรไกร ตัด กระดาษตามแนวเส้น โค้งได้ และเขียนรูป สามเหลี่ยมตามแบบ มีมุมชัดเจน	4) ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์กัน (ด้านสุขภาวะทางกาย) (๑) การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและการ สร้างจากแท่งไม้บล็อก (๒) การเขียนภาพและการเล่นกับสี (๓) การปั้น (๔) การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วย เศษ วัสดุ (๕) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การ ฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (1) การเคลื่อนไหวร่างกาย และ การควบคุมอวัยวะ (๒) การใช้เครื่องมืออย่าง ถูกต้อง และปลอดภัย (๓) การเขียนตามแบบ

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
4) ใช้มือ-ตา ประสาน สัมพันธ์กัน (ต่อ)				6) มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) (๖) การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม ๒) กำกับตนเองในการทำ กิจกรรม (๓) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรมและ ทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ 1) ภาษาและการรู้หนังสือ (ด้าน สติปัญญา) (๑) การเขียนในรูปแบบต่าง ๆ การ เขียนภาพ การเขียนขีดเขียน การ เขียนสะกดคำที่คิดค้นขึ้นเอง การ เขียนคำที่มีความหมายกับตัว เด็ก/ คำคุ้นเคย การเขียนร่วมกันตาม โอกาส การเขียนอิสระ ๒) การคิดรวบยอด และการคิด คำนวณ	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (1) การใช้กล้ามเนื้อมือในการ ตัดกระดาษ (2) วงกลม สีเหลี่ยม สามเหลี่ยม เส้นตรง เส้นโค้ง รูปทรงต่าง ๆ ขนาด สี ผิวสัมผัส น้ำหนัก (๓) สิ่งต่าง ๆ รอบตัวที่มี ลักษณะเป็นรูปวงกลม รูป สีเหลี่ยมรูปสามเหลี่ยม (๔) การทำงานศิลปะสร้างสรรค์ (๕) ประโยชน์และการใช้งาน สิ่งของ และอุปกรณ์ต่าง ๆ (3) กรรไกร - รูปร่าง ลักษณะ การใช้ งาน (๖) การระมัดระวังในการใช้ กรรไกร

				การจับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและ จัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	
--	--	--	--	--	--

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
4) ใช้มือ-ตา ประสาน สัมพันธ์กัน (ต่อ)				(๑) การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัส ๔) ประหยัดและพอเพียง (ด้าน ความเป็นพลเมืองและ ความเป็น ไทย) (๑) การใช้วัสดุและสิ่งของ เครื่องใช้ อย่างคุ้มค่า (๒) การปฏิบัติตนตามแนวทาง หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	

2. ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

1) แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึก ในสถานการณ์ต่าง ๆ	1.1) แสดงอารมณ์ความรู้สึกท่าทาง และบอกความรู้สึกของตนเอง เมื่อดีใจ โกรธ เสียใจ เหมาะสมกับบาง สถานการณ์	1.1) แสดงอารมณ์ความรู้สึกท่าทาง และบอกอารมณ์และความรู้สึกของตนเองตามสถานการณ์	1.1) แสดงอารมณ์ความรู้สึก ท่าทาง หรือ วาจา และควบคุม อารมณ์และความรู้สึก ของตนเอง และผู้อื่นตามสถานการณ์	1) แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) (๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (๒) การเล่นเกมบทบาทสมมติ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี (๔) การร้องเพลง (๕) การทำงานศิลปะ 3) มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น (๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน 4) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (๑) การใช้คำพูดหรือการกระทำ แสดงความยินดี เมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และช่วยเหลือป้อนโยนเมื่อผู้อื่น ได้รับบาดเจ็บ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (1) การรู้จักอารมณ์และความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น (2) การแสดงออกทางอารมณ์ และ ความรู้สึกอย่างเหมาะสม (๓) การแสดงมารยาทที่ดี เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี ของครอบครัว (1) การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย
--	--	---	--	---	---

	ความสามารถผู้เรียน	สาระการเรียนรู้รายปี
--	--------------------	----------------------

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
2) กำกับตนเอง ใน การทำงาน (ต่อ)	2.1) ทำตามกิจวัตร ประจำวันจนสำเร็จ	2.1) วางแผนการ ปฏิบัติกิจกรรมและ ทำ สิ่งต่าง ๆ จน สำเร็จ	2.1) ตั้งเป้าหมาย วางแผน และมุ่งมั่น ทำสิ่งต่าง ๆ จน สำเร็จ	2) กำกับตนเองในการทำกิจกรรม (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) (๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตาม ความสามารถของตนเอง (2) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรมและ ทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ (๓) การทำตามกิจวัตรประจำวัน อย่างสม่ำเสมอ 1) แสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ (๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของ ตนเองและผู้อื่น (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ ดนตรี (๔) การร้องเพลง (๕) การทำงานศิลปะ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (1) การพูดสะท้อนความรู้สึก ของ ตนเอง (2) รับผิดชอบในหน้าที่ตนเองมี วินัยและความรับผิดชอบ มุ่งมั่น ทำงานด้วยตนเอง (๓) การตระหนักรู้เกี่ยวกับ ตนเอง(๔) การกำกับตนเอง (๕) รับรู้และร่วมกิจกรรมของ ตนเองและผู้อื่น เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ ดี ของครอบครัวและโรงเรียน

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

3) มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	3.1 เล่นและร่วมกิจกรรม กับเพื่อนเป็นกลุ่ม ยิ้มหรือ ทักทาย บุคคลที่คุ้นเคย	3.1 เล่นและทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม ยิ้ม ทักทาย หรือ พูดคุยกับบุคคลที่คุ้นเคย	3.1 เล่นและทำงานแบบ ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างมีเป้าหมาย แก้ปัญหาเองอย่าง ประณีประนอม ยิ้ม ทักทายและพูดคุยกับ บุคคล ที่คุ้นเคยและ ผู้ใหญ่	1) แสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) (๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (๒) การเล่นเกมบทบาทสมมติ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี (๔) การร้องเพลง (๕) การทำงานศิลปะ 3) มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น (๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน 4) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (๑) การใช้คำพูดหรือการกระทำ แสดงความยินดี เมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และ ช่วยเหลืออุปถัมภ์เมื่อผู้อื่น ได้รับบาดเจ็บ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (1) การรู้จักอารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (2) การทำงานเป็นกลุ่ม สื่อสารในกลุ่ม (3) มารยาทในการพูด (๔) การยอมรับความเหมือน ความแตกต่างและเล่นร่วมกับผู้อื่นได้ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น (๑) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี ของครอบครัวและโรงเรียน (๒) การแสดงความคิดเห็นของตนเองและการรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น
----------------------------------	---	--	---	--	---

	ความสามารถผู้เรียน	สาระการเรียนรู้รายปี
--	--------------------	----------------------

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
3) มี ความสัมพันธ์ที่ดี กับผู้อื่น (ต่อ)				๕) ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม (๑) การเล่นอิสระ (๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ (๓) การเล่นตามมุม ประสบการณ์(๔) การเล่นนอกห้องเรียน (๖) วินัยในตนเองและปฏิบัติตน เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (ด้าน ความเป็นพลเมืองและความเป็น ไทย) (๑) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ความขัดแย้ง (๒) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ความขัดแย้ง	

				(๓) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีวินัย มีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกที่ดี	
--	--	--	--	--	--

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

ระดับปฐมวัย					
4) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	4.1) แสดงสีหน้า หรือท่าทางรับรู้ ความรู้สึกของผู้อื่น บางสถานการณ์ และ แสดงความยินดีเมื่อผู้อื่น มีความสุข และช่วยเหลือปกป้องผู้อื่น เมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	4.1) แสดงสีหน้า และท่าทางแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข และช่วยเหลือปกป้องผู้อื่น เมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	4.1) ใช้คำพูดหรือการกระทำ แสดง ความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือ เสียใจ และช่วยเหลือปกป้องผู้อื่น เมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	1) แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ (ด้าน อารมณ์ จิตใจ และสังคม) (๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น 4) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (๑) การใช้คำพูดหรือการกระทำ แสดงความยินดี เมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจและช่วยเหลือปกป้องผู้อื่นเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ ๕) ยอมรับและรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนเอง (๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ 1) มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม (ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย) (๕) การช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (1) กล่าวชื่นชมผลงานเพื่อน (2) แบ่งปัน มีน้ำใจ ช่วยเหลือผู้อื่น (3) การยอมรับในความรู้สึกและอารมณ์ของผู้อื่น เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (1) กล่าวชื่นชมผลงานเพื่อนตนเอง และผู้อื่น (๒) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี ของครอบครัวและโรงเรียน

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
5) ยอมรับและ รับผิดชอบ ในการ ตัดสินใจของตนเอง	5.1) ยอมรับการ ตัดสินใจ ของตนเอง	5.1) ยอมรับ และ รับผิดชอบในการ ตัดสินใจของตนเอง	5.1) ยอมรับ และ รับผิดชอบในการ ตัดสินใจของตนเอง และ กลุ่ม	1) แสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ ดนตรี (๕) การทำงานศิลปะ ๕) ยอมรับและรับผิดชอบในการ ตัดสินใจของตนเอง (๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ7) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติ กิจวัตรประจำวัน (1) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตร ประจำวัน	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (1) มารยาทในการสื่อสาร (2) การยอมรับการแข่งขันการ ตัดสินใจ รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย (2) ยอมรับผลของการตัดสินใจ ของตนเองปฏิบัติตามหน้าที่ที่ รับผิดชอบ

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
5) ยอมรับและ รับผิดชอบ ในการ ตัดสินใจของตนเอง	5.1) ยอมรับการ ตัดสินใจ ของตนเอง	5.1) ยอมรับ และ รับผิดชอบในการ ตัดสินใจของตนเอง	5.1) ยอมรับ และ รับผิดชอบในการ ตัดสินใจของตนเอง และ กลุ่ม	1) แสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ ดนตรี (๕) การทำงานศิลปะ ๕) ยอมรับและรับผิดชอบในการ ตัดสินใจของตนเอง (๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ7) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติ กิจวัตรประจำวัน (1) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตร ประจำวัน	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (1) มารยาทในการสื่อสาร (2) การยอมรับการแข่งขันการ ตัดสินใจ รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย (2) ยอมรับผลของการตัดสินใจ ของตนเองปฏิบัติตามหน้าที่ที่ รับผิดชอบ

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
5) ยอมรับและ รับผิดชอบ ในการ ตัดสินใจของตนเอง (ต่อ)				๖) วินัยในตนเองและปฏิบัติตน เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (ด้าน ความเป็นพลเมืองและความเป็น ไทย) (๓) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีวินัย มีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกที่ดี	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) การเคารพสิทธิของตนเอง และผู้อื่น (๒) การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ท้องถิ่นและความเป็นไทย
6) มีสุนทรียภาพ ทางศิลปะ ดนตรี และ การเคลื่อนไหว	6.1) สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงาน ศิลปะ เสียงเพลง ดนตรี แสดงท่าทาง และการเคลื่อนไหว	6.1) ชื่นชมมีความสุข และ แสดงออกผ่าน งาน ศิลปะ เสียงเพลง ดนตรี แสดงท่าทาง และการเคลื่อนไหว	6.1) ชื่นชม มี ความสุข และ แสดงออกผ่านงาน ศิลปะ เสียงเพลง ดนตรี แสดงท่าทาง และการเคลื่อนไหว	1) แสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ ดนตรี (๔) การร้องเพลง (๕) การทำงานศิลปะ	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (1) ความภูมิใจในตนเองการ สะท้อนการรับรู้อารมณ์และ ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (2) การร้องเพลง (3) การแสดงออกผ่าน เสียงเพลง ดนตรี เครื่องเล่น ดนตรี กล้า แสดงออกอย่าง มั่นใจและเหมาะสม (4) การเล่นบทบาทสมมติ (๕) การทำงานร่วมกับกลุ่ม เช่น งานศิลปะ การวาดภาพ การ ประดิษฐ์

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
6) มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และ การเคลื่อนไหว (ต่อ)				๕) ยอมรับและรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนเอง (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ 6) มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว (๑) การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี (๒) การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ ดนตรี (๔) การเล่นเกมบทบาทสมมติ (๕) การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ (๖) การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้วัสดุ อุปกรณ์หรือวิธีการที่หลากหลาย	(๖) มีสุนทราภรณ์ที่ดี สุนทรีย์ที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี ของครอบครัวและโรงเรียน
7) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	7.1) แต่งตัว ใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม โดยมี ผู้ช่วยเหลือ และรับประทานอาหารด้วยตนเอง	7.1) แต่งตัว ใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม และรับประทานอาหารด้วยตนเอง	7.1) แต่งตัวได้ คล่องแคล่ว รับประทานอาหารด้วยตนเอง ใช้และทำ	7) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม)	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (1) การปฏิบัติตนในกิจวัตรประจำวัน

			ความสะอาดหลังใช้ ห้องน้ำ ห้องส้วม	(๑) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตร ประจำวัน	(2) การเลือกรับประทานที่เป็น ประโยชน์ การนอนพักผ่อนการ ออกกำลังกาย
--	--	--	--	--	---

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
7) ช่วยเหลือตนเอง ในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน (ต่อ)				2) การรักษาความปลอดภัยของ ตนเองและผู้อื่น (ด้านสุขภาวะ ทางกาย) (๑) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย ในกิจวัตรประจำวัน 2) กำกับตนเองในการทำกิจกรรม (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) ๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตาม ความสามารถของตนเอง (2) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรม และทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ (๓) การทำตามกิจวัตรประจำวัน อย่างสม่ำเสมอ 8) ยอมรับความเหมือนและความ แตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) (๑) การเล่นอิสระ (๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่	(3) ความสนใจและ ความสามารถ ของตนเอง อวัยวะและหน้าที่ วิญญูแลรักษาร่างกายให้สะอาด และมีสุขภาพอนามัยที่ดี สุข นิสัยที่ดี เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (1) การแสดงมารยาทที่ดีในการเล่น (๒) การแสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกอย่างเหมาะสม

				(๓) การเล่นตามมุมประสบการณ์ (๔) การเล่นนอกห้องเรียน	
--	--	--	--	--	--

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
8) ยอมรับความเหมือน และความแตกต่าง ทางสังคม และ วัฒนธรรม	8.1) เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเอง	8.1) เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับ เด็กที่แตกต่างไปจากตนเอง	8.1) เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเอง ยอมรับความสามารถ	3) มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) (๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน 4) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (๑) การใช้คำพูดหรือการกระทำ แสดงความยินดี เมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และช่วยเหลือปอบโยนเมื่อผู้อื่น ได้รับบาดเจ็บ ๕) ยอมรับและรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนเอง (๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก(๑) การยอมรับและปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความ เป็น ไทย(๒) การยอมรับความแตกต่าง ระหว่าง ศาสนา วัฒนธรรมในชุมชนที่ต่าง ๆ (๓) แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น (๔) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี ของครอบครัวและโรงเรียน (๕) การเลือกใช้สิ่งของในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด และเพียงพอสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๖) การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย

3. ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
1) มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจ ที่ดีงาม	1.1) บอกหรือชี้ได้ว่า สิ่งใดเป็นของตนเอง และสิ่งใดเป็นของผู้อื่น แสดงความรักเพื่อนมี เมตตาสัตว์เลี้ยงและ แบ่งปันผู้อื่น	1.1) ขออนุญาต หรือ รอคอยเมื่อต้องการ สิ่งของของผู้อื่น แสดงความ รักเพื่อน มีเมตตาสัตว์เลี้ยง และแบ่งปันผู้อื่น	1.1) ขออนุญาต และ รอคอยเมื่อต้องการ สิ่งของของผู้อื่น แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตาสัตว์เลี้ยง ช่วยเหลือและแบ่งปัน ผู้อื่น	๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และ จิตใจ ที่ดีงาม (ด้านความเป็น พลเมือง และความเป็นไทย) (๒) การพินิจเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม (ซื่อสัตย์สุจริต มีความ เมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือ แบ่งปัน) (๓) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเชิงจริยธรรม (๕) การช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น 2) มีมารยาทไทย และปฏิบัติตน ตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย (๗) การปฏิบัติตน/ร่วมกิจกรรมตาม วัฒนธรรมท้องถิ่นและประเพณีไทย (๖) วินัยในตนเองและปฏิบัติตน เป็น สมาชิกที่ดีของสังคม (ด้าน ความ เป็นพลเมืองและความเป็น ไทย) (๓) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีวินัย	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การรู้จักอารมณ์และ ความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น (๒) แบ่งปัน มีน้ำใจ ช่วยเหลือ ผู้อื่น (๓) รับผิดชอบในหน้าที่ตนเอง มีวินัยและความรับผิดชอบ มุ่งมั่น ทำงานด้วยตนเอง เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) การเคารพสิทธิของตนเอง และ ผู้อื่น (๒) การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ท้องถิ่นและความเป็นไทย (๓) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ ดี ของครอบครัวและโรงเรียน สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมาย

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
1) มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจ ที่ดีงาม (ต่อ)				มีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกที่ ดี 4) มีความเห็นอกเห็นใจ ผู้อื่น (ด้านอารมณ์ จิตใจ และ สังคม) (๑) การใช้คำพูดหรือการกระทำ แสดงความยินดี เมื่อผู้อื่นมี ความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้า หรือเสียใจ และช่วยเหลือ ปลอบโยนเมื่อผู้อื่น ได้รับ บาดเจ็บ ๕) ยอมรับและรับผิดชอบใน การ ตัดสินใจของตนเอง (๑) การร่วมสนทนาและ แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับ ผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ	

2) มีมารยาทไทย และปฏิบัติตาม วัฒนธรรมและ ประเพณีไทย	2.1) ไหว้ กล่าวคำ ทักทาย กล่าวคำ ขอบคุณ ขอโทษ สนใจ ร่วมกิจกรรมตาม วัฒนธรรมและ ประเพณีไทย	2.1) ไหว้ กล่าวคำ ขอบคุณ ขอโทษร่วม กิจกรรมตาม วัฒนธรรมและ ประเพณีไทย	2.1) ไหว้ กล่าวคำ ขอบคุณ ขอโทษ ปฏิบัติตนตาม มารยาท ไทยได้ ตาม กาลเทศะ และร่วม กิจกรรมตาม วัฒนธรรมและ ประเพณีไทย	2) มีมารยาทไทย และปฏิบัติตน ตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย (ด้านความเป็นพลเมืองและความ เป็นไทย) (๑) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติ ตนในความเป็นคนไทย	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) มารยาทไทย - การแสดงมารยาทที่ดีมี คุณธรรม จริยธรรมตาม วัฒนธรรมไทย - การไหว้ การขอบคุณ การ ขอโทษ (๒) การแสดงมารยาทที่ดี
---	--	--	---	--	--

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				(2) การเล่นเกมบทบาทสมมติการปฏิบัติ ตนตามมารยาทไทยการไหว้ การ ขอบคุณ การกล่าวขอ โทษ แสดง กิริยาสุภาพอื่น ๆ (3) การศึกษานอกสถานที่ (4) การประกอบอาหารไทย	ในการเล่น (๓) การแสดงออกทางอารมณ์ และ ความรู้สึ้อย่างเหมาะสม
2) มีมารยาทไทย และปฏิบัติตนตาม วัฒนธรรมและ ประเพณีไทย (ต่อ)	2.1) ไหว้ กล่าวคำ ทักทาย กล่าวคำ ขอบคุณ ขอโทษ สนใจ ร่วมกิจกรรมตาม วัฒนธรรมและ ประเพณีไทย	2.1) ไหว้ กล่าวคำ ขอบคุณ ขอโทษร่วม กิจกรรมตาม วัฒนธรรมและ ประเพณีไทย	2.1) ไหว้ กล่าวคำ ขอบคุณ ขอโทษ ปฏิบัติตนตาม มารยาท ไทยได้ ตาม กาลเทศะ และร่วม กิจกรรมตาม วัฒนธรรมและ ประเพณีไทย	2) มีมารยาทไทย และปฏิบัติตน ตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย (ด้านความเป็นพลเมืองและความ เป็นไทย) (๑) การเล่นเกมบทบาท สมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคน ไทย (2) การเล่นเกมบทบาทสมมติการปฏิบัติ ตนตามมารยาทไทยการไหว้ การ ขอบคุณ การกล่าวขอโทษ แสดง กิริยาสุภาพอื่น ๆ (3) การศึกษานอกสถานที่ (4) การประกอบอาหารไทย	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) มารยาทไทย- การแสดง มารยาทที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรมตามวัฒนธรรมไทย - การไหว้ การขอบคุณ การ ขอ โทษ (๒) การแสดงมารยาทที่ดีใน การเล่น (๓) การแสดงออกทางอารมณ์ และ ความรู้สึ้อย่างเหมาะสม

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
2) มีมารยาทไทย และปฏิบัติตาม วัฒนธรรมและ ประเพณีไทย (ต่อ)				(5) การละเล่นพื้นบ้านของไทยเพลง ท้องถิ่น เพลงพื้นบ้านของเล่น พื้นบ้าน (6) การแต่งกายด้วยผ้าไทยผ้า พื้นเมือง(7) การปฏิบัติตาม/ร่วม กิจกรรมตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและ ประเพณีไทย	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ท้องถิ่นและความเป็นไทย สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (1) การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมาย
3) รักและภูมิใจใน ความเป็นไทย	3.1) หยุดยีนเมื่อได้ยีน เพลงชาติไทยและเพลง สรรเสริญพระบารมี	3.1) ยืนตรงและร่วม ร้องเพลงชาติไทยและ เพลงสรรเสริญ พระ บารมี สนใจร่วม กิจกรรมเกี่ยวกับ ชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์	3.1) ยืนตรงและ ร้อง เพลงชาติไทยและ เพลงสรรเสริญ พระ บารมี ร่วมกิจกรรม ที่ เกี่ยวกับชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	๓) รักและภูมิใจในความเป็นไทย (ด้านความเป็นพลเมืองและความ เป็นไทย) (๑) การใช้ภาษาไทย (๒) การร้องเพลงชาติไทยและเพลง สรรเสริญพระบารมี (3) การร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (1) ประวัติความเป็นมาของ ตนเองและครอบครัว (2) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ ดี ของครอบครัวและโรงเรียน (3) ความสำคัญเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญพระบารมี

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
6) มีวินัยใน ตนเอง และ ปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของ สังคม (ต่อ)				2) กำกับตนเองในการทำกิจกรรม (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) (๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตนเอง (2) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรมและ ทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ(๓) การทำ ตามกิจวัตรประจำวัน อย่าง สม่ำเสมอ ๕) ยอมรับและรับผิดชอบในการ ตัดสินใจของตนเอง (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ 8) ยอมรับความเหมือนและความ แตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม (๑) การเล่นอิสระ (๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย (๓) การเล่นตามมุมประสบการณ์ (๔) การเล่นนอกห้องเรียน	(๘) เรียนรู้ข้อตกลงต่าง ๆ รู้จัก ระมัดระวังรักษาความ ปลอดภัย ของตนเองและ ผู้อื่น เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ ดีของครอบครัวและโรงเรียน (๒) การรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น การแก้ไขความ ขัดแย้ง (๓) การดูแลรักษาสาธารณสุข สมบัติ ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (๔) การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ท้องถิ่นและความเป็นไทย สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (1) การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมาย

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
6) มีวินัยใน ตนเอง และ ปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของ สังคม (ต่อ)				๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และ จิตใจ ที่ดีงาม (5) การช่วยเหลือและแบ่งปัน ผู้อื่น	

4. ด้านสติปัญญา

๔.๑ ภาษาและการรู้หนังสือ

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

1) ฟังและสนทนา โต้ตอบกับผู้อื่น	๑.๑) ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบ เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังให้ ผู้อื่น เข้าใจ	๑.๑) ฟังผู้อื่นพูดจน จบ และสนทนา โต้ตอบสอดคล้องกับ เรื่องที่ฟัง	๑.๑) ฟังผู้อื่นพูดจน จบ และสนทนา โต้ตอบอย่าง ต่อเนื่อง และ เชื่อมโยงกับเรื่องที่ ฟัง แสดงความ คิดเห็น และ ความรู้สึกด้วย ประโยคสั้นๆ	๑) แสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) (๑) การพูดสะท้อนความรู้สึก ของ ตนเองและผู้อื่น (5) การทำงานศิลปะ 2) กำกับตนเอง ในการทำกิจกรรม (2) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรมและ ทำสิ่งต่าง ๆจนสำเร็จ	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (1) รู้จักชื่อ นามสกุล (2) การปฏิเสธคนแปลกหน้า (3) รู้จักประวัติความเป็นมา ของตนเองและครอบครัว (2) เรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว - การช่วยเหลือกันทำงาน และปฏิบัติตามข้อตกลงภายใน ครอบครัว
------------------------------------	--	--	--	--	---

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
1) ฟังและสนทนา โต้ตอบกับผู้อื่น (ต่อ)				5) ยอมรับและรับผิดชอบในการ ตัดสินใจของตนเอง (1) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น 6) มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	(3) รู้จักประวัติความเป็นมาของ ตนเองและครอบครัว (4) การรับรู้อารมณ์และ ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (5) การรักษาความปลอดภัย ของ ตนเอง รวมทั้งการปฏิบัติ ต่อผู้อื่น อย่างปลอดภัย

				(1) การฟังเพลง การร้องเพลง และ การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบ เสียงดนตรี 3) รักและภูมิใจในความเป็นไทย (ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย) (1) การใช้ภาษาไทย 4) ประหยัดและพอเพียง (2) การปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 1) มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม (3) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม	(6) การสะท้อนการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (7) การแสดงความคิดสร้างสรรค์เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (1) การแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (2) เรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว - การช่วยเหลือกันทำงาน และ ปฏิบัติตามข้อตกลงภายในครอบครัว
--	--	--	--	--	---

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

1) พังและสนทนา โต้ตอบกับผู้อื่น (ต่อ)				2) มีมารยาทไทย และปฏิบัติตนตามวัฒนธรรม และประเพณีไทย (3) การศึกษานอกสถานที่ (4) การประกอบอาหารไทย 5) ดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (5) การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ ที่เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน 6) วินัยในตนเอง และปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของสังคม (1) การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา	- การปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกาลเทศะในวันสำคัญต่าง ๆ ของครอบครัว (3) เรียนรู้เกี่ยวกับสถานศึกษา - สถานที่ที่ได้ก่อกำทำกิจกรรมร่วมกันและทำให้ได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มากมาย - ทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบ ปฏิบัติ ตามกฎระเบียบ ช่วยกันรักษาความสะอาดและทรัพย์สินสมบัติของสถานศึกษา
---	--	--	--	--	--

ความสามารถ ผู้เรียน	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑	ชั้นอนุบาลปีที่ 2	ชั้นอนุบาลปีที่ 3	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	(๓ - ๔ ปี)	(๔ - ๕ ปี)	(๕ - ๖ ปี)		
1) ฟังและสนทนา โต้ตอบกับผู้อื่น (ต่อ)				๒) ภาษาและการรู้หนังสือ (ด้าน สติปัญญา) (๒) การฟังเพลง นิทาน คำคล้อง จอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่าง ๆ (๓) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการในการ เล่นและ การกระทำต่าง ๆ (๔) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับ ประสบการณ์ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับ ตนเอง (๕) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่ง ต่าง ๆ ๓) การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ (๑) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุ และ ผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือ การ กระทำ (3) การลงความเห็นจากข้อมูลอย่าง มีเหตุผล	(4) เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่น - สถานที่ในท้องถิ่น/บุคคล/ แหล่งวิทยาการ - แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่สำคัญ ธรรมชาติรอบตัว (1) สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต (2) การเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล (3) แรงและพลังงานใน ชีวิตประจำวัน 4) สิ่งของจะมีการเปลี่ยนแปลง รูปร่างการเคลื่อนที่และเกิดเสียง แบบต่าง ๆ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก 1) การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายในชีวิตประจำวัน และ ติดต่อสื่อสารกับบุคคลต่าง ๆ ได้ หลายวิธี (๒) การอ่านหนังสือภาพหนังสือ นิทาน รักการอ่าน

				(4) การตัดสินใจหรือเลือกทำสิ่งต่าง ๆ	(3) ใช้คำที่เกี่ยวกับเวลา ในชีวิตประจำวัน
--	--	--	--	--------------------------------------	---

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

1) ฟังและสนทนา โต้ตอบกับผู้อื่น (ต่อ)				(5) การมีส่วนร่วมใน กระบวนการแก้ปัญหาด้วยการ ระบุปัญหา หาทาง เลือกและ วิธีการต่าง ๆ ในการ แก้ปัญหา เลือกวิธีการ ออกแบบ วางแผน และ การลงมือแก้ปัญหา 4) การแสวงหาความรู้ (2) การตั้งคำถามในเรื่องที่ สนใจและ เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ สังเกตและสำรวจ (3) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อ ค้นหา คำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ(4) การมีส่วนร่วมในการ รวบรวม ข้อมูล และนำเสนอ ข้อมูลและ นำเสนอข้อมูล จา การสืบเสาะหา ความรู้ใน รูปแบบต่างและแผนภูมิ อย่าง ง่าย (6) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุ และ ผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือ การกระทำ	
--	--	--	--	---	--

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒) เล่าเรื่องให้ผู้อื่น เข้าใจ	๒.๑) เล่าเรื่องด้วย ประโยค สั้น ๆ จากการ ฟังนิทาน หรือ จาก เหตุการณ์ใน ชีวิตประจำวัน	๒.๑) เล่าเรื่องราวเป็น ประโยคอย่างต่อเนื่อง จากการฟังนิทาน หรือ เหตุการณ์ใน ชีวิตประจำวัน	๒.๑) เล่าเรื่องราว อย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ และตอบ คำถามจาก การฟัง นิทาน เรื่องราว หรือจากเหตุการณ์ ในชีวิตประจำวัน	๑) ภาษาและการรู้หนังสือ(ด้าน สติปัญญา) (๓) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการในการ เล่นและ การกระทำต่าง ๆ (๔) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับ ประสบการณ์ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับ ตนเอง (๕) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของ สิ่ง ต่าง ๆ ๒) แสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ (ด้านอารมณ์จิตใจ และสังคม) (๑) การพูดสะท้อนความรู้สึก ของ ตนเองและผู้อื่น ๔) การแสวงหาความรู้(ด้าน สติปัญญา)	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (1) การพูดและแสดงออกใน โอกาส ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๒) การเล่าเรื่องเกี่ยวกับตัวเอง และวิธีระวังรักษาร่างกาย ให้ สะอาด (๓) การรักษาความปลอดภัย ของตนเองรวมทั้งการปฏิบัติต่อ ผู้อื่น อย่างปลอดภัย (๔) การรู้จักประวัติความเป็นมา ของตนเองและครอบครัว การ ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี ของ ครอบครัวและโรงเรียน (๕) การรู้จักแสดงความคิดเห็น ของตนเองและรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น

				(๖) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุ และ ผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการ กระทำ	(๖) การสะท้อนการรับรู้อารมณ์ และความรู้สึกของตนเองและ ผู้อื่น (๗) การแสดงความคิดสร้างสรรค์
--	--	--	--	--	---

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

ระดับปฐมวัย					
๒) เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ				2) กำกับตนเองในการทำกิจกรรม (ด้านอารมณ์จิตใจ และสังคม) (2) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรมและทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ 3) รักและภูมิใจในความเป็นไทย (ด้านความเป็นพลเมืองและความ เป็นไทย) (1) การใช้ภาษาไทย 1) มีคุณธรรม จริยธรรม และ จิตใจ ที่ดีงาม (3) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก (1) การเคารพ เชื่อฟังพ่อแม่และ ผู้ใหญ่ในครอบครัว (๒) การปฏิบัติตนให้ถูกต้อง ตาม กาลเทศะ ในวันสำคัญต่าง ๆ ของ ครอบครัว สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (1) การใช้ภาษาเพื่อ สื่อ ความหมายในชีวิตประจำวัน (2) การเล่าเรื่องราว จาก ประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน (3) การเล่าเรื่องราวเป็นประโยค สั้น ๆ จากนิทานที่ฟัง (4) การตอบคำถามจากเรื่องราว ที่ฟังหรือจากเหตุการณ์ใน ชีวิตประจำวัน (5) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ หนังสือและตัวหนังสือ

	ความสามารถผู้เรียน	สาระการเรียนรู้รายปี
--	--------------------	----------------------

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๓) อ่านภาพ และ สัญลักษณ์	๓.๑) ถือหนังสือที่มี ภาพประกอบถูกต้อง เปิดและพลิกหน้า หนังสือ จากหน้าแรก ไป หน้าหลัง อ่านภาพ และ พูดด้วยภาษาของ ตน	๓.๑) ชี้ชื่อเรื่อง ของ หนังสือ ที่มี ภาพประกอบ อ่าน ภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมชี้ หรือกวาด ตา มอง ข้อความ ตามบรรทัด อ่านภาพ และ พูดข้อความด้วย ภาษา ของตน	๓.๑) ชี้น้ำปกและ ชื่อเรื่องของหนังสือ ที่มี ภาพประกอบ พลิก หน้าหนังสือ จากหน้า แรกไป หน้าหลัง และ อ่าน ภาพ สัญลักษณ์ คำ โดยชี้หรือกวาดตา มองจุดเริ่มต้น และ จุดจบของข้อความ	๑) ภาษาและการรู้หนังสือ (ด้าน สติปัญญา) (๖) การอ่านหลากหลายวิธี: อ่าน หนังสือภาพ อ่านหนังสือนิทาน อ่าน ป้ายและสัญลักษณ์ อ่านงานเขียน ของ ตนเอง อ่านอย่างอิสระตาม ลำพัง อ่าน ร่วมกัน อ่านโดยมีผู้ ชี้แนะ ๒) การคิดรวบยอดและการคิด คำนวณ (๑๐) การอ่านตัวเลขแสดงจำนวน ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (1) การแสดงมารยาทที่ดี (2) การมีคุณธรรม จริยธรรม ในการดูแลหนังสือ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (1) การอ่านหนังสือภาพ หนังสือ นิทาน รักการอ่าน (๒) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการ ใช้ หนังสือและตัวหนังสือ - องค์ประกอบของหนังสือ ประเภทต่าง ๆ ภาพ และหนังสือ นิทาน - วิธีการใช้หนังสือประเภทต่าง ๆ สัญลักษณ์ คำ และประโยคสั้น ๆ - การอ่านป้ายและสัญลักษณ์ การอ่านงานเขียนของตนเอง และ การอ่านอย่างอิสระ

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

๔) มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร	๔.๑) รู้ว่าภาพและข้อความมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งข้อความที่เห็น บ่อยๆ	๔.๑) รู้จักตัวอักษร ที่ประกอบเป็นคำที่มีความหมายกับเด็ก และชี้คำ หรือข้อความ ที่มี ความหมาย ในชีวิตประจำวัน หรือ ที่เห็นบ่อยๆ	๔.๑) รู้จักคำ และออกเสียงคำที่คุ้นเคย ชี้คำ หรือข้อความที่เห็นบ่อยๆ ชี้ตัวอักษรตัวแรกและอักษรตัวสุดท้าย ของคำที่คุ้นเคย	๓) รักและภูมิใจในความเป็นไทย (ด้านความเป็นพลเมืองและความ เป็นไทย) (๑) การใช้ภาษาไทย ๑) ภาษาและการรู้หนังสือ (ด้านสติปัญญา) (๖) การอ่านหลากหลายวิธี : อ่านหนังสือภาพ อ่านหนังสือนิทาน อ่านป้ายและสัญลักษณ์ อ่านงานเขียนของตนเอง อ่านอย่างอิสระตามลำพัง อ่านร่วมกัน อ่านโดยมีผู้ชี้แนะ (๗) การเขียนในรูปแบบต่าง ๆ : การเขียนภาพ การเขียนขีดเขียน การเขียนคล้ายตัวอักษร การเขียนสะกดคำ ที่คิดค้นขึ้นเอง การเขียนคำ ที่มีความหมายกับตัวเอง/คำคุ้นเคย การเขียนร่วมกันตามโอกาส การเขียนอิสระ (๘) การเล่นเกมทางภาษา	ธรรมชาติรอบตัว (1) เรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (1) การชี้คำ จากบนลงล่างจากซ้ายไปขวา (2) การคาดเดาคำพื้นฐานของคำที่คุ้นเคย จากนิทาน คำคล้องจอง (3) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ - องค์ประกอบของหนังสือภาพ และ หนังสือนิทาน - วิธีการใช้หนังสือประเภทต่าง ๆ ภาพ สัญลักษณ์ คำ และประโยคสั้น ๆ - การอ่านป้ายและสัญลักษณ์-การอ่านงานเขียนของตนเองและการอ่านอย่างอิสระ (๒) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร
-------------------------------	--	---	---	--	--

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔) มีความรู้ เกี่ยวกับตัวอักษร					(๓) การเขียนสื่อความหมาย อย่าง อีสระ (๔) คำที่เกี่ยวข้องกับ คณิตศาสตร์ ในชีวิตประจำวัน เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) สัญลักษณ์สำคัญของชาติ ไทย (๒) การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ท้องถิ่นและความเป็นไทยหรือ แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญา ท้องถิ่น อื่น ๆ

๕) เขียนสื่อ ความหมายอิสระ ในชีวิตประจำวัน	๕.๑) เขียนคล้าย ตัวอักษรบางตัว เป็น รูปร่างที่เด็กคิดขึ้นเอง อย่างมีทิศทาง	๕.๑) เขียนตัวอักษร ที่รู้จักเพื่อสื่อความ หมาย คัดลอก หรือ เขียน ตัวอักษร ด้วย วิธี ที่คิดขึ้นเอง มีทิศ ทางการเขียนจาก ซ้ายไปขวา	๕.๑) เขียนชื่อ ของ ตนเอง คำที่มี ความหมายกับตัว เด็ก ตามแบบ หรือ ด้วยวิธี ที่คิดขึ้นเอง มีทิศทาง การเขียน จากซ้ายไป ขวา และบนลงล่างเพื่อ สื่อความหมายใน ชีวิตประจำวัน	๔) ใช้มือ-ตา ประสาน สัมพันธ์ กัน (ด้านสุขภาวะทางกาย) (๒) การเขียนภาพและการเล่นกับ สี (๓) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การ ฉีก การตัด การปะ และการ ร้อยวัสดุ	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก 1) การเรียนรู้ชื่อ นามสกุล- เขียน ชื่อนามสกุลของตนเอง - การเขียนคำง่ายๆตามแบบ (๒) การเขียน ชั้น เลขที่ สัญลักษณ์ ตนเอง (๓) การเขียนภาพสื่อความหมาย เขียนภาพเล่าเรื่อง
--	---	--	--	--	---

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

๔) มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร				๑) ภาษาและการรู้หนังสือ (ด้านสติปัญญา) (๗) การเขียนในรูปแบบต่าง ๆ การเขียนภาพ การเขียนขีดเขียนการเขียนคล้ายตัวอักษรการเขียนสะกดคำที่คิดค้นขึ้นเองการเขียนคำที่มี ความหมายกับตัว เด็ก/คำคุ้นเคย การเขียนร่วมกัน ตามโอกาส การเขียนอิสระ (๘) การเล่นเกมทางภาษา	๑) วิธีการเขียนขั้นพื้นฐาน - องค์ประกอบของการเขียน ตัวอักษร การเขียนภาพ และ การขีดเขียน - วิธีการเขียน ตามแบบ หรือวิธี ที่คิดขึ้นเอง - การเขียนตามทิศทาง เขียนจากซ้ายไปขวา และบนลงล่างเขียนอย่างอิสระ (2) การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน (๓) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร (๔) การเขียนสื่อความหมาย อย่างอิสระ (๕) คำที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน
--------------------------------------	--	--	--	---	--

๔. ด้านสติปัญญา

๔.๒ การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
1) จับคู่ เปรียบเทียบจำแนก และจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	1.1) บอกลักษณะ ของ สิ่งต่าง ๆ จากการ สังเกตโดยใช้ประสาท สัมผัส จับคู่ เปรียบเทียบ หรือ คัด แยกสิ่งต่าง ๆ ตาม ลักษณะ หรือหน้าที่การ ใช้งาน	1.1) บอกลักษณะและ ส่วนประกอบ ของสิ่ง ต่าง ๆ จากการ สังเกตโดยใช้ประสาท สัมผัส จับคู่ และ เปรียบเทียบ ความ แตกต่างหรือความ เหมือนของ สิ่งต่าง ๆ จำแนก และจัดกลุ่ม สิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ ที่กำหนดขึ้นเอง	1.1) บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การ เปลี่ยนแปลง และ ความสัมพันธ์ของ สิ่งต่าง ๆ จากการ สังเกตโดยใช้ ประสาทสัมผัสจับคู่ เปรียบเทียบ คัด แยก จัดกลุ่ม และ จำแนก สิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ ที่ กำหนดให้หรือ กำหนดขึ้นเอง	๒) การคิดรวบยอดและการคิด คำนวณ การจับคู่ เปรียบเทียบ จำแนก และจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (ด้าน สติปัญญา) (๑) การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบเปลี่ยนแปลง และ ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ ประสาทสัมผัส (๒) การจับคู่ เปรียบเทียบ คัดแยก จัดกลุ่ม และจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตาม เกณฑ์ที่กำหนดให้ หรือกำหนดขึ้น เอง	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก (1) เปรียบเทียบปฏิสัมพันธ์ ใน ชีวิตประจำวัน (2) ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ธรรมชาติ รอบตัว (1) ปรากฏการณ์ธรรมชาติ (2) พืช(3) สัตว์ (4) ดิน หิน ททราย (5) ท้องฟ้า น้ำ การคมนาคม (6) แสงและพลังงาน สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (1) ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ขนาด ปริมาตร น้ำหนัก

					(2) สิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะ รูปร่าง รูปทรง ขนาด น้ำหนักปริมาตร (๓) ตัวเลข สัญลักษณ์
--	--	--	--	--	--

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
1) จับคู่ เปรียบเทียบ จำแนก และจัดกลุ่ม สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (ต่อ					(4) จับคู่ จับกลุ่ม จำแนก เปรียบเทียบ ของสิ่งต่าง ๆ (๕) ลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน

๒) เรียงลำดับ และแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	2.1) เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ และต่อแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	2.1) เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 4 ลำดับ และต่อแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	2.1) เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ และสร้างแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดของตนเอง	2) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ การเรียงลำดับ และแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (ด้านสติปัญญา) (๓) การเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตามลักษณะจำนวน	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (1) กิจวัตรประจำวัน สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (1) เรียงลำดับเหตุการณ์ ในชั้นเรียน หรือ ชีวิตประจำวัน อย่างน้อย 5 เหตุการณ์ (2) ใช้เหตุผลในการคาดคะเนสถานการณ์ เพื่ออธิบายได้ (3) การเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว
๓) รู้ค่าของจำนวน และ ใช้จำนวน และใช้ จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน	3.1) นับปากเปล่า 1 ถึง 10 ตามลำดับบอกและแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันตั้งแต่ 1-3	1) นับปากเปล่า 1 ถึง 20 ตามลำดับบอกและแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันตั้งแต่ 1-5	3.1) นับปากเปล่า 1 ถึง 30 ตามลำดับบอก และแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ 1-10	2) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ การรู้ค่าของจำนวน และใช้จำนวน และตัวเลขในชีวิตประจำวัน (ด้านสติปัญญา)	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (1) รู้เกี่ยวกับตนเองว่า ฉันสามารถเคลื่อนไหวโดยควบคุมร่างกาย ไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ต่าง ๆ

ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ 2 (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ 3 (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

1) จับคู่ เปรียบเทียบ จำแนก และจัดกลุ่ม สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (ต่อ				(๓) การเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวันตามลักษณะ จำนวน ความยาว ความสูง น้ำหนัก ปริ มาตรการ รู้ค่าของจำนวนและใช้จำนวน และตัวเลขในชีวิตประจำวัน (ด้านสติปัญญา) (๗) การเปรียบเทียบจำนวน ของ สิ่งของสองชุดเพื่อหา “มากกว่า” “น้อยกว่า” “จำนวนเท่ากัน” (๘) การจัดเรียงวัตถุสองชุด ให้ สอดคล้องกันแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (๙) การนับวัตถุและบอกจำนวน หรือ แสดงสิ่งต่าง ๆ ตามจำนวน (๑๐) การอ่านตัวเลขแสดงจำนวน ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	(๒) การถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ โดยนำเสนอด้วยรูปภาพ สัญลักษณ์แผนผัง ผังความคิด แผนภูมิ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (1) การเปรียบเทียบจำนวนสิ่งของ มากกว่า น้อยกว่า หรือ เท่ากัน กับ ของ ๒ สิ่ง (2) การนับ และบอกจำนวน (3) การนับสิ่งต่าง ๆ จำนวนนับ เพิ่มหรือลดได้ในชีวิตประจำวัน (๔) สิ่งของแต่ละชิ้น นับได้เพียง ครั้งเดียว ไม่นับซ้ำ (๕) ใช้เงินเหรียญและธนบัตร ใน การซื้อขายและอาหาร (๖) ตัวเลขที่อยู่บนเหรียญและ ธนบัตรจะบอกค่าของเงิน (๗) ใช้ตัวเลขในชีวิตประจำวันเช่น วันที่ ชั้นเรียน อายุ บ้านเลขที่ นาฬิกา หรือเบอร์โทรศัพท์ (๘) ใช้ตัวเลขในการบอกปริมาณ ของสิ่งของต่าง ๆ และแสดงอันดับ ที่
--	--	--	--	---	---

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔) รับรู้มิติสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน	4.1) บอกตำแหน่งของ ตนเองเมื่อเทียบกับ วัตถุ	4.1) บอก และแสดง ตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ด้วยคำพูด ทำทาง การวาดภาพ และ สัญลักษณ์	4.1) บอก หรือ แสดงตำแหน่ง ทิศทาง และ ระยะทางของสิ่งต่าง ๆ เมื่อสังเกตจาก มุมมอง ที่ต่างกัน และสร้างแผนที่หรือ แบบจำลอง ของ สถานที่	2) การคิดรวบยอดและการคิด คำนวณ (ด้านสติปัญญา) ๑9) การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของตนเอง และสิ่งต่าง ๆ ด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ โดยใช้คำ “ข้างบน ข้างล่าง ข้างใต้ ข้างใน ข้างนอก ข้าง ๆ ข้างหน้า ข้างหลัง ระหว่าง ข้างซ้าย ข้างขวา ใกล้ ไกล” (20) การเคลื่อนที่หลบหลีกวัตถุที่ กีดขวาง หรือการเปลี่ยนตำแหน่ง ให้สัมพันธ์กับวัตถุในการ เคลื่อนไหว เคลื่อนที่ หยิบจับ มุด ลอด ปีน ป่าย (21) การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และ สถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (1) การเปรียบเทียบความยาว ความสูง ปริมาตร ความจุ รูปร่าง รูปทรงของสิ่งของรอบตัว (2) การชั่ง ตวง วัดสิ่งของต่าง ๆ (3) การเล่นสื่อก หรือสิ่งของต่าง ๆ และบอกชื่อของเป็นรูปเรขาคณิต (4) การต่อชิ้นส่วน ต่อภาพ หรือ ต่อภาพจิ๊กซอว์ (5) การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง เช่น “ข้างบน ข้างล่าง ข้าง ใต้ ข้างใน ข้างนอก ข้าง ๆ ข้างหน้า ข้างหลัง ระหว่าง ข้าง ซ้าย ข้างขวา ใกล้ ไกล” การ เคลื่อนไหว เคลื่อนที่ หยิบจับ มุด ลอด ปีนป่าย

				(๒2) การบอกหรือแสดงเส้นทาง โดยการวาดภาพหรือใช้สัญลักษณ์ หรือการสร้างแผนที่หรือ แบบจำลอง ของสถานที่ต่าง ๆ ที่ คุ้นเคย	
--	--	--	--	--	--

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔) รับรู้มิติสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน (ต่อ)					เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (1) รู้เกี่ยวกับตนเองว่า ฉัน สามารถ เคลื่อนไหว โดย ควบคุมร่างกาย ในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ต่าง ๆ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) การถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจ ได้โดยนำเสนอด้วยรูปภาพ สัญลักษณ์ แผนผัง ผังความคิด แผนภูมิ

๔. ด้านสติปัญญา

๔.๓ การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
1) แก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	1.1) ระบุปัญหา และ แก้ปัญหา โดยลองผิด ลองถูก	1.1) ระบุปัญหา และ แก้ปัญหาโดยลองผิด ลองถูก	1.1) ระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการ และลง มือแก้ปัญหา	3) มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) (๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับ กลุ่มเพื่อน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (1) การแสดงความคิดเห็นและ รับ ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (2) การแก้ไขความขัดแย้ง

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
1) แก้ปัญหา ต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน (ต่อ)				3) การคิดแก้ปัญหาและ ตัดสินใจ(ด้านสติปัญญา) (๑) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุ และ ผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือ การ กระทำ	ธรรมชาติรอบตัว (1) การดูแลธรรมชาติและ การ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (2) สาธารณสมบัติและการดูแล รักษา สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก

				(2) การคาดเดาหรือการคาดคะเน สิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล (5) การมีส่วนร่วมในกระบวนการ แก้ปัญหาด้วยการระบุปัญหา หาทาง เลือกและวิธีการต่าง ๆ ใน การ แก้ปัญหา เลือกวิธีการ ออกแบบ วางแผนและลงมือ แก้ปัญหา	(1) เรื่องราวต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ
2) ใช้เหตุผลในการ ตัดสินใจ	2.1) ตัดสินใจในเรื่อง ง่าย ๆ	2.1) ตัดสินใจในเรื่อง ง่าย ๆ และเริ่มเรียนรู้ ผลที่เกิดขึ้น	2.1) ตัดสินใจใน เรื่องง่าย ๆ และ ยอมรับผล ที่เกิดขึ้น	2) กำกับตนเองในการทำ กิจกรรม (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) (๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตาม ความสามารถของตนเอง (2) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรม และ ทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี ของครอบครัวและโรงเรียน (2) การเคารพสิทธิของตนเองและ ผู้อื่น (๓) การแสดงความคิดเห็นและรับ ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (๔) การกำกับตนเอง(๕) การแก้ไข ความขัดแย้ง

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ 2 (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ 3 (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

2) ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ (ต่อ)				๕) ยอมรับและรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนเอง (๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น๘) ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม (๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ ๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม(ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) (๓) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเชิงจริยธรรม แก้ปัญหา เลือกวิธีการออกแบบ วางแผน และ ลงมือแก้ปัญหา ๖) วินัยในตนเอง และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (1) การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการ แก้ปัญหา	(๖) การยอมรับความเหมือนความแตกต่างทางวัฒนธรรม (๗) การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น ธรรมชาติรอบตัว (1) การเลือกใช้สิ่งของ (2) การสื่อสารต่าง ๆ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (1) การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย (2) การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ (3) การทิ้งขยะที่ถูกวิธี (4) การแยกขยะ การลดการใช้ การแปรรูปและนำกลับมาใช้ใหม่
--	--	--	--	--	---

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
2) ใช้เหตุผลในการ ตัดสินใจ (ต่อ)				๑) ภาษาและการรู้หนังสือ (ด้านสติปัญญา) (3) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ ในการเล่นและการกระทำ ต่าง ๆ (4) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับ ประสบการณ์ หรือเรื่องราว เกี่ยวกับ ตนเอง (5) การพูดอธิบายเกี่ยวกับ สิ่งของ เหตุการณ์ และ ความสัมพันธ์ของสิ่ง ต่าง ๆ 3) การคิดแก้ปัญหาและ ตัดสินใจ	

				(1) การอธิบายเชื่อมโยง สาเหตุและ ผลที่เกิดขึ้นใน เหตุการณ์หรือการ กระทำ (3) การลงความเห็นจาก ข้อมูลอย่าง มีเหตุผล (4) การตัดสินใจหรือเลือกทำ สิ่งต่าง ๆ	
--	--	--	--	---	--

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
2) ใช้เหตุผลในการ ตัดสินใจ (ต่อ)				(5) การมีส่วนร่วมใน กระบวนการแก้ปัญหาด้วย การระบุปัญหา หาทางเลือก และวิธีการต่าง ๆ ในการ แก้ปัญหา เลือกวิธีการ ออกแบบวางแผน และลงมือ แก้ปัญหา	

๔. ด้านสติปัญญา

๔.๔ การแสวงหาความรู้

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
1) กระตือรือร้นในการเรียนรู้	1.1) สนใจกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	1.1) สนใจกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมในการค้นหาคำตอบ	1.1) สนใจกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วม และค้นหาคำตอบด้วยตนเอง	4) การแสวงหาความรู้(ด้านสติปัญญา) (3) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหา คำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ (4) การมีส่วนร่วมในการรวบรวม ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบ	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (1) ความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของตนเอง (๒) การรู้จักภัยใกล้ตัว อุบัติเหตุ อุบัติภัย ภัยพิบัติ (3) การยอมรับความเหมือนและความแตกต่าง

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

1) กระตือรือร้นในการเรียนรู้ (ต่อ)		เกี่ยวกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และโลก รอบตัว	เกี่ยวกับธรรมชาติ สถานที่สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และโลก รอบตัว	เสาะหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ และแผนภูมิอย่างง่าย 1) ภาษาและการรู้หนังสือ (1) การฟังเสียงต่าง ๆ ใน สิ่งแวดล้อม 3) การคิดแก้ปัญหาและ ตัดสินใจ (3) การลงความเห็นจากข้อมูล อย่างมีเหตุผล (4) การตัดสินใจหรือเลือกทำสิ่ง ต่าง ๆ 3) รักและภูมิใจในความเป็น ไทย (ด้านความเป็นพลเมือง และความ เป็นไทย) (3) การร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับ ชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ 2) มีมารยาท และปฏิบัติตน ตามวัฒนธรรมและประเพณี ไทย (7) การปฏิบัติตน/ร่วมกิจกรรม ตาม วัฒนธรรมท้องถิ่นและ ประเพณีไทย	(4) การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วย ตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่ แวดล้อมเด็ก (๑) เรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชนและบุคคลต่าง ๆ (2) รู้จักสถานที่สำคัญ วันสำคัญและ แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน (3) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่น และความเป็นไทย หรือ แหล่งเรียนรู้ จากภูมิปัญญาท้องถิ่น (4) การดูแลรักษาสาธารณสมบัติ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
------------------------------------	--	---	---	---	---

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
1) กระตือรือร้นในการเรียนรู้ (ต่อ)				๕) ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (1) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแล รักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้ง ภายในและภายนอกห้องเรียน	ธรรมชาติรอบตัว (1) รู้จักชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช (2) รู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า และอากาศ (3) สนใจสภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน (4) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น (5) การรู้เท่าทันเทคโนโลยีสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (1) การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน

๒) ค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหา หรือข้อสงสัยโดยใช้การสืบเสาะหาความรู้	2.1) ค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหา หรือข้อสงสัยโดยการสังเกต สํารวจ และตั้งคำถาม	2.1) ค้นหาคำตอบของปัญหา และข้อสงสัยโดยการสังเกต สํารวจ ตั้งคำถาม และ นำเสนอสิ่งที่ค้นพบ	2.1) ค้นหาคำตอบของปัญหา และข้อสงสัยด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยการสังเกต สํารวจ ตั้งคำถาม วางแผน	4) การแสวงหาความรู้(ด้านสติปัญญา) (3) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของสงสัยต่าง ๆ (๔) การมีส่วนร่วมในการรวบรวม ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจาก	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (1) การแสดงความคิดเห็นของตนเองและการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (2) การกำกับตนเอง (3) การแก้ไขความขัดแย้ง
---	--	---	--	---	--

ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
1) กระตือรือร้นในการเรียนรู้ (ต่อ)				๕) ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (1) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแล รักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้ง ภายในและภายนอกห้องเรียน	ธรรมชาติรอบตัว (1) รู้จักชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช (2) รู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า และอวกาศ (3) สนใจสภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน

					(4) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น (5) การรู้เท่าทันเทคโนโลยีสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (1) การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน
๒) ค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหา หรือข้อสงสัยโดยใช้การสืบเสาะหาความรู้	2.1) ค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหา หรือข้อสงสัยโดยการสังเกต สืบเสาะ และตั้งคำถาม	2.1) ค้นหาคำตอบของปัญหา และข้อสงสัยโดยการสังเกต สืบเสาะ ตั้งคำถาม และนำเสนอสิ่งที่ค้นพบ	2.1) ค้นหาคำตอบของปัญหา และข้อสงสัยด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยการสังเกต สืบเสาะ ตั้งคำถาม วางแผน	4) การแสวงหาความรู้(ด้านสติปัญญา) (3) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของสงสัยต่าง ๆ (๔) การมีส่วนร่วมในการรวบรวม ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจาก	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (1) การแสดงความคิดเห็นของตนเองและการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (2) การกำกับตนเอง (3) การแก้ไขความขัดแย้ง

ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

๒) ค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหา หรือข้อสงสัยโดยใช้การสืบเสาะหาความรู้ (ต่อ)			เก็บข้อมูล และนำเสนอสิ่งที่ค้นพบ	การสืบเสาะ หาความรู้ในรูปแบบ ต่าง ๆ และแผนภูมิอย่างง่าย (5) การคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลง ๒) กำกับตนเองในการทำกิจกรรม (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) (2) วางแผนปฏิบัติกิจกรรมและทำ สิ่งต่าง ๆจนสำเร็จ 5) ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดลอม (ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย) (5) การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ ที่เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดลอม ในชีวิตประจำวัน	(4) การยอมรับความเหมือนความแตกต่าง เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดลอมเด็ก (1) การแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นธรรมชาติรอบตัว (1) ชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ ของมนุษย์ สัตว์ พืช
--	--	--	---	---	--

๔. ด้านสติปัญญา

๔.๕ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
1) ทำงานศิลปะตาม จินตนาการ และ ความคิดสร้างสรรค์	1.1) สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของตนเอง	1.1) สร้างผลงาน ศิลปะ เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึก ของตนเอง โดยมีการ ดัดแปลง และแปลก ใหม่จากเดิม หรือมี รายละเอียดเพิ่มขึ้น	1.1) สร้างผลงาน ศิลปะ เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึก ของ ตนเองโดยมีการ ดัดแปลง แปลก ใหม่ จากเดิม และ มีรายละเอียด เพิ่มขึ้น	4) การใช้มือ - ตา ประสาน สัมพันธ์กัน (ด้านสุขภาวะทาง กาย) (๑) การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและ การสร้างจากแท่งไม้บล็อก (๒) การเขียนภาพและการเล่นกับ สี (๓) การปั้น (๔) การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยเศษ วัสดุ (๕) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการ ร้อย วัสดุ	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (1) การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วย ตนเองตามลำพัง หรือกับผู้อื่น (4) มีความตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง และมีความภาคภูมิใจในตนเอง (3) การรับรู้อารมณ์และความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น (4) แสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกอย่างเหมาะสม สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) เรื่องราวต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ (๒) การทำงานศิลปะ การประดิษฐ์ การสร้างชิ้นงาน

				1) แสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) (5) การทำงานศิลปะ 2) กำกับตนเองในการทำ กิจกรรม (1) การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตนเอง	(๓) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ ตัวอักษร การเขียนสื่อความหมาย อย่างอิสระ
--	--	--	--	--	---

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
1) ทำงานศิลปะตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ (ต่อ)				๕) ยอมรับและรับผิดชอบใน การตัดสินใจของตนเอง (3) การทำศิลปะแบบร่วมมือ 6) มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และ การเคลื่อนไหว (๕) การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ (๖) การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก (1) การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ใน ชีวิตประจำวันอย่างประหยัดและ พอเพียง

				2) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ (ด้านสติปัญญา) (6) การทำซ้ำการต่อเติมและการสร้างรูปแบบของสิ่งต่าง ๆ 5) จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (2) การแสดงจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษาท่าทาง การเคลื่อนไหว ดนตรี และศิลปะต่าง ๆ (3) การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้วัสดุอุปกรณ์หรือวิธีการที่หลากหลาย	(3) การแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น ธรรมชาติรอบตัว (1) รู้จักการวาดภาพ การใช้สีต่าง ๆ ในการทำกิจกรรมศิลปะเกี่ยวกับลักษณะ ส่วนประกอบของสัตว์ พืช ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน
--	--	--	--	--	---

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

1) ทำงานศิลปะตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ (ต่อ)				(3) การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้วัสดุอุปกรณ์หรือวิธีการที่หลากหลาย (5) การเล่นในมุมเล่นต่าง ๆ ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	
2) แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการ อย่างสร้างสรรค์	2.1) เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของตนเอง	2.1) เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลาย หรือแปลก ใหม่	2.1) เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึก ของตนเองอย่างหลากหลาย และแปลก ใหม่	5) จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (ด้านสติปัญญา) (๒) การแสดงจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษาท่าทาง การเคลื่อนไหว ดนตรี และศิลปะต่าง ๆ 6) มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) (3) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง และดนตรี 3) เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน (ด้านสุขภาวะทางกาย) (2) การเคลื่อนไหวเคลื่อนไหวที่	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (1) การแสดงความคิดความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และ ชิ้นงาน (๒) การรับรู้อารมณ์และ ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (๓) การออกกำลังกาย (๔) การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัยสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) การแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่หลากหลาย (๒) การเล่นตามมุมประสบการณ์ (๓) การใช้ภาษาเพื่อสื่อ

ความสามารถ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย	ความสามารถผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

2) แสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหวตาม จินตนาการ อย่าง สร้างสรรค์				(4) การเคลื่อนไหวที่ใช้การ ประสาน สัมพันธ์ของการใช้ กล้ามเนื้อใหญ่ใน การขว้าง การจับ การโยนและการเตะ (6) การเคลื่อนไหวโดยควบคุม ตนเอง ไปในทิศทางระดับและ พื้นที่ 1) แสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ (ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม) (3) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ ดนตรี 2) มีมารยาทไทยและปฏิบัติตน ตาม วัฒนธรรมและประเพณีไทย (ด้านความเป็นพลเมืองและความ เป็นไทย) (5) การเล่นพื้นบ้านของไทย เพลง ท้องถิ่น เพลงพื้นบ้าน ของ เล่น พื้นบ้าน	ความหมายชีวิตประจำวันและ เรื่องราวต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ ธรรมชาติรอบตัว (1) การแสดงท่าทางเลียนแบบ มนุษย์ สัตว์ (2) การเคลื่อนไหวตามเสียง สภาพอากาศ และธรรมชาติที่อยู่ รอบตัวเด็กเรื่องราวเกี่ยวกับ บุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ท้องถิ่นและความเป็นไทย
--	--	--	--	---	--

๘. การจัดประสบการณ์

โรงเรียนบ้านร่องฟอง จัดประสบการณ์สำหรับเด็กอายุ 4 - 6 ปี เป็นการจัดกิจกรรม ในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ไม่จัดเป็นรายวิชา โดยมีหลักการ และแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

๘.1 หลักการจัดประสบการณ์

๑) จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็น องค์กรวม สมวัย สมดุล และต่อเนื่อง

๒) เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทของสังคมและวัฒนธรรมที่ผู้เรียนอาศัยอยู่

๓) จัดให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และ ความสามารถ ผู้เรียน

๔) จัดการประเมินความสามารถผู้เรียนให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วน หนึ่ง ของการจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

๕) ให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนา ผู้เรียน

๘.2 แนวทางการจัดประสบการณ์

1) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมอง ที่เหมาะ กับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

2) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วย ตนเอง

3) จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการ เรียนรู้

4) จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอ ความคิด โดยผู้สอน หรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน

5) จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่ เอื้อต่อ การเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน

6) จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และอยู่ในวิถีชีวิตของผู้เรียน สอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมผู้เรียน

7) จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ความเป็นพลเมือง ที่ดี และความเป็นไทยตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และการมีวินัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๘) จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนหรือเหตุการณ์ที่ผู้เรียน เผชิญในชีวิตประจำวันที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้อาการณไว้

9) จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชน มีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อ แหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรมและการประเมินความสามารถผู้เรียน

10) จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถผู้เรียนและการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนและการวิจัยในชั้นเรียน

๘.3 การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ 4 - 6 ปี สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์ทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร ทั้งนี้การจัดกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการ และความสามารถตามวัยทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวันดังนี้

1) หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๑.1) กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนในแต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เช่น - อายุ ๔ - ๕ ปี มีความสนใจประมาณ ๑๒-๑๕ นาที - อายุ ๕ - ๖ ปี มีความสนใจประมาณ ๑๕-๒๐ นาที

1.๒) กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ใช้เวลาต่อเนื่องไม่เกินกว่า ๒๐ นาที

1.๓) กิจกรรมที่ผู้เรียนมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้ผู้เรียนรู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ ๔๐ - ๖๐ นาที

1.4) กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้องกิจกรรม ที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ริเริ่ม และผู้สอน หรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุก

ประเภท ทั้งนี้กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนักเพื่อผู้เรียนจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

2) ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึง การจัดกิจกรรม ให้ครอบคลุมความสามารถผู้เรียนทุกด้าน ดังต่อไปนี้

2.1) การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว การยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้วัยวะต่าง ๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่าย เล่นอิสระ เคลื่อนไหวร่างกาย ตามจังหวะดนตรี

๒.๒) การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ-นิ้วมือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือและระบบประสาทตามือได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ผูกช่วยเหลือนตนเองในการแต่งกาย หยิบจับ ซ้อนส้อม และใช้วัสดุอุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

๒.๓) การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ สังคมและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียน มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรก คุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

๒.๔) การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน ระวังระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นโดยรวม ทั้งระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า การป้องกัน ตนเองจากโรคติดต่อและโรคอุบัติใหม่ ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามข้อตกลงของ ส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

๒.๕) การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ การคิดรวบยอด และการคิดเชิงเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุขในการใช้ความรู้ และทักษะพื้นฐานด้านการคิดคำนวณ การนับ จำนวน ตัวเลข รูปร่าง รูปทรง แบบรูป และมิติสัมพันธ์ ในชีวิตประจำวัน และใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์สื่อความหมายในเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้คิดและได้ลงมือปฏิบัติจริง ใช้สื่อการสอนที่เป็นรูปธรรม ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด อย่างมีเหตุผล และใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับผู้เรียน ศึกษานอกสถานที่ เล่นเกม

การศึกษา ฝึกการแก้ปัญหา ในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบ และสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ และรายบุคคล

๒.๖) การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนใช้ภาษาสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความรู้ ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้เรียนมีประสบการณ์ โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษา ให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนได้กล้าแสดงออก ในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ การใช้หนังสือและตัวหนังสือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร การเขียนอิสระ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการ จัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับพัฒนาการและความสามารถผู้เรียนเป็นสำคัญ

๒.7) การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นสร้างอย่างอิสระ

โรงเรียนกำหนดตารางกิจกรรมโรงเรียนประมาณ วันละ ๕ ชั่วโมง ซึ่งสามารถยืดหยุ่น ได้ตาม ความเหมาะสม ดังนี้

รายการการพัฒนา	อายุ ๔-๕ ปี ชั่วโมง : วัน (ประมาณ)	อายุ ๕-๖ ปี ชั่วโมง : วัน (ประมาณ)
๑. การพัฒนาทักษะพื้นฐาน ในชีวิตประจำวัน	๑ ๑/๒ (90 นาที)	๑ ๑/๒ (90 นาที)
๒. การเล่นเสรี	๑/๒ (30 นาที)	๑/๒ (30 นาที)
๓ . ก า ร คิ ด แล ะ ค ว า ม คิ ด สร้ า ง สร ร ร ค์	๑ (60 นาที)	๑ (60 นาที)
๔.กิจกรรมด้านสังคม	๓/๔ (45 นาที)	๓/๔ (45 นาที)

๕. กิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่	๓/๔ (45 นาที)	๓/๔ (45 นาที)
๖. กิจกรรมที่มีการวางแผน โดยผู้สอน	๑/๒ (30 นาที)	๑/๒ (30 นาที)
เวลาโดยประมาณ	๕	๕

หมายเหตุ

๑. สัดส่วนของเวลาในแต่ละวันที่เสนอไว้สามารถปรับและยืดหยุ่นได้ ขึ้นอยู่กับผู้สอนและสภาพการณ์ โดยยึดหลักการจัดกิจกรรมประจำวันประกอบ

๒. ตัวอย่างข้อรายการพัฒนาที่นำเสนอให้ความสำคัญกับทักษะพื้นฐานในชีวิตในกิจวัตรประจำวัน ชื่อเด็ก ช่วงอายุ 4 - 6 ปี ต้องให้เวลาในการทำกิจวัตรประจำวันมาก และเมื่อผู้เรียนอายุมากขึ้น เวลาที่ให้จะน้อยลง เพราะผู้เรียนเกิดทักษะการช่วยเหลือตัวเอง แต่กิจกรรมด้านสังคมที่ผู้เรียนอายุน้อยยังยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง ดังนั้นการใช้เวลาในช่วงอายุ 4 - 6 ปี จึงให้เวลาน้อยและจะเพิ่มขึ้นเมื่อผู้เรียนอายุมากขึ้น ทั้งนี้เพราะผู้เรียนต้องการเวลาในการเล่นทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นมากขึ้น เป็นการฝึกให้ผู้เรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

๓. การเล่นเกม เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้เรียน ช่วยฝึกผู้เรียนให้รู้จัก ๑ ชั่วโมง : วัน

๔. กิจกรรมที่ต้องมีการวางแผนโดยครูสอน จะช่วยให้เกิดทักษะหรือความคิดรวบยอดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ตารางกิจกรรมประจำวัน	
เวลา	กิจกรรม
๐๗.๓๐ น. - ๐๘.๐๐ น.	รับผู้เรียน สันทนาการพูดคุย
๐๘.๐๐ น. - ๐๙.๐๐ น.	เข้าแถวเคารพธงชาติ สวดมนต์ กายบริหาร
๐๙.๐๐ น. - ๐๙.๑๕ น.	ตรวจสอบสภาพ ตื่นนอน

๐๙.๑5 น. – ๐๙.๓5 น.	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
๐๙.๓5 น. – ๑๐.๑5 น.	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
๑๐.๑5 น. – 10.๕๕ น.	กิจกรรมสร้างสรรค์
๑๐.๕๕ น. – ๑๑.๒๕ น.	กิจกรรมเสรี
๑๑.๒๕ น. – ๑๒.๐๕ น.	กิจกรรมกลางแจ้ง
๑๒.๐๕ น. – ๑๒.๒๕ น.	รับประทานอาหารกลางวัน/ แปร่งฟัน
๑๒.๒๕ น. – ๑๔.๓๐ น.	นอนพักผ่อน
๑๔.๓๐ น. - ๑๔.๕๐ น.	เก็บที่นอน/ ล้างหน้า
๑๔.๕๐ น. - ๑๕.๐๐ น.	เกมการศึกษา
	สนทนา สรุปบทวน เตรียมตัวกลับบ้าน

หมายเหตุ กิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กปฐมวัย สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม โดยโรงเรียนบ้านร่องฟอง มีการส่งเสริมทักษะทางภาษาด้วยการเล่านิทาน และร่วมกิจกรรมกับทางวัดร่องฟองในวันสำคัญต่างๆ

การจัดประสบการณ์สำหรับผู้เรียนโรงเรียนบ้านร่องฟอง จัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้ผ่าน กิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ประกอบด้วย

๑. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
๒. กิจกรรมเสริมประสบการณ์
๓. กิจกรรมเสรี/ การเล่นตามมุม
๔. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
๕. กิจกรรมกลางแจ้ง
๖. กิจกรรมเกมการศึกษา

๑. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ตามจังหวะอย่างอิสระ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์อื่น ๆ ประกอบ การเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ รู้จังหวะและควบคุมการเคลื่อนไหว ของตนเองได้

จุดประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาอวัยวะทุกส่วนให้มีความสัมพันธ์กันในขณะที่เคลื่อนไหว
๒. เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและสุนทรีภาพ
๓. เพื่อให้กล้าแสดงออก มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
๔. เพื่อฝึกทักษะในการฟังดนตรี หรือจังหวะต่าง ๆ
๕. เพื่อพัฒนาด้านสังคม การปรับตัว การทำกิจกรรมและความร่วมมือในกลุ่ม
๖. เพื่อฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
๗. เพื่อฝึกทักษะภาษา ฝึกฟังคำสั่ง และข้อตกลง
๘. เพื่อให้เกิดความสนุกสนานผ่อนคลายความตึงเครียดทั้งร่างกายและจิตใจ

วัสดุอุปกรณ์

๑. เครื่องประกอบจังหวะ เช่น กลองรำมะนา กลอง กรับ ฉิ่ง ฯลฯ
๒. เครื่องเล่นวีดิโอ สื่อมัลติมีเดีย ฯลฯ
๓. อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น ห่วงยาง แถบผ้า ฯลฯ

แนวการจัดกิจกรรม

1. ร้องเพลง ท่องคำกลอน / คำคล้องจอง และเคลื่อนไหวตามบทเพลง คำกลอน คำคล้องจอง เคลื่อนที่ประกอบอุปกรณ์
2. เคลื่อนไหวพื้นฐาน โดยแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ เคลื่อนไหวอยู่กับที่ และเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ เช่น การทำโยคะสำหรับเด็ก การกระโดด การเขย่ง คลาน กลิ้ง เดิน วิ่ง
3. เล่นเครื่องเล่นดนตรีง่ายๆ ประเภท เคาะ เช่น กรับ กลองรำมะนา กลอง ฯลฯ และเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์
4. การฝึกจังหวะ โดยการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย การทำจังหวะด้วยเพลงเสียง
5. ให้ผู้เรียนเคลื่อนไหวตามความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น ห่วง แถบผ้า ฯลฯ

๒. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฝึกการทำงาน และอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติ ด้านการคิด การฟัง การพูด การสังเกต เปรียบเทียบ วางแผน รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน และสามารถใช้ภาษาในการฟัง พูด สื่อสาร และถ่ายทอดเหมาะสมกับวัย พร้อมทั้งมีมารยาทในการสื่อสารและการแสดงออก อีกทั้งยังส่งเสริมความมีวินัย ความรับผิดชอบ โดยเน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง

และมีโอกาสนับด้วยตนเองให้มากที่สุด ใช้คำถามปลายเปิดที่ชวนให้ผู้เรียนคิด ช่วงระยะเวลาที่จัดกิจกรรมยืดหยุ่นตามความเหมาะสม ทั้งนี้คำนึงถึงความสนใจของผู้เรียนและความเหมาะสมของกิจกรรม โดยครูเป็นผู้กำหนดและจัดเตรียมเนื้อหาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับหน่วยการจัดประสบการณ์ โดยการสนทนาซักถาม การเล่านิทาน สาธิต อภิปราย การทดลอง/การปฏิบัติ การเล่นเกมการศึกษา เล่นบทบาทสมมติ ร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ทัศนศึกษา การเพาะเมล็ดพืช ประกอบอาหาร การใช้สื่อจริง สื่อจำลอง สื่อเทคโนโลยี รวมถึงแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาในกิจกรรม การเรียนการสอน โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง ๕ ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างรอบด้าน

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาและเรื่องราวในหน่วยการจัดประสบการณ์
๒. เพื่อฝึกการใช้ภาษาในการฟังพูดและการถ่ายทอดเรื่องราว
๓. เพื่อฝึกมารยาทในการฟังการพูด
๔. เพื่อฝึกความมีระเบียบวินัย
๕. เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการสังเกตเปรียบเทียบ
๖. เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดรวบยอดการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ
๗. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิธีแสวงหาความรู้เกิดการเรียนรู้จากการค้นพบด้วยตนเอง
๘. เพื่อฝึกให้กล้าแสดงความคิดเห็นร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
๙. เพื่อฝึกให้มีลักษณะนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน
๑๐. เพื่อฝึกลักษณะนิสัยให้มีคุณธรรมจริยธรรม

แนวการจัดกิจกรรม

๑. การสนทนาหรือการอภิปรายเป็นการพูดคุยซักถามระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน หรือผู้เรียน กับผู้เรียนเป็นการส่งเสริมความสามารถทางภาษาด้านการพูดและการฟังโดยการกำหนดประเด็นในการสนทนา หรืออภิปรายผู้เรียนจะได้แสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ซักถามโดยใช้คำถามกระตุ้นหรือเล่าประสบการณ์ที่แปลกใหม่ นำเสนอปัญหาที่ท้าทายความคิด การยกตัวอย่าง การใช้สื่อประกอบการสนทนาหรือการอภิปรายด้วยสื่อของจริง ของจำลอง รูปภาพ หรือสถานการณ์จำลอง

๒. การเล่านิทานและการอ่านนิทานเป็นกิจกรรมที่ผู้สอนเล่าหรืออ่านเรื่องราวจากนิทาน โดยการใช้น้ำเสียงประกอบการเล่าที่แตกต่างตามบุคลิกของตัวละคร เลือกสาระของนิทานให้เหมาะสมกับ

วัย สื่อที่ใช้ ได้แก่ หนังสือนิทาน หนังสือภาพ แผ่นภาพ หุ่นมือ หุ่นนิ้วมือ หรือการแสดงท่าทางประกอบ การเล่าเรื่อง โดยผู้สอนใช้คำถามเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้

๓. การสาธิตเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ เรียนรู้จากประสบการณ์ ตรง โดยแสดง หรือทำสิ่งที่ ต้องการให้ผู้เรียนได้สังเกตและเรียนรู้ตามขั้นตอนของกิจกรรมนั้น ๆ และผู้เรียนได้อภิปราย และร่วมกัน สรุปการเรียนรู้การสาธิตให้ผู้เรียนอาสาสมัครเป็นผู้สาธิตร่วมกับผู้สอน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง ด้วย ตนเอง เช่น การเพาะเมล็ดพืช การประกอบอาหาร การเป่าลูกโป่ง การเล่นเกมการศึกษา

๔. การทดลอง/ปฏิบัติการเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือ ปฏิบัติทดลอง การคิดแก้ปัญหา มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทักษะคณิตศาสตร์ ทักษะภาษา ส่งเสริม ให้ผู้เรียนเกิดข้อสงสัยสืบ ค้นคำตอบด้วยตนเองผ่านการวิเคราะห์สังเคราะห์อย่างง่ายสรุปผลการ ทดลอง อภิปรายผลการทดลองและสรุปการเรียนรู้ โดยกิจกรรมการทดลองวิทยาศาสตร์อย่างง่าย ได้แก่ การจัด การเรียนรู้โดยใช้ กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ ตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ไทย

๕. การประกอบอาหารเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการทดลอง โดยเปิด โอกาสให้ ผู้เรียนได้ลงมือทดสอบและปฏิบัติการด้วยตนเองเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของผัก เนื้อสัตว์ ผลไม้ ด้วยวิธีการ ต่าง ๆ เช่น ต้ม นึ่ง ผัดทอด หรือการรับประทานสด ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์จาก การสังเกต การเปลี่ยนแปลงของอาหารการรับรู้รสชาติและกลิ่นของอาหารด้วยการใช้ประสาทสัมผัสและ การทำงาน ร่วมกัน

๖. การเพาะปลูกเป็นกิจกรรมที่เน้นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ซึ่ง ผู้เรียน จะได้เรียนรู้การบูรณาการจะทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ โดยทำความเข้าใจความต้องการของ สิ่งมีชีวิต ในโลกและช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งที่อยู่รอบตัว โดยการสังเกต เปรียบเทียบและการคิด อย่างมีเหตุผล ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นพบและเรียนรู้ด้วยตนเอง

๗. การศึกษานอกสถานที่เป็นการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สภาพ ความ เป็นจริงนอกห้องเรียนจากแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาหรือแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เช่น ห้องสมุด วัดร่องฟอง สวนเกษตร ไร่ แหล่งเรียนรู้การเย็บผ้าและตีเหล็กในชุมชนทุ่งนา ฟาร์ม เพื่อเป็นการเพิ่มพูน ประสบการณ์แก่ผู้เรียน โดยผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวางแผนศึกษา สิ่งที่ต้องการเรียนรู้ การเดินทางและ สรุปผลการเรียนรู้ที่ได้จากการไปศึกษานอกสถานที่

๘. การเล่นเกมบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมให้ผู้เรียนสมมติตนเองเป็นตัวละครและแสดง บทบาท ต่าง ๆ ตามเนื้อเรื่องในนิทานเรื่องราวหรือสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ความรู้สึกของผู้เรียนในการ แสดง เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น ๆ โดยใช้สื่อประกอบการ เล่นสมมติ เช่น หุ่นสวมศีรษะ ที่คาดศีรษะรูปคนและสัตว์รูปแบบต่าง ๆ เครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ของ จริงชนิดต่าง ๆ

๙. การร้องเพลง ท่องคำคล้องจองเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับภาษา จังหวะ และการแสดงท่าทางให้สัมพันธ์กับเนื้อหาของเพลงหรือคำคล้องจอง ผู้สอนควรเลือกให้เหมาะกับวัยของผู้เรียน

๑๐. การเล่นเกมเป็นกิจกรรมที่นำเกมการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการคิดการแก้ปัญหา และการทำงานเป็นกลุ่มเกมที่นำมาเล่นไม่เน้นการแข่งขัน

๑๑. การแสดงละครเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับการลำดับเรื่องราว การเรียงลำดับเหตุการณ์หรือเรื่องราวจากนิทาน การใช้ภาษาในการสื่อสารของตัวละคร เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และทำความเข้าใจบุคลิกลักษณะของตัวละครที่ผู้เรียนสวมบทบาท

๑๒. การใช้สถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้แนวทางการปฏิบัติตน เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนด เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการแก้ปัญหา เช่น น้ำท่วม โรคระบาด โรคอุบัติใหม่ พบคนแปลกหน้า สถานการณ์ความปลอดภัยการใช้รถใช้ถนน แผ่นดินไหว เป็นต้น

๓. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ โดยใช้ศิลปะ เช่น การวาดภาพ ระบายสี การปั้น การฉีก ตัด ปะ การพิมพ์ภาพ หรือ วิธีการอื่น ๆ ที่ผู้เรียนได้ คิดสร้างสรรค์และเหมาะสมกับพัฒนาการ เช่น การเล่นพลาสติก สร้างสรรค์

จุดประสงค์

๑. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมือและตาให้ประสานสัมพันธ์กัน
๒. เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลินชื่นชมในสิ่งที่สวยงาม
๓. เพื่อส่งเสริมการปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
๔. เพื่อส่งเสริมการแสดงออกและความมั่นใจในตนเอง
๕. เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและทักษะทางสังคม
๖. เพื่อส่งเสริมทักษะทางภาษา
๗. เพื่อฝึกทักษะการสังเกตและการแก้ปัญหา
๘. เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ

แนวการจัดกิจกรรม

๑. เตรียมจัดโต๊ะและอุปกรณ์ให้พร้อมและเพียงพอก่อนทำกิจกรรมโดยจัดไว้หลาย ๆ กิจกรรม และอย่างน้อย ๓ – ๕ กิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกทำกิจกรรมที่สนใจ

๒. สร้างข้อตกลงในการทำกิจกรรมเพื่อฝึกให้ผู้เรียนมีวินัยในการอยู่ร่วมกัน

๓. การจัดให้ผู้เรียนทำกิจกรรมให้ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมอย่างมีระเบียบและทยอยเข้าทำกิจกรรมโดยจัดโต๊ะละ ๕ – ๖ คน

๔. การเปลี่ยนและหมุนเวียนทำกิจกรรมต้องสร้างข้อตกลงกับผู้เรียนให้ชัดเจน เช่น หากกิจกรรมใดมีเพื่อนครบจำนวนที่กำหนดแล้วให้คอยจนกว่าจะมีที่ว่างหรือให้ทำกิจกรรมอื่นก่อน

๕. กิจกรรมใดเป็นกิจกรรมใหม่หรือการใช้วัสดุอุปกรณ์ใหม่ ผู้สอนจะต้องอธิบายวิธีการทำวิธีการใช้วิธีการทำความสะอาดและการเก็บของเข้าที่

๖. เมื่อทำงานเสร็จหรือหมดเวลาควรเตือนให้ผู้เรียนเก็บวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้เข้าที่ และช่วยกันดูแลห้องให้สะอาด

๔. **กิจกรรมเสรี / เล่นตามมุม** กิจกรรมเสรี เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเล่นอิสระตามมุมประสบการณ์ที่จัดไว้ เช่น มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมร้านค้า มุมบ้าน มุมวิทยาศาสตร์ มุมลูสพารตส์ เป็นต้น มุมประสบการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเล่นได้อย่างเสรีตามความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนทั้งเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่มย่อยให้ผู้เรียนมีโอกาสคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรม อย่างอิสระ โดยเลือกทำกิจกรรมสร้างสรรค์อย่างน้อย ๑ - ๒ อย่าง ในแต่ละวันสังเกตพฤติกรรมของเด็ก และดูแลอย่างใกล้ชิดขณะผู้เรียนเล่นสลับเปลี่ยน

จุดประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อใหญ่กล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ระหว่าง มือกับตา และให้อภัย

๒. เพื่อส่งเสริมให้รู้จักปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นมีวินัยเชิงบวกรู้จักการรอคอยเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

๓. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ผู้สอนและสิ่งแวดล้อม

๔. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านภาษา

๕. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน

๖. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการสำรวจการสังเกตและการทดลอง

๗. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

๘. เพื่อส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาการคิดอย่างมีเหตุผลเหมาะสมกับวัย

๙. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิดวางแผนและตัดสินใจในการทำกิจกรรม

๑๐. เพื่อส่งเสริมให้มีทักษะพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

๑๑. เพื่อฝึกการทำงานร่วมกันความรับผิดชอบและระเบียบวินัย

แนวการจัดกิจกรรม

๑. แนะนำมุมเล่นใหม่เสนอแนะวิธีใช้การเล่นของเล่นบางชนิด
 ๒. ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการเล่น
 ๓. ผู้สอนเปิดโอกาสให้เด็กคิดวางแผนตัดสินใจเลือกเล่นอย่างอิสระเลือกทำกิจกรรมที่จัดขึ้น ตามความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน
 ๔. ขณะเรียนเล่น / ทำงาน ผู้สอนอาจชี้แนะหรือมีส่วนร่วมในการเล่นกับผู้เรียนได้
 ๕. ผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือและคอยสังเกตพฤติกรรมการเล่นของผู้เรียน พร้อมทั้งจดบันทึกพฤติกรรมที่น่าสนใจ
 ๖. เตือนให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าก่อนหมดเวลาเล่น ประมาณ ๓ – ๕ นาที
 ๗. ให้ผู้เรียนเก็บของเล่นเข้าที่ให้เรียบร้อยทุกครั้ง เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม
๕. **กิจกรรมกลางแจ้ง** กิจกรรมกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนมีโอกาสออกไปนอกห้อง เพื่อออกกำลังกาย เคลื่อนไหวร่างกาย และแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดความสนใจและความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนเป็นหลัก ให้โอกาสผู้เรียนเลือกเล่นกลางแจ้งอย่างอิสระทุกวัน โดยผู้สอนคอยดูแลอย่างใกล้ชิด หมั่นตรวจ เครื่องเล่นสนามและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยและใช้การได้ดีอยู่เสมอ หลังเลิกกิจกรรม ให้ผู้เรียนได้พักผ่อนหรือนั่งพัก กิจกรรมกลางแจ้งที่จัดให้ผู้เรียนในแต่ละวัน ได้แก่

๑. การเล่นเครื่องเล่นสนามตามรอยพระยุคลบาทพัฒนาสมอง BBL
๒. การเล่นทราย
๓. การเล่นน้ำ
๔. การเล่นสมมติในบ้านจำลอง
๕. การเล่นลูสพาดรอสส์
๖. การเล่นกับอุปกรณ์กีฬา
๗. การเล่นเกมการละเล่น ฯลฯ

จุดประสงค์

๑. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่กล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ของอวัยวะต่าง ๆ
๒. เพื่อส่งเสริมให้มีร่างกายแข็งแรงสุขภาพดี
๓. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความสนุกสนานผ่อนคลายความเครียด

๔. เพื่อปรับตัวเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น
๕. เพื่อเรียนรู้การระมัดระวังรักษาความปลอดภัยทั้งของตนเองและผู้อื่น
๖. เพื่อฝึกการตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเอง
๗. เพื่อส่งเสริมให้มีความอยากรู้อยากเห็นสิ่งต่าง ๆ ที่แวดล้อมรอบตัว
๘. เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ การจำแนก ฯลฯ

แนวการจัดกิจกรรม

๑. ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันสร้างข้อตกลง
๒. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเล่นให้พร้อม
๓. สาธิตการเล่นเครื่องเล่นสนามบางชนิด
๔. ให้ผู้เรียนเลือกเล่นอิสระตามความสนใจและให้เวลาเล่นนานพอควร
๕. จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย เช่น การเล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบ้านตุ๊กตา เล่นบล็อกเครื่องเล่นสนาม การละเล่นพื้นบ้าน
๖. ขณะผู้เรียนเล่นต้องคอยดูแลความปลอดภัยและสังเกตพฤติกรรมการเล่นการอยู่ร่วมกันกับ เพื่อนของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด
๗. เมื่อหมดเวลาควรให้ผู้เรียนเก็บของใช้หรือของเล่นให้เรียบร้อย
๘. ให้ผู้เรียนทำความสะอาดร่างกายและดูแลเครื่องแต่งกายให้เรียบร้อยหลังเล่น
๖. **กิจกรรมเกมการศึกษา** เกมการศึกษา เป็นเกมการเล่นที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา มีกฎเกณฑ์กติกาต่างๆ สามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักสังเกต คิดหาเหตุผล และเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ฯลฯ การเล่นเกมการศึกษาในระยะแรกเริ่มใช้ของจริง การเล่นเกมในแต่ละวันให้ผู้เรียนได้เล่น ทั้งเกมชุดใหม่และชุดเก่า จัดให้ผู้เรียนหมุนเวียนเล่นเกมตามความเหมาะสม การเล่นเกมเมื่อเลิกเล่น แล้วจัดเก็บรวมไว้เป็นชุด ๆ

จุดประสงค์

๑. เพื่อฝึกทักษะการสังเกตจำแนกและเปรียบเทียบ
๒. เพื่อฝึกการแยกประเภทการจัดหมวดหมู่
๓. เพื่อส่งเสริมการคิดหาเหตุผลและตัดสินใจแก้ปัญหา
๔. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้
๕. เพื่อส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
๖. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมต่าง ๆ เช่น ความรับผิดชอบ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

แนวการจัดกิจกรรม

๑. แนะนำกิจกรรมใหม่
๒. สาธิต / อธิบายวิธีเล่นเกมอย่างเป็นขั้นตอนตามประเภทของเกม
๓. ให้ผู้เรียนหมุนเวียนเข้ามาเล่นเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล
๔. ขณะที่ผู้เรียนเล่นเกมผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะนำ
๕. เมื่อผู้เรียนเล่นเกมแต่ละชุดเสร็จเรียบร้อยแล้ว ควรให้ผู้เรียนตรวจสอบความถูกต้องด้วยตนเอง หรือร่วมกันตรวจกับเพื่อนหรือผู้สอนเป็นผู้ช่วยตรวจ
6. ให้ผู้เรียนนำเกมที่เล่นแล้วเก็บใส่กล่องเข้าที่ให้เรียบร้อยทุกครั้งก่อนเล่นเกมชุดอื่น เกมการศึกษา ตัวอย่างสื่อประเภทเกมการศึกษามีดังนี้

๑. เกมจับคู่

- จับคู่รูปร่างที่เหมือนกัน
- จับคู่ภาพเงา
- จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก
- จับคู่สิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน สิ่งที่ใช้คู่กัน
- จับคู่ภาพส่วนเติมกับส่วนย่อย
- จับคู่ภาพกับโครงร่าง
- จับคู่ภาพชิ้นส่วนที่หายไป
- จับคู่ภาพที่เป็นประเภทเดียวกัน
- จับคู่ภาพที่ซ่อนกัน
- จับคู่ภาพสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม
- จับคู่ภาพสมมาตรกัน
- จับคู่แบบอุปมาอุปไมย
- จับคู่แบบอนุกรม

๒. เกมภาพตัดต่อ

- ภาพตัดต่อที่สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ผลไม้ ผัก ฯลฯ

๓. เกมจัดหมวดหมู่

- ภาพสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาจัดเป็นพวกๆ

- ภาพเกี่ยวกับประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน

๔. เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน)

- โดมิโนภาพเหมือน

- โดมิโนภาพสัมพันธ์

๕. เกมเรียงลำดับ

- เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ต่อเนื่อง

- เรียงลำดับขนาด

๖. เกมศึกษารายละเอียดของภาพ (ลอตโต้)

๗. เกมจับคู่แบบตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม)

๘. เกมพื้นฐานการบวก

๙. การจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนบ้านร่องพอง ให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เนื่องจากธรรมชาติ ของผู้เรียนในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า ทดลอง และต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ดังนั้นการจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมตามความต้องการของผู้เรียน โรงเรียนจึงจัดสิ่งแวดล้อม ในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของหลักสูตร เพื่อส่งผลให้บรรลุจุดหมายในการพัฒนา ผู้เรียน

9.1 สภาพแวดล้อมในห้องเรียน โรงเรียนคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน ความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของผู้เรียนเอง ให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรอบอุ่น มั่นใจ และมีความสุข โดยคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1.การจัดวางวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่นครุภัณฑ์ ควรจัดให้เหมาะสมสอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้หรือทำกิจกรรมได้สะดวกด้วยตนเอง

2.วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ ควรให้มีขนาดเหมาะสมกับผู้เรียน

3.การจัดพื้นที่ในห้องเรียนควรจัดให้เหมาะสม เลือกที่ตั้งครุภัณฑ์ อุปกรณ์ต่าง ๆ และมุมประสบการณ์ โดยคำนึงถึงทิศทางลม แสงสว่างเพียงพอต่อการทำกิจกรรม ไม่มีแสงแดดส่องรบกวนสายตาผู้เรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม ทุกจุดของห้องควรให้มองเห็นได้โดยรอบ

4.สภาพแวดล้อมในห้องปลอดภัยจากสัตว์ แมลง พืช และสารเคมีที่มีพิษ ครุภัณฑ์ โต๊ะเก้าอี้ ไม่ควรเป็นมุมแหลมที่เป็นอันตราย

๕.การแบ่งพื้นที่ในห้องเรียนให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม มีดังนี้

5.1 พื้นที่อำนวยความสะดวกสำหรับผู้เรียนและผู้สอน

➤ ที่แสดงผลงานของผู้เรียน อาจจัดเป็นแผ่นป้าย หรือที่แขวนผลงาน

- ที่เก็บแฟ้มผลงานของผู้เรียน อาจจัดทำเป็นกล่องหรือจัดใส่แฟ้มรายบุคคล
- ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของผู้เรียน อาจทำเป็นช่องครบตามจำนวนของผู้เรียน
- ที่เก็บเครื่องใช้ของผู้สอน เช่น อุปกรณ์การสอน ของส่วนตัวผู้สอน ฯลฯ
- บ้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่ผู้เรียนสนใจ

5.2. พื้นที่ปฏิบัติกิจกรรมและการเคลื่อนไหว ต้องกำหนดให้ชัดเจน ควรมีพื้นที่ที่ผู้เรียนสามารถ จะทำงานได้ ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมด้วยกันในกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่ ผู้เรียนสามารถ เคลื่อนไหวได้อย่าง อิสระจากกิจกรรมหนึ่งไปยัง กิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น

5.3. พื้นที่จัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ จัดตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของ ห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน เช่น มุมบล็อกลูกอยู่ห่างจากมุมหนังสือ มุมบทบาท สมมติอยู่ติด กับมุมบล็อก มุมวิทยาศาสตร์อยู่ใกล้มุมศิลปะ ฯลฯ มีของเล่น วัสดุอุปกรณ์ในมุม อย่าง เพียงพอต่อการเรียนรู้ ของผู้เรียน ดังนี้

มุมบล็อก

มุมบล็อก เป็นมุมที่จัดเก็บบล็อกไม้ต้นที่มีขนาดและรูปทรงต่าง ๆ กัน เด็กสามารถนำมา เล่น ต่อประกอบกันเป็นสิ่งที่ต่าง ๆ ตามจินตนาการหรือความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง นอกจากนี้ควรมีสื่อ อื่นๆ เพื่อประกอบการเล่น เช่น ยานพาหนะจำลอง สัตว์จำลอง ฯลฯ การจัด มุมบล็อกเป็นมุมที่ควรจัดให้ อยู่ห่างจากมุมที่ต้องการความสงบ เช่น มุมหนังสือ ทั้งนี้เพราะเสียงจากการเล่นก่อกำเนิดเสียงรบกวน สมารถเด็กที่อยู่ในมุมหนังสือได้ นอกจากนี้ควรอยู่ห่างจากทางเดินผ่านหรือทางเข้า - ออกของห้อง เพื่อ ไม่ให้เกิดขวางทางเดินหรือเกิดอันตรายจากการเดินสะดุดไม้บล็อกถ้ากรณีเด็กยังไม่เสร็จ ผู้สอนและ เด็กร่วมกันกำหนดพื้นที่ โดยใช้สัญลักษณ์สีหรือเครื่องหมายการจราจรมากขึ้นไว้ เพื่อให้เด็กกลับมาเล่นต่อ ได้ การจัดเก็บไม้บล็อกเหล่านี้ควรจัดวางไว้ในระดับที่เด็กสามารถหยิบมาเล่นหรือนำเก็บด้วยตนเองได้ อย่างสะดวก ปลอดภัย และควรฝึกให้เด็กหัดจัดเก็บเป็นหมวดหมู่ เพื่อความเป็นระเบียบและสะดวกต่อ การหยิบใช้และเก็บคืน โดยทำภาพสัญลักษณ์รูปร่าง ของไม้บล็อกติดไว้ที่ช่องจัดเก็บ

มุมหนังสือ

ในห้องเรียนควรมีบริเวณที่เงียบสำหรับให้เด็กได้ดูรูปภาพ อ่านหนังสือนิทาน ฟังนิทาน ผู้สอนควรจัดมุมหนังสือให้เด็กได้คุ้นเคยกับตัวหนังสือและได้ทำกิจกรรมตามลำพังหรือเป็นกลุ่มเล็ก ๆ การจัดมุมหนังสือเป็นมุมที่ต้องการความสงบควรจัดห่างจากมุมที่มีเสียง เช่น มุมบล็อก มุมบทบาทสมมติ ฯลฯ และควรจัดบรรยากาศสูงใจให้เด็กได้เข้าไปใช้เพื่อให้เด็กเกิดความคุ้นเคยกับหนังสือ และปลูกฝังนิสัย รักการอ่าน ควรมีจำนวนหนังสือเพียงพอและเหมาะสมกับวัยของเด็ก ควรมีการหมุนเวียนเปลี่ยนหนังสือ ตามโอกาสและเลือกหนังสือที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับเด็กด้วย

มุมบทบาทสมมติ

เป็นมุมที่จัดขึ้นเพื่อให้เด็กมีโอกาสได้นำเอาประสบการณ์ที่ได้รับจากบ้านหรือชุมชน มาเล่นแสดงบทบาทสมมติเลียนแบบบุคคลต่าง ๆ ตามจินตนาการของตน เช่น เป็นพ่อแม่ในมุมบ้าน เป็นหมอในมุมหมอ เป็นพ่อค้าแม่ค้าในมุมร้านค้า ฯลฯ การเล่นดังกล่าวเป็นการปลูกฝังความสำนึกถึงบทบาททางสังคม ที่เด็กได้พบเห็นในชีวิตจริง การจัดมุมบทบาทสมมตินี้ ควรอยู่ใกล้มุมบล็อก และอาจจัด ให้เป็นสถานที่ต่าง ๆ นอกเหนือจากการจัดเป็น บ้าน โดยสังเกตการเล่นและความสนใจของเด็กกว่ามีการเปลี่ยนแปลงบทบาทการเล่นจากบทบาทเดิมไปสู่รูปแบบการเล่นอื่นหรือไม่ อุปกรณ์ที่นำมาจัดควรเปลี่ยนไปตามความสนใจของเด็กเช่นกัน ดังนั้น มุมบทบาทสมมติอาจจัดเป็นบ้าน ร้านอาหาร ร้านขายของ ร้านเสริมสวย โรงพยาบาล ฯลฯ ในขณะที่เดียวกันอุปกรณ์ที่นำมาจัดให้เด็กต้องไม่เป็นอันตราย มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ควรหมั่นดูแล และทำความสะอาด

มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ

เป็นมุมเล่นที่ผู้สอนจัดรวบรวมสิ่งของต่าง ๆ หรือสิ่งที่มีในธรรมชาติ มาให้เด็กได้สำรวจ สังเกต ทดลอง ค้นพบด้วยตนเอง ซึ่งการช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหาให้กับเด็ก การจัดมุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ เป็นมุมที่ต้องการความสงบ คล้ายมุมหนังสือจึงอาจจัดไว้ใกล้กันได้ สิ่งของที่จัดวางต้องคำนึงถึงความน่าสนใจ ความรู้ให้สนใจอยากนำมาศึกษาทดลองจึงควรอยู่ในระดับที่เด็ก หยิบ จับ ดู วัสดุอุปกรณ์เหล่านั้นได้โดยสะดวก ควรมีการปรับเปลี่ยนสิ่งของที่นำมาจัดแสดงอาจจัดให้มีการทดลองอย่างง่าย เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้

มุมลูสพาร์ตส์ (Loose Parts)

มุมลูสพาร์ตส์ (Loose Parts) คือ พื้นที่การเล่นอิสระที่เปิดโอกาสให้เด็ก ๆ ได้ใช้จินตนาการอย่างเต็มที่โดยไม่มีรูปแบบตายตัว ผ่านการหยิบจับ เคลื่อนย้าย และประกอบชิ้นส่วนวัสดุต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

วัสดุที่ใช้ในมุมลูสพาร์ตส์

วัสดุในมุมนี้จะเป็นสิ่งของที่หยิบยืมได้จากชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย 4 กลุ่มหลัก ๆ

- วัสดุเหลือใช้และของใช้ในบ้าน: เช่น กล่องกระดาษ, ฝาขวดน้ำ, เชือก, ผ้าผืนเก่า, ยางรถยนต์, หรือท่อพีวีซี
- วัสดุจากธรรมชาติ: เช่น ก้อนหิน, กิ่งไม้, ใบไม้, เปลือกหอย, หรือดิน
- เศษวัสดุก่อสร้าง: เช่น ท่อนไม้ชิ้นเล็ก, เศษกระเบื้อง, หรือน็อตและสกรูขนาดใหญ่
- อุปกรณ์ศิลปะ: เช่น กระดาษสี, ลูกปัด, ดินน้ำมัน, และเทปขาว

ประโยชน์ต่อการพัฒนาการของเด็ก

- ความคิดสร้างสรรค์ไร้ขอบเขต: เด็ก ๆ จะได้เรียนรู้ว่าสิ่งของชิ้นหนึ่งไม่ได้มีหน้าที่เพียงอย่างเดียว ฝาขวดน้ำสามารถนำไปทำเป็นล้อรถ เป็นเหรียญจำลอง หรือกระดุมก็ได้

- การแก้ปัญหาและการคิดวิเคราะห์: เด็กจะได้ฝึกการกระยะ การสร้างสมดุล (เช่น การนำก้อนหินมาต่อซ้อนกัน) และการเรียนรู้เหตุและผล
- พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กและมัดใหญ่: ผ่านการหยิบ จับ คีบ เรียง รวมถึงการปีนป่ายหรือลากจูงสิ่งของที่มีน้ำหนัก

การจัด

มูมลูสพาร์ต Loose Parts คือการเตรียมพื้นที่ให้เด็กสามารถเล่น สร้างสรรค์ และเรียนรู้ผ่านวัสดุที่ไม่มีรูปแบบตายตัวโดยเปิดโอกาสให้เด็กใช้จินตนาการและทดลองสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ซึ่งส่งเสริมพัฒนาการ ด้านความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน

หลักการจัดมูม Loose Parts ที่ดี

1. เลือกพื้นที่เหมาะสม - ควรเป็นมุมที่เงียบ สงบ ไม่มีสิ่งรบกวนมาก - อยู่ใกล้แสงธรรมชาติหรือมีแสงสว่างเพียงพอ - พื้นที่ควรปลอดภัย มีพื้นนุ่มหรือเสื่อกันลื่น

2. คัดสรรวัสดุที่หลากหลาย - ควรมีวัสดุหลายประเภท เช่น

o ของจากธรรมชาติ: ก้อนหิน ใบไม้ แ่งไม้ เปลือกหอย

o วัสดุรีไซเคิล: กล่อง ฝาขวด หลอด ขวดพลาสติก

o ของใช้ทั่วไป: เชือก กระดุม เศษผ้า กระดาษหลากสี

o ชิ้นส่วนก่อสร้างเล็ก ๆ: ไม้บล็อก ตัวต่อ ข้อต่อแม่เหล็ก ฯลฯ

3. การจัดเก็บและนำเสนอ

- ใช้ กล่องใส ตะกร้าหวาย ถาดแยกสี/ประเภท เพื่อให้เด็กเห็นและเลือกหยิบได้ง่าย

- จัดให้ ของอยู่ในระดับสายตาเด็ก เพื่อเข้าถึงง่ายและกระตุ้นการเล่น

- ใช้ ฉลาก (label) หรือภาพประกอบ เพื่อช่วยให้เด็กเรียนรู้การจัดเก็บด้วยตนเอง

4. จัดมุมให้มีพื้นที่สำหรับการสร้างสรรค์

- พื้นที่กลางไว้สำหรับการวาง ชุดตัวต่อ หรือก่อสร้างชิ้นงาน

- อาจมี กระดานแม่เหล็ก, กระดานไวท์บอร์ด หรือพื้นไม้เรียบ ให้ใช้เป็นฐานสำหรับวาง

ชิ้นส่วน

5. เสริมแรงบันดาลใจ

- ติดภาพไอเดียหรือผลงานเด็ก

9.2 สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน

จัดสภาพแวดล้อมภายในบริเวณโรงเรียนรวมทั้งสนามเด็กเล่นพร้อมเครื่องเล่นสนามให้มี

ความปลอดภัย ดูแลรักษาความสะอาดปลูกต้นไม้ให้ความร่มรื่นดังนี้

1. สนามเด็กเล่น มีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดิน หวาย หญ้า พื้นสำหรับเล่นของเล่นที่มีล้อรวมทั้งที่ร่ม ที่โล่งแจ้ง พื้นดินสำหรับขุด
2. ที่เล่นน้ำ บ่อทราย พร้อมอุปกรณ์ประกอบการเล่น เครื่องเล่นสนาม สำหรับปีนป่าย ทรงตัว ฯลฯ

3. ที่นั่งเล่นพักผ่อน จัดที่นั่งไว้ใต้ต้นไม้มีร่มเงา

4. บริเวณธรรมชาติ ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ พืชผักสวนครัว

5. ห้องปฏิบัติการและอาคารประกอบต่าง ๆ เช่น โรงอาหาร สวนพืชมงคล ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ห้องศูนย์สื่อการเรียนรู้ระดับปฐมวัย

9.3 การจัดสภาพแวดล้อมด้านจิตภาพ โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการอยู่ร่วมกัน เกิดความสะอาด ปลอดภัย ราบรื่นจากการทำกิจกรรมในห้องที่มีลักษณะทางกายภาพที่เหมาะสม และมีการปฏิบัติต่อกันที่เหมาะสม ของผู้ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมทั้งผู้เรียนและครูสอน

9.4 บุคลิกภาพของผู้สอน ส่งเสริมบุคลิกภาพผู้สอนเพื่อเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในห้องได้เป็นอย่างดี ยิ้มแย้ม แจ่มใส มีกิจกรรมรายาทแบบไทย แต่งกายเหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน เต็มใจตอบ คำถามของผู้เรียน พูดกับผู้เรียนด้วยเสียงนุ่มนวลเป็นมิตร และพูดชี้แจงเหตุผลด้วยน้ำเสียงปกติ

9.5 การจัดการชั้นเรียนของผู้สอน ผู้สอนใส่ใจดูแลผู้เรียนให้อยู่ร่วมกันในห้องเรียนอย่างมีความสุข พร้อมทั้งเรียนรู้สิทธิและหน้าที่ ของตน มีการสร้างข้อตกลงในการปฏิบัติตนร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ แนวทางปฏิบัติเมื่อเด็กไม่ทำตามข้อตกลง และแก้ไขปัญหาเมื่อมีข้อขัดแย้ง เกิดขึ้น

9.6 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนรู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย สร้างความมั่นใจในตนเอง และเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง ผู้สอนสร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียนด้วยท่าทาง เช่น ยิ้ม สัมผัส ทักทาย และพูดคุยกับผู้เรียน ดูแลผู้เรียนที่มีปัญหาสุขภาพ ไม่สบาย หรือต้องการกำลังใจ รับฟัง เมื่อผู้เรียนพูดด้วย ให้โอกาสผู้เรียนที่ต้องการพูดคุยกับผู้สอน ตอบเมื่อผู้เรียนถามและยอมรับการช่วยเหลือ ของผู้เรียน

9.7 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน สร้างและส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนในโรงเรียน ให้ผู้เรียนอยู่ร่วมกัน อย่างมีความสุข โดยการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างความรับผิดชอบในการทำงาน ให้ผู้เรียนได้ร่วมคิดร่วมทำ และร่วมแก้ปัญหา เช่น การจัดของเล่น การดูแลความสะอาด การทำงานกลุ่ม เป็นต้น

9.8 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและสถานศึกษา สร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองด้วยการจัดป้ายนิเทศซึ่งมีสาระเกี่ยวกับผู้เรียนผู้ปกครอง ชุมชน และโรงเรียนจัดทำจดหมายข่าวถึงผู้ปกครอง หรือการสื่อสารผ่านสื่อและเทคโนโลยี กระตุ้นให้ผู้ปกครองแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับทาง

โรงเรียน สนับสนุนให้ผู้ปกครองเยี่ยมชั้นเรียนของผู้เรียน จัดประชุมระหว่างผู้ปกครองและครูสอน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้ทำงานอาสาสมัครร่วมกับทางโรงเรียน

9.9 การจัดสภาพแวดล้อมด้านสังคม จัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนได้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สนับสนุนให้ปฏิบัติตนในลักษณะที่สังคมยอมรับและเกิดทักษะทางสังคมมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น สนับสนุนให้เกิดการแบ่งปันทั้งในด้านความคิด ความรู้สึก พื้นที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ จัดให้มีบรรยากาศแบบประชาธิปไตย ผู้เรียนได้แสดงความเห็นและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจต่าง ๆ เช่น การกำหนดข้อตกลง กติกา กฎระเบียบต่าง ๆ การแบ่งหน้าที่ การฝึก การมีวินัยในตนเอง

9.10 สื่อเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของผู้เรียน สื่อเป็นตัวกลางกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดผ่านการลงมือปฏิบัติจริง หรือเกิดจากการค้นพบด้วยตนเองเป็นประสบการณ์ตรงโรงเรียนจัดให้มีสื่อ ดังนี้

1. ของเล่น

1.1 ลักษณะของเล่นของผู้เรียน ของเล่นที่เกี่ยวข้องกับการเล่นของผู้เรียน แบ่งเป็น

➢ ของจริง เป็นของเล่นที่เป็นสิ่งของหรือเครื่องใช้ในชีวิตจริง ของจริงที่ผู้เรียนเล่นได้ เช่น ช้อน ถ้วย ขาม พลาสติก หม้อ จานของเล่นเลียนแบบของจริง เป็นของเล่นที่ทำขึ้นให้มีรูปแบบเหมือนของจริงที่มีอยู่ ในชีวิตประจำวัน อาจทำจากวัสดุประเภทไม้ พลาสติก โลหะ หรือกระดาษก็ได้ เช่น ตุ๊กตา สัตว์ขนอ่อนนุ่ม ตุ๊กตาคน ลูกบอลเด็กเล่น รถเด็กเล่น ของเล่นเครื่องครัว/เครื่องใช้ในบ้าน

➢ ของเล่นสร้างสรรค์ เป็นของเล่นที่สร้างขึ้นไม่มีรูปแบบที่แน่นอนตายตัว สามารถประกอบเข้าด้วยกันให้เป็นอะไรก็ได้ตามความต้องการหรือจินตนาการของผู้เล่น เช่น ตัวต่อพลาสติก พลาสติกสร้างสรรค์ บล็อกพลาสติก/ไม้ วัสดุที่ใช้ในการวาดภาพ/การปั้น/การประดิษฐ์

➢ ของเล่นเพื่อการศึกษา เป็นของเล่นที่ทำขึ้น มีรูปแบบช่วยพัฒนาทักษะ การสังเกตทักษะ กล้ามเนื้อมือ ประสานสัมพันธ์กับตา ทักษะการคิด เช่น ไม้บล็อก เกมภาพตัดต่อ เกมโดมิโน

➢ ของเล่นพื้นบ้าน เป็นของเล่นที่ทำจากวัสดุตามธรรมชาติหรือวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นด้วย เช่น โมบายล์ปลาตะเพียนใบลาน ตะกร้อใบลาน ตุ๊กตาสัตว์ทำจากฟางกึ่งหันลมใบตาล ล้อกลิ้งไม้ไผ่ นก/ตุ๊กแตนสานใบมะพร้าว

1.2 ประเภทของเล่นของผู้เรียน มีหลายรูปแบบ ดังนี้

➢ ของเล่นฝึกประสาทสัมผัส เป็นของเล่นที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนในการมองเห็นได้ยิน และเล่นสัมผัส เช่น ของเล่นมีผิวสัมผัสเรียบ – ขรุขระ ของเล่นหยิบจับไว้ในมือได้ เสียงเพลง

➢ ของเล่นฝึกการเคลื่อนไหว เป็นของเล่นที่เคลื่อนที่ไปมาได้ กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้กล้ามเนื้อ แขน ขา เช่น ลูกบอล

➢ ของเล่นลากจูงได้ ของเล่นไต่ของเล่นไขลาน ของเล่นมีล้อเลื่อน

➢ ของเล่นฝึกความสัมพันธ์มือ ตา เป็นของเล่นที่ฝึกให้เด็กได้พัฒนาการประสานสัมพันธ์ ระหว่าง การใช้กล้ามเนื้อและตาอย่างมีจุดหมาย เช่น กระดานค้อนดอก กล้องหยอดรูปทรง ของเล่นร้อยลูกปัดเม็ดโต ของเล่นร้อยเชือกตามรู ของเล่นผูกเชือก/รูตชิป/ติดกระดุม

➤ ของเล่นฝึกภาษา เป็นของเล่นที่ช่วยในการฟัง การสื่อสารทางด้านการฟัง การพูดเล่าเรื่อง เช่น หนังสือภาพ นิทาน เทป เพลงเด็ก เครื่องดนตรี หุ่นมือ

➤ ของเล่นฝึกการสังเกต เป็นของเล่นฝึกทักษะทางการเปรียบเทียบ การจำแนกหรือจัดกลุ่ม เช่น ของเล่นรูปทรงเรขาคณิต แผ่นภาพจับคู่ บล็อกสีต่างขนาด

➤ ของเล่นฝึกการคิด เป็นของเล่นสอนให้เด็กมีสมาธิและรู้จักแก้ปัญหา คิดใช้เหตุผล เช่น ภาพตัดต่อ ตัวต่อ ภาพปริศนา บล็อกไม้

➤ ของเล่นฝึกความคิดสร้างสรรค์ เป็นของเล่นที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างจินตนาการ ตามความนึกคิด หรือแสดงบทบาทสมมติ เช่น บล็อกไม้ ตัวต่อ ของเล่นเครื่องครัว ของเล่น ร้านค้า ของเล่นเครื่องมือแพทย์ 2. นิทาน ส่งเสริมให้ทุกห้องเรียนใช้นิทานเป็นสื่อในการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนโดยใช้นิทานที่หลากหลาย บูรณาการตามหน่วยการจัดประสบการณ์หรือจัดตามมุมประสบการณ์

แหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถและการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนบ้านร่องฟองจัดแหล่งเรียนรู้ตามความสนใจและความต้องการของผู้เรียน

1. แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล ได้แก่ วิทยากร ประชาชนชาวบ้าน ตำรวจ พยาบาล ครู นักการภารโรง นักดับเพลิง เจ้าหน้าที่สาธารณสุข พระสงฆ์ แม่ครัว แม่ค้า ทหาร ช่างเสริมสวย ช่างเย็บผ้า ช่างตีเหล็ก เป็นต้น

2. แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ได้แก่ ห้องสมุดมีชีวิต สนามเด็กเล่น BBL ห้องพยาบาล ห้องศูนย์สื่อปฐมวัย สวนเกษตร โรงอาหาร ต้นไม้ในโรงเรียน เป็นต้น

3. แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ได้แก่ โรงงานตีเหล็ก โรงงานเย็บผ้า ฟาร์มไก่ ฟาร์มวัว วัดร่องฟอง โคกหนองนา ศูนย์ย้อมผ้า ร้านค้าสินค้าพื้นเมือง เป็นต้น

10. การประเมินความสามารถผู้เรียน การประเมินความสามารถผู้เรียน อายุ 4 - 6 ปี เป็นการประเมินความสามารถผู้เรียนบนพื้นฐาน พัฒนาการตามวัยประกอบด้วย ด้านสุขภาพทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย ด้านสติปัญญาโดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรม ปกติที่จัดให้ผู้เรียนในแต่ละวัน ด้วยวิธีการประเมินที่เหมาะสม ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับผู้เรียน การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานผู้เรียนที่เก็บอย่างมีระบบ ผลที่ได้จากการประเมินต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับผู้เรียนเป็นรายบุคคล ที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความก้าวหน้าเพียงใดบรรลุความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีและความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยหรือไม่ ทั้งนี้ ให้ผู้สอนนำข้อมูลผลการประเมินความสามารถผู้เรียนมาพิจารณาปรับปรุงวางแผน พัฒนาการจัดประสบการณ์และกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ การประเมินความสามารถผู้เรียนควรยึดหลัก ดังนี้

๑. ประเมินอย่างเป็นระบบ การวางแผนการประเมินความสามารถผู้เรียนอย่างเป็นระบบถือเป็นภารกิจที่สำคัญที่ผู้สอนต้องดำเนินการเป็นขั้นตอนแรก สิ่งสำคัญของขั้นตอนนี้คือ นำสาระการเรียนรู้รายปี ในหลักสูตรสถานศึกษาไปออกแบบและจัดทำหน่วยการจัดประสบการณ์และแผนการจัด

ประสบการณ์ จากนั้นจึงกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี วิธีการประเมิน และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ขั้นตอนต่อไปจึงจะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้สอนจะต้องวางแผนและออกแบบว่าในแต่ละวันแต่ละกิจกรรมจะสังเกตพฤติกรรมใด สังเกตผู้เรียนคนใดบ้าง และขั้นตอนสุดท้าย คือนำข้อมูลที่ได้ไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลต่อไป

๒. ประเมินผู้เรียนครบทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม การประเมินผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และได้ประสิทธิผล จะต้องประเมินความสามารถผู้เรียนครบทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม โดยคำนึงถึงความสมดุล และครอบคลุมพัฒนาการและความสามารถของผู้เรียน ต้องไม่เน้นที่ด้านใดด้านหนึ่งจนละเลยด้านอื่น ๆ ซึ่งในแต่ละด้านของความสามารถผู้เรียน ด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา มีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย ที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง

๓. ประเมินความสามารถผู้เรียนเป็นรายบุคคล สม่ำเสมอและต่อเนื่องตลอดปี เนื่องจากจุดมุ่งหมายของการประเมินความสามารถผู้เรียนนั้น เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นรายบุคคลให้เต็มตามศักยภาพ ดังนั้นการประเมินความสามารถผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตลอดปี จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือ ผู้สอนต้องสังเกตพฤติกรรม หรือการปฏิบัติตนของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ ตลอดปีการศึกษา มีจำนวนครั้งในการสังเกตพฤติกรรมอย่างเหมาะสมและเพียงพอก่อนจะให้ระดับคุณภาพความสามารถผู้เรียนและสรุปผลการประเมินความสามารถว่าเป็นไปตามความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีที่หลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่

๔. ประเมินตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน ด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่ควรใช้แบบทดสอบ เนื่องจากแนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัยให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียน ทั้งการพัฒนาผู้เรียน โดยองค์รวมและการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ การอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา การเล่น และการเรียนรู้ ของผู้เรียนภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่ผู้เรียนอาศัยอยู่ ดังนั้นการประเมินความสามารถผู้เรียนตามสภาพจริงด้วยวิธีการสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานผู้เรียน

๕. ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการประเมินความสามารถของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการเติบโต พัฒนาการ และ ความสามารถของผู้เรียนทั้งที่บ้านและโรงเรียน การประเมินร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้ปกครองช่วยให้ สามารถติดตามพัฒนาการและความสามารถของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง สามารถระบุความก้าวหน้า ปัญหาผู้เรียน และปรับแนวทางการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการ ของผู้เรียนและพฤติกรรมผู้เรียนได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นโอกาสให้ผู้ปกครองมีบทบาท ในการสนับสนุน การเรียนรู้ของผู้เรียนช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครอบครัวและสถานศึกษา ทำให้เกิดการสนับสนุนที่สอดคล้องกัน ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่สมวัยและเติบโตอย่างมีคุณภาพ

๖. สรุปผลการประเมินจัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาผู้เรียน ผู้สอนต้องนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนแต่ละคนตามความสามารถผู้เรียนที่จบชั้นปีที่รวบรวมได้ จากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์และการปฏิบัติกิจกรรมประจำวันไป

เทียบกับเกณฑ์การให้ระดับคุณภาพในแต่ละด้านความสามารถผู้เรียน อีกทั้งต้องจัดทำข้อมูลสารสนเทศในระดับห้องเรียนว่า ผู้เรียนแต่ละคนมีพัฒนาการและความสามารถใดบ้างเป็นจุดเด่นหรือควรได้รับการส่งเสริมและนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้เป็นข้อมูลสื่อสารกับผู้ปกครองในการเสริมศักยภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

แนวทางการประเมินความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2568 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2568 สำหรับเด็กอายุ 4 - 6 ปี กำหนดเป้าหมายการพัฒนา คุณภาพของผู้เรียนในด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ดังนี้

๑. ด้านสุขภาวะทางกาย ผู้เรียนมีร่างกายเจริญเติบโต แข็งแรง มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน การประเมินความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ประกอบด้วย มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์กัน และใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน

๒. ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ผู้เรียนรับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออก ทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม มีการกำกับตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีทักษะชีวิต ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และยอมรับความเหมือนและความแตกต่าง ระหว่างบุคคล การประเมินความสามารถด้านอารมณ์ จิตใจ และ สังคม ประกอบด้วย แสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ กำกับตนเองในการทำกิจกรรม มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ยอมรับและรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนเองและกลุ่ม มีสุนทรียภาพทางศิลปะดนตรี และการเคลื่อนไหว ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และยอมรับความเหมือน และความแตกต่าง ทางสังคมและวัฒนธรรม

3. ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดี มีมารยาทไทย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจในความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ดูแลรักษามรดกชาติและสิ่งแวดล้อม มีวินัย และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การประเมินความสามารถด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย ประกอบด้วย มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม มีมารยาทไทย และปฏิบัติตน ตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจ ในความเป็นไทย ประหยัดและพอเพียง ดูแลรักษามรดกชาติและสิ่งแวดล้อม มีวินัยในตนเอง และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

4. ด้านสติปัญญา ประกอบด้วย

ก. ภาษาและการรู้หนังสือ ผู้เรียนฟังและสนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่านภาพและสัญลักษณ์ มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และการเขียนเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน การประเมินความสามารถด้านภาษาและการรู้หนังสือ ประกอบด้วย ฟังและสนทนาโต้ตอบ

กับผู้อื่น เล่าเรื่อง ให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่านภาพและสัญลักษณ์ มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และเขียน สื่อความหมายอิสระ ในชีวิตประจำวัน

ข. การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดรวบยอด การคิดคำนวณ การเรียงลำดับ การแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การรู้ค่าของจำนวน การใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน และการรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การประเมินความสามารถด้านการคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ ประกอบด้วย จับคู่ เปรียบเทียบ จำแนก และจัดกลุ่ม สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เรียงลำดับและแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน รู้ค่าของจำนวน และใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน และรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

ค. การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ ผู้เรียนมีทักษะแก้ปัญหาโดยระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการ และลงมือแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น การประเมินความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ ประกอบด้วย แก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และใช้เหตุผลในการตัดสินใจ

ง. การแสวงหาความรู้ ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียนรู้และร่วมกิจกรรม และค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัยโดยใช้การสืบเสาะหาความรู้ การประเมินความสามารถด้านการแสวงหาความรู้ ประกอบด้วย กระตือรือร้นในการเรียนรู้และค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัย โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้

จ. จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน ศิลปะและการเคลื่อนไหว การประเมินความสามารถด้านจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย ทำงาน ศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

ขั้นตอนการประเมินความสามารถผู้เรียน

การประเมินความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้น เกิดขึ้นขณะจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของผู้เรียนในห้องเรียน มีขั้นตอนดังนี้ |

๑. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี ผู้สอนต้องกำหนด จุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรมและกำหนดสิ่งที่จะประเมินจาก การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน เพื่อวางแผนการประเมินความสามารถผู้เรียน และการตรวจสอบทบทวนความถูกต้องความครอบคลุม และความเชื่อมโยงอันจะเป็นประโยชน์ ในการดำเนินการประเมิน ความสามารถผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

๒. กำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความสามารถผู้เรียน เมื่อผู้สอนกำหนด จุดประสงค์การเรียนรู้ตามความสามารถผู้เรียนได้ชัดเจนแล้ว ผู้สอนต้องวางแผนและกำหนดวิธีการประเมินให้เหมาะสมกับกิจกรรม เช่น การสังเกต พฤติกรรม การประเมินผลงาน/ชิ้นงาน การพูดคุย หรือสัมภาษณ์ผู้เรียน วิธีการ ที่ผู้สอนควรใช้วิธีการประเมิน ที่หลากหลาย ดังนี้

2.1 การสังเกตและการบันทึก แบ่งออกเป็น ๒ วิธีได้แก่

๑) การสังเกตแบบเป็นทางการ คือ การสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตามแผนที่วางไว้ และ

๒) การสังเกตแบบไม่เป็นทางการ คือ การสังเกต ในขณะที่ผู้เรียนทำกิจกรรมประจำวันและเกิดพฤติกรรมที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น ผู้สอนต้องจับบันทึกสิ่งที่รวบรวมได้จากการสังเกตอย่างเหมาะสม ทั้งนี้การบันทึกพฤติกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่ต้องทำ อย่างชัดเจนและสม่ำเสมอ เนื่องจากผู้เรียนเจริญเติบโตและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การสังเกต และบันทึกความสามารถผู้เรียนระดับปฐมวัยสามารถใช้แบบบันทึก ดังนี้

๒.2 การบันทึกการสนทนา เป็นการบันทึกการสนทนาทั้งแบบเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล เพื่อประเมิน ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและความสามารถด้านภาษาและการรู้หนังสือการคิดรวบยอด และการคิดคำนวณ การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ การแสวงหาความรู้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ |

2.3 การสัมภาษณ์เป็นวิธีการพูดคุยกับผู้เรียนเป็นรายบุคคลและควรจัดในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้เกิดความเครียดและวิตกกังวล ผู้สอนควรใช้คำถามที่เหมาะสมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิด และตอบอย่างอิสระ จะทำให้ผู้สอนสามารถประเมินความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียนและค้นพบศักยภาพในตัวผู้เรียนได้โดยบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์

2.4 สารนิทัศน์สำหรับผู้เรียนระดับปฐมวัยเพื่อการประเมินความสามารถผู้เรียน การจัดทำสารนิทัศน์ (Documentation) เป็นการจัดทำข้อมูลที่เป็นหลักฐานหรือแสดงให้เห็นร่องรอยของการเจริญเติบโต ความสามารถ และการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับปฐมวัยจากการทำกิจกรรมทั้งรายบุคคล และรายกลุ่ม ซึ่งหลักฐานและข้อมูลที่บันทึกเป็นระยะ จะเป็นข้อมูลที่อธิบายและบ่งบอกถึงความสามารถผู้เรียนทั้งด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และ ด้านสติปัญญา สารนิทัศน์จึงเป็นการประมวลผลที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการจัดประสบการณ์ของผู้สอน และร่องรอยผลงานของผู้เรียน จากการทำกิจกรรมที่สะท้อนถึงความสามารถในด้านต่าง ๆ การจัดทำสารนิทัศน์จึงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการประเมินความสามารถของผู้เรียนระดับปฐมวัย ซึ่งมีหลายรูปแบบ ได้แก่

(๑) พอร์ตโฟลิโอสำหรับผู้เรียนเป็นรายบุคคล เช่น การเก็บชิ้นงานหรือภาพถ่ายผู้เรียน ขณะทำกิจกรรมมีการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ในการบันทึกเสียง บันทึกภาพที่แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในงานที่ผู้เรียนทำ เป็นต้น

(๒) การบรรยายเกี่ยวกับเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับ เช่น การสอนแบบโครงการ (Project Approach) สามารถให้สารนิทัศน์เกี่ยวกับความสามารถผู้เรียนทุกด้าน ทั้งประสบการณ์การเรียนรู้ ของผู้เรียนและการสะท้อนตนเองของครู รูปแบบการบรรยายเรื่องราวจึงมีหลายรูปแบบ อาจได้จากการบันทึก การสนทนาระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนกับผู้เรียน การบันทึกของผู้สอน การบรรยายของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในรูปแบบหนังสือ หรือจดหมาย แม้กระทั่งการจัดแสดงบรรยายสรุปให้เห็นภาพการเรียนรู้ทั้งหมด

(๓) การสังเกตและบันทึกพัฒนาการผู้เรียน เช่น ใช้แบบสังเกตพัฒนาการ การบันทึกสั้น

(๔) การสะท้อนตนเองของผู้เรียน เป็นคำพูดหรือข้อความที่สะท้อนความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก จากการสนทนา การอภิปรายแสดงความคิดเห็นของผู้เรียนขณะทำกิจกรรม ซึ่งอาจบันทึกด้วย เทคโนโลยี บันทึกเสียงหรือบันทึกภาพ

(๕) ผลงานรายบุคคลและรายกลุ่ม ที่แสดงให้เห็นถึงการเรียนรู้ ความสามารถ ทักษะจิตนิสัย ของผู้เรียน ผู้สอนสามารถนำผลงานของผู้เรียนมาใช้พิจารณาพัฒนาการและกระบวนการทำงาน ของผู้เรียน ผู้สอนส่วนใหญ่มักจะเก็บผลงานการเขียนและผลงานศิลปะ อย่างไรก็ตามผู้สอนควรเก็บผลงาน หลากหลาย ประเภทของผู้เรียน

2.5 การประเมินการเจริญเติบโตของผู้เรียน เป็นการประเมินการเจริญเติบโตด้านสุขภาวะ ทางกายของผู้เรียนซึ่งการพิจารณาการเจริญเติบโตในผู้เรียนที่ใช้ทั่วๆ ไปอย่างต่อเนื่องได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบศีรษะ พัน และการเจริญเติบโตของกระดูก สำหรับแนวทางประเมินการเจริญเติบโต มี ดังนี้

(1) การประเมินการเจริญเติบโต โดยการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงผู้เรียนแล้วนำไป เปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติ ในกราฟแสดงน้ำหนักตามเกณฑ์อายุของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งใช้สำหรับ ติดตาม การเจริญเติบโตโดยรวม

(2) การตรวจสุขภาพอนามัย เป็นการตรวจสอบที่แสดงคุณภาพชีวิตของผู้เรียนโดยพิจารณา ความสะอาด สิ่งผิดปกติของร่างกายที่จะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการเจริญเติบโตของผู้เรียน

๓. กำหนดเกณฑ์การประเมินและระดับคุณภาพ การกำหนดเกณฑ์การประเมินและการให้ ระดับคุณภาพ ผลการประเมินความสามารถผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน ในแต่ละองค์ประกอบ เพื่อเชื่อมโยงไปสู่การ ผ่าน ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี ดังนั้น ในระดับชั้นเรียนหรือระดับสถานศึกษาควรกำหนดใน ลักษณะเดียวกัน สถานศึกษาสามารถกำหนด เกณฑ์การประเมินและการให้ระดับคุณภาพผลการประเมิน ความสามารถ ที่สะท้อนความสามารถเพื่อพัฒนา ความก้าวหน้าของผู้เรียน เกณฑ์การประเมินสามารถ เป็นระบบตัวเลข เช่น ๓, ๒, ๑ หรือ เป็นระบบที่ใช้ คำสำคัญ เช่น ดี พอใช้ ควรส่งเสริมตามที่สถานศึกษา กำหนด

ระบบตัวเลข	ระบบคำสำคัญ	ความหมาย
๓	ดี	แสดงสมรรถนะได้อย่างอิสระ คิดวิเคราะห์ และประยุกต์ ใช้ได้เอง สม่าเสมอ ต่อเนื่อง อัตโนมติ จนเป็นนิสัย
๒	พอใช้	แสดงความสามารถได้อย่างสม่าเสมอและต่อเนื่อง ใน สถานการณ์ต่าง ๆ
๑	ควรส่งเสริม	มีความสามารถในระดับเริ่มต้น สามารถทำตามคำแนะนำ ได้

11. การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

การบริหารจัดการหลักสูตร โรงเรียนนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติให้เกิด ประสิทธิภาพตามจุดหมายของหลักสูตร ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรในระบบสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอน พ่อแม่ หรือผู้ปกครองและชุมชน มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของ ผู้เรียน

๑. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาปฐมวัย การจัดการศึกษาแก่ผู้เรียนปฐมวัยในระบบสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดผู้บริหาร สถานศึกษามีบทบาท ดังนี้

๑.๑ ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และมีวิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย

๑.๒ คัดเลือกบุคลากรที่ทำงานกับผู้เรียน เช่น ผู้สอนอย่างเหมาะสม

๑.๓ ส่งเสริมการจัดบริการทางการศึกษาให้ผู้เรียนได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

๑.๔ ส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้ปฏิบัติงานกับผู้เรียน พัฒนาตนเองมีความรู้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

๑.๕ เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมให้ความเห็นชอบ กำหนดวิสัยทัศน์และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนทุกช่วงอายุ

๑.๖ สร้างความร่วมมือและประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

๑.๗ จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับตัวผู้เรียน งานวิชาการหลักสูตรอย่างเป็นระบบ และมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษา

๑.๘ สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมตลอดจนสื่อวัสดุ อุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

๑.๙ นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตร โดยจัดให้มีระบบนิเทศภายในอย่างมีระบบ

๑.๑๐ กำกับติดตามให้มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและนำผลจากการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๑.๑๑ กำกับ ติดตาม ให้มีการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาสาระของหลักสูตรของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน บริบทสังคมและให้มีความทันสมัย

๒. บทบาทผู้สอนปฐมวัย ผู้สอนพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ สอดคล้องกับพัฒนาการและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น ผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนมีบทบาท / หน้าที่ ดังนี้

๒.๑ บทบาทในฐานะผู้เสริมสร้างการเรียนรู้

๒.๑.๑ จัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ที่ผู้เรียนกำหนดขึ้นด้วยตัวผู้เรียน เอง และผู้สอนกับผู้เรียนร่วมกันกำหนด โดยเสริมสร้างพัฒนาการผู้เรียนให้ครอบคลุมทุกด้าน

๒.๑.๒ ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ข้อมูลแวดล้อม ศักยภาพของตัวผู้เรียน และหลักทางวิชาการในการผลิตกระทำหรือหาคำตอบในสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีเหตุผล

๒.๑.๓ กระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมคิด แก้ปัญหา ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองด้วยวิธีการศึกษาที่นำไปสู่การเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง

๒.๑.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้ผู้เรียน ทำกิจกรรมได้เต็มศักยภาพและความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล

๒.๑.๕ สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัด การเรียนรู้ และกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

๒.๑.๖ ใช้กิจกรรมการเล่นเป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๑.๗ ใช้ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียนในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนอย่างสม่ำเสมอ

๒.๑.๘ จัดการประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริงและนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเต็มศักยภาพ

๒.๒ บทบาทในฐานะผู้ดูแลผู้เรียน

๒.๒.๑ สังเกตและส่งเสริมพัฒนาการผู้เรียนทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

๒.๒.๒ ฝึกให้ผู้เรียนช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

๒.๒.๓ ฝึกให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่น มีความภูมิใจในตนเองและกล้าแสดงออก

๒.๒.๔ ฝึกการเรียนรู้หน้าที่ ความมีวินัย และการมีนิสัยที่ดี

๒.๒.๕ จำแนกพฤติกรรมผู้เรียนและสร้างเสริมลักษณะนิสัยและแก้ปัญหา เฉพาะบุคคล

๒.๒.๖ ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา บ้านและชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ และมีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๒.๔ บทบาทในฐานะผู้บริหารหลักสูตร

๒.๔.๑ ทำหน้าที่วางแผนกำหนดหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้

๒.๔.๒ จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้ทั้งกายและใจ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเล่น/ทำงานและเรียนรู้ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๒.๔.๓ ประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร ให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

๓. บทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองผู้เรียนปฐมวัย การศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการศึกษาที่จัดให้แก่ผู้เรียนที่ครูผู้สอนและพ่อแม่ หรือผู้ปกครองต้องสื่อสารกันตลอดเวลา เพื่อความเข้าใจตรงกันและพร้อมร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

๓.๑ มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาและให้ความเห็นชอบ กำหนดแผนการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกับผู้สอนและผู้เรียน

๓.๒ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

๓.๓ เป็นเครือข่ายการเรียนรู้จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้

๓.๔ สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น

๓.๕ อบรมเลี้ยงดูเอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน

๓.๖ ป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ โดยประสานความร่วมมือกับผู้สอนผู้เกี่ยวข้อง

๓.๗ เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมีคุณธรรมนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้

๓.๘ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและในการประเมินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๔. บทบาทของชุมชน/ท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่น มีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้มีการประสานความร่วมมือเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ชุมชนจึงมีบทบาทในการจัดการศึกษาปฐมวัยดังนี้

๔.๑ มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ในบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคม / ชมรมผู้ปกครอง

๔.๒ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการ ของสถานศึกษา

๔.๓ เป็นศูนย์การเรียนรู้เครือข่ายการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีประสบการณ์จากสถานการณ์จริง

๔.๔ ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา

๔.๕ ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ

๔.๖ ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการ ของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

๔.๗ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทำหน้าที่เสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๑๒. การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑

การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความสำคัญอย่างยิ่ง บุคลากรทุกฝ่ายจะต้องให้ความสนใจต่อการช่วยลดช่องว่างของความไม่เข้าใจในการจัดการศึกษาทั้งสองระดับ ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน ตัวผู้เรียน ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ ทั้งระบบ การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ จะประสบผลสำเร็จได้ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำในการเชื่อมต่อโดยเฉพาะระหว่างหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยในช่วงอายุ 4 – ๖ ปี กับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยต้องศึกษาหลักสูตรทั้งสองระดับ เพื่อทำความเข้าใจ จัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการที่จะเอื้อต่อ การเชื่อมโยงการศึกษาโดยการจัดกิจกรรมเพื่อเชื่อมต่อ การศึกษา ดังต่อไปนี้

๑.๑ จัดประชุมผู้สอนระดับปฐมวัยและผู้สอนระดับประถมศึกษาร่วมกันสร้างรอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับให้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษา เพื่อผู้สอนทั้งสองระดับจะได้เตรียมการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียนวัยนี้

๑.๒ จัดหาเอกสารด้านหลักสูตรและเอกสารทางวิชาการของทั้งสองระดับมาไว้ให้ผู้สอน และบุคลากรอื่น ๆ ได้ศึกษาทำความเข้าใจอย่างสะดวกและเพียงพอ

๑.๓ จัดกิจกรรมให้ผู้สอนทั้งสองระดับ มีโอกาสแลกเปลี่ยนเผยแพร่ความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้รับจากการอบรม ดูงาน ซึ่งไม่ควรจัดให้เฉพาะผู้สอนในระดับเดียวกันเท่านั้น

๑.๔ จัดเอกสารเผยแพร่ตลอดจนกิจกรรมสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

๑.๕ จัดให้มีการพบปะ หรือการทำกิจกรรมร่วมกับพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง ในระหว่างที่ผู้เรียนอยู่ในระดับปฐมวัย เพื่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง จะได้สร้างความเข้าใจและสนับสนุนการเรียนการสอนของบุตรหลานตนได้อย่างถูกต้อง

๑.๖ จัดกิจกรรมให้ผู้สอนทั้งสองระดับได้ทำกิจกรรมร่วมกันกับพ่อแม่ ผู้ปกครองและผู้เรียนในบางโอกาส

๑.๗ จัดกิจกรรมปฐมนิเทศพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างน้อย ๒ ครั้ง คือ ก่อนผู้เรียนเข้าเรียน ระดับปฐมวัยศึกษาและก่อนผู้เรียนจะเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจ การศึกษาทั้งสองระดับและให้ความร่วมมือในการช่วยผู้เรียนให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ดี

๒. ผู้สอนระดับปฐมวัย ผู้สอนระดับประถมศึกษา นอกจากจะต้องศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย และจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนของตนแล้วควรศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และสร้างความเข้าใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรอื่น ๆ รวมทั้งช่วยเหลือผู้เรียนในการปรับตัว ก่อนเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยผู้สอนอาจจัดกิจกรรมดังต่อไปนี้

๒.๑ เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อส่งต่อผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งจะทำให้ผู้สอนระดับประถมศึกษา สามารถใช้ข้อมูลนั้นช่วยเหลือผู้เรียนในการปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ ต่อไป

๒.๒ พูดคุยกับผู้เรียนถึงประสบการณ์ที่ดี เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

๒.๓ จัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำความรู้จักกับผู้สอน ตลอดจนสภาพแวดล้อม บรรยากาศ ของห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ทั้งที่อยู่ในสถานศึกษาเดียวกันหรือสถานศึกษาอื่น

๓. ผู้สอนระดับประถมศึกษา ผู้สอนระดับประถมศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการ ผู้เรียนปฐมวัยและมีเจตคติที่ดี ต่อการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาจัดการเรียนรู้ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของตน ให้ต่อเนื่องกับการพัฒนาผู้เรียนในระดับปฐมวัย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

๓.๑ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน พ่อแม่ และผู้ปกครอง มีโอกาสได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกับผู้สอน และห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ก่อนเปิดภาคเรียน

๓.๒ จัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัดให้มีมุมประสบการณ์ ภายในห้อง เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ เช่น มุมหนังสือ มุมของเล่น มุมเกม การศึกษา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้ปรับตัวและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

๓.๓ จัดกิจกรรมร่วมกันกับผู้เรียนในการสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการปฏิบัติตน

๓.๔ เผยแพร่ข่าวสารด้านการเรียนรู้และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน

๔. พ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษา พ่อแม่ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษา ต้องทำความเข้าใจหลักสูตรของการศึกษาทั้งสองระดับ และเข้าใจว่าถึงแม้ผู้เรียนจะอยู่ในระดับ ประถมศึกษาแล้ว แต่ผู้เรียนยังต้องการความรักความเอาใจใส่ การดูแล และการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ได้ แตกต่างไปจากระดับปฐมวัย และควรให้ความร่วมมือกับผู้สอน และสถานศึกษา ในการช่วยเตรียมตัว ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้เร็วยิ่งขึ้น

13. การนิเทศ ติดตาม การนำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติ

การนิเทศ กำกับ ติดตามการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ เป็นกระบวนการสำคัญในการ ควบคุมคุณภาพจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ควรใช้วิธีการ ที่หลากหลาย เช่น การตรวจเยี่ยม การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การสอนแนะ (Coaching) การตรวจแผน การจัดประสบการณ์ ทั้งนี้ควรดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างเป็นระบบและเป็น กัลยาณมิตร เปิดโอกาส ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันและนำมาปรับปรุงพัฒนา โดยมีแนว ทางการดำเนินการ ดังนี้

1) ประชุมผู้บริหารและครูปฐมวัย เพื่อร่วมกันกำหนดความต้องการและช่วงเวลาในการจัดทำ ปฏิทิน การนิเทศหรือแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามที่เหมาะสม ต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

2) สร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ดีในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ที่ส่งเสริมพฤติกรรม และ ความสามารถผู้เรียน โดยการนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

3) ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ตามแผนการนิเทศและนำผลการนิเทศมาวางแผนเพื่อจัด กิจกรรม ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรปฐมวัยตามความต้องการจำเป็นอย่างต่อเนื่อง

4) นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับจากการนิเทศ กำกับ ติดตาม มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนา หลักสูตร สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา เป็นกระบวนการเชิงระบบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและ สารสนเทศ ที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาคุณภาพของหลักสูตร การปรับปรุงพัฒนา หลักสูตรการบริหารหลักสูตร และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมต่อไป ซึ่งแนวทางการ ประเมิน หลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้ เป็นการประเมินกระบวนการร่างหลักสูตร สถานศึกษาปฐมวัย ควรดำเนินการดังนี้

๑) การวิเคราะห์ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการร่างหลักสูตรสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศ ศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรที่ผ่านมา มีผลสำเร็จ อะไรบ้าง มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้างในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น การประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา การประเมินพัฒนาการ นโยบายทางการศึกษาของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ผลการสอบถามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการร่าง หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๒) การตรวจสอบคุณภาพของร่างหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการประเมินเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความสอดคล้อง เหมาะสมเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้วิธีการ สอบถามความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน องค์กร ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุง และแก้ไขเอกสารหลักสูตรให้มีความเหมาะสม และมีคุณภาพตามจุดเน้นของสถานศึกษา

๓) การประเมินความพร้อมก่อนนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ เป็นการประเมินความพร้อมและความพอเพียงด้านปัจจัยหรือทรัพยากรในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ได้แก่ ด้านผู้สอนหรือผู้ดูแล ผู้เรียนบุคลากรมีจำนวนพอเพียงหรือไม่ มีคุณลักษณะพร้อมที่จะจัดประสบการณ์มากมายเพียงใด ด้านเอกสาร หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรมีความพร้อมและพอเพียงต่อการจัดประสบการณ์หรือไม่ ด้านสื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์มีพอเพียงหรือไม่ เพื่อการจัดการพัฒนาหรือการจัดซื้อ จัดหาให้ทันต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ประเมินโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม การตรวจสอบรายการ หรือการสอบถาม

๒. การประเมินระหว่างการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เป็นการประเมินกระบวนการใช้หลักสูตร เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตร เพื่อศึกษา ความก้าวหน้าของการใช้หลักสูตรเป็นระยะ ๆ เพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรเป็นไปตามแผนการดำเนินงาน ที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง ประเด็นการประเมิน ได้แก่ วางแผนการใช้หลักสูตร การเตรียมความพร้อมและบุคลากร การนิเทศ การฝึกอบรมและพัฒนาครู และบุคลากร เพิ่มเติมระหว่างการใช้หลักสูตร การจัดปัจจัย และสิ่งสนับสนุนการใช้หลักสูตร ประเด็นการ ประเมินเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ได้แก่ จัดกิจกรรมและพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ การจัดการ ชั้นเรียน การเลือกและใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ การประเมินความสามารถผู้เรียน ความรู้ ความสามารถ ของผู้สอนและบุคลากร และประเด็นประเมินเกี่ยวกับการจัดมุมประสบการณ์ ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อม ภายในและภายนอกห้องเรียน การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรระหว่างการใช้หลักสูตรอาจใช้วิธีการนิเทศ ติดตาม การสอบถาม การสนทนากลุ่ม หรือการสังเกต

๓. การประเมินหลังการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เป็นการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ หลังจากดำเนินการใช้หลักสูตรครบวงจรแล้ว โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของหลักสูตรสถานศึกษา และสรุปผลภาพรวมของหลักสูตรที่จัดทำว่าบรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตร สถานศึกษาหรือไม่ บรรลุผลมากน้อยเพียงใด ต้องมีการปรับปรุงหรือพัฒนาส่วนใดบ้าง ปรับปรุงหรือพัฒนา อย่างไร ในการบรรลุผลตามเป้าหมายความสามารถผู้เรียนของหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ ได้แก่ ด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ประเด็นการประเมินเกี่ยวกับประสิทธิภาพของหลักสูตร ได้แก่ หน่วยการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับ หลักสูตรสถานศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งการเรียนรู้ การประเมิน ความสามารถผู้เรียน การบริหารจัดการหลักสูตร และการสร้างรอยเชื่อมต่อกับระดับการศึกษาขั้นประถมศึกษา ปีที่ ๑ ประเมินโดยใช้วิธีการตรวจสอบรายการ การศึกษาเอกสาร การสอบถาม หรือการสนทนากลุ่ม การกำกับติดตามประเมินและรายงาน การจัดการศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ 4 - ๖ ปี มีหลักการสำคัญในการกำหนดคุณภาพผู้เรียนตามความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ที่เป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน รวมถึงการให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ แบบบูรณาการที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้ผู้เรียนปฐมวัยมีพัฒนาการ และความสามารถผู้เรียนทุกด้านเต็มศักยภาพสามารถนำความรู้ ทักษะที่เกิดจากการปฏิบัติจริงผ่านการเล่น และคุณลักษณะสำคัญต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่พบในชีวิตประจำวันได้เหมาะสมกับวัย โดยเน้น การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้สามารถแสดงพฤติกรรมและความสามารถได้ตามเกณฑ์แต่ละช่วงอายุ ที่เป็นเป้าหมายที่กำหนดตามหลักสูตร ตลอดจนการได้รับการส่งเสริมจากผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย และมีการนำ ข้อมูลจากผลการจัดการศึกษามาใช้โดยมีการวางแผนและนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาการ ดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีความพร้อมทุกด้านภายใต้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุน การจัดการศึกษาปฐมวัยร่วมกันทุกฝ่ายให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง ทั้งนี้ การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการบริหารการศึกษา กระบวนการนิเทศ และระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่ต้อง ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ได้กำหนดไว้ และสร้างความมั่นใจ ด้านคุณภาพผู้เรียนให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง โดยต้องมีการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและนำหลักสูตรไปสู่ การปฏิบัติ ที่ได้รับจากส่งเสริมในรูปแบบระบบเครือข่ายครอบคลุมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก หรือในรูปแบบของคณะกรรมการที่มาจากบุคคล ทุกระดับ และทุกอาชีพ การกำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินการจัดการศึกษา มีการรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย รวมทั้งเผยแพร่ให้ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปทราบ เพื่อนำข้อมูลจากรายงานผลมาพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสิทธิผลอย่างยั่งยืนต่อไป

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต ๑

ที่ ๒๑๖ / ๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา ระดับปฐมวัย
โรงเรียนบ้านร่องฟอง

เพื่อให้การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๔ มาตรา ๒๗ ที่กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพของปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต ๑ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษาระดับปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ของโรงเรียนบ้านร่องฟอง ดังนี้

๑. นางดารารัตน์ จันท์กาย	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านร่องฟอง	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวจรรยา ศรีอินทร์	หัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ	รองประธานกรรมการ
๓. นางศุภรา บุญชาญ	ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาปีที่ ๑	กรรมการ
๔. นางสาวมลลิกา ล้อมนະลา	ครูผู้สอนระดับปฐมวัย	กรรมการ
๕. นางพรพันธ์ ชุ่มใจ	หัวหน้างานวิชาการปฐมวัย	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการตามคำสั่งมีหน้าที่ดังนี้

- วางแผนการดำเนินงานวิชาการ กำหนดสาระรายละเอียดของหลักสูตรระดับสถานศึกษา แนวการจัดสัดส่วนสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ สภาพเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาของท้องถิ่น
- จัดทำคู่มือการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตามให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินพัฒนาการ ให้สอดคล้องและเป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐
- ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินพัฒนาการ ให้เป็นไปตามจุดหมายและแนวทางการดำเนินการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐
- ประสานความร่วมมือจากบุคคล หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ และชุมชน เพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ

(๒)

๕. ประชาสัมพันธ์หลักสูตร และการใช้หลักสูตรแก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องและนำข้อมูลป้อนกลับจากฝ่ายต่าง ๆ มาพิจารณาเพื่อการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

๖. ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๗. ติดตามผลการพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล ในแต่ละปีการศึกษาเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา

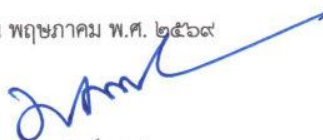
๘. ตรวจสอบ ทบทวน ประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและการบริหารหลักสูตรระดับสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาแล้วใช้ผลการประเมินเพื่อวางแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของครูและการบริหารหลักสูตรในปีการศึกษาต่อไป

๙. รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาโดยเน้นผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับเหนือสถานศึกษา สาธารณชนและผู้เกี่ยวข้อง

๑๐. ให้มีการประชุมคณะกรรมการ อย่างน้อยภาคเรียนละ ๒ ครั้ง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายประเสริฐศักดิ์ เทินไธสง)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต ๑

กำหนดการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 โรงเรียนบ้านร่องพอง

สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหน่วย	สาระการเรียนรู้
1	18-22 พ.ค.69	ปฐมนิเทศ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
2	25-29 พ.ค.69	โรงเรียนของเรา	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
3	2-5 มิ.ย.69	ตัวเรา	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
4	8-12 มิ.ย.69	หนูทำได้	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
5	15-19 มิ.ย.69	ครอบครัวแสนสุข	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อม
6	22-26, มิ.ย.69	อาหารดีมีประโยชน์	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
7	29 มิ.ย.-3 ก.ค.69	ฝนจำ	ธรรมชาติรอบตัว
8	6-10 ก.ค.69	ข้าว	ธรรมชาติรอบตัว
9	13-17ก.ค.69	ของเล่นของใช้	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
10	20-24,27,31ก.ค.69	วันเฉลิมพระชนมพรรษา	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อม
11	3-7 ส.ค.69	รักเมืองไทย	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อม
12	10-14 ส.ค.69	วันแม่	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อม
13	17-21ส.ค.69	ชุมชนของเรา	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อม
14	24-28ส.ค.69	ต้นไม้ที่รัก	ธรรมชาติรอบตัว
15	31ส.ค.-4 ก.ย.69	สัตว์น่ารัก	ธรรมชาติรอบตัว
16	7-11ก.ย.69	ดิน หิน ทราย	ธรรมชาติรอบตัว
17	14-18ก.ย.69	ปลอดภัยไว้ก่อน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
18	21-25ก.ย.69	โครงการบ้านวิทยาศาสตร์	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
19	28ก.ย.-2 ต.ค.69	โครงการบ้านวิทยาศาสตร์	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
20	5-10,12 ต.ค.69	กิจกรรม บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก

กำหนดการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2569 โรงเรียนบ้านร่องฟอง

สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหน่วย	สาระการเรียนรู้
1	2-6 พ.ย.69	การคมนาคมและยานพาหนะ	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
2	9-13พ.ย.69	กลางวัน-กลางคืน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
3	16-20พ.ย.69	เศรษฐกิจพอเพียง	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
4	23-27พ.ย.69	วันลอยกระทง	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อม
5	30พ.ย.-4 ธ.ค.69	สนุกกับตัวเลข	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
6	8-11ธ.ค.69	ขนาดรูปร่างรูปทรง	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
7	14-18ธ.ค.69	โลกสวยด้วยสีสน	ธรรมชาติรอบตัว
8	21-25ธ.ค.69	วันคริสต์มาส	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อม
9	28-30ธ.ค.69	วันขึ้นปีใหม่	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อม
10	4-8ม.ค.70	วันพ่อ	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อม
11	11-15ม.ค.70	วันเด็ก-วันครู	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อม
12	18-22ม.ค.70	ฤดูหนาว	ธรรมชาติรอบตัว
13	25-29 ม.ค.70	อาชีพในฝัน	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อม
14	1-5 ก.พ.70	ดอกไม้แสนสวย	ธรรมชาติรอบตัว
15	8-12ก.พ.70	บ้านน่าอยู่	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
16	15-19ก.พ.70	มดตัวน้อย	ธรรมชาติรอบตัว
17	23-26ก.พ.70	ผีเสื้อ	ธรรมชาติรอบตัว

18	1-5 มี.ค.70	สนุกกับตัวเลข	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
19	8-12 มี.ค.70	หน่วยวิทยาศาสตร์	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
20	15-19มี.ค.70	กิจกรรม บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก

กำหนดการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 โรงเรียนบ้านร่องฟอง

สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหน่วย	สาระการเรียนรู้
1	18-22 พ.ค.69	ปฐมนิเทศ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
2	25-29 พ.ค.69	โรงเรียนของเรา	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
3	2-5มิ.ย.69	ตัวเรา	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
4	8-12 มิ.ย.69	หนูทำได้	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
5	15-19 มิ.ย.69	ครอบครัวแสนสุข	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อม
6	22-26, มิ.ย.69	อาหารดีมีประโยชน์	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
7	29 มิ.ย.-3 ก.ค.69	ฝนจำ	ธรรมชาติรอบตัว
8	6-10 ก.ค.69	ข้าว	ธรรมชาติรอบตัว
9	13-17ก.ค.69	ของเล่นของใช้	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
10	20-24,27,31ก.ค.69	วันเฉลิมพระชนมพรรษา	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อม
11	3-7 ส.ค.69	รักเมืองไทย	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อม
12	10-14 ส.ค.69	วันแม่	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อม

13	17-21ส.ค.69	ชุมชนของเรา	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อม
14	24-28ส.ค.69	ต้นไม้ที่รัก	ธรรมชาติรอบตัว
15	31ส.ค.-4 ก.ย.69	สัตว์น่ารัก	ธรรมชาติรอบตัว
16	7-11ก.ย.69	ดิน หิน ทราย	ธรรมชาติรอบตัว
17	14-18ก.ย.69	ปลอดภัยไว้ก่อน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
18	21-25ก.ย.69	โครงการบ้านวิทยาศาสตร์	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
19	28ก.ย.-2 ต.ค.69	โครงการบ้านวิทยาศาสตร์	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
20	5-10,12 ต.ค.69	กิจกรรม บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก

กำหนดการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2569 โรงเรียนบ้านร่องพอง

สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหน่วย	สาระการเรียนรู้
1	2-6 พ.ย.69	การคมนาคมและ ยานพาหนะ	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
2	9-13พ.ย.69	กลางวัน-กลางคืน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
3	16-20พ.ย.69	เศรษฐกิจพอเพียง	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
4	23-27พ.ย.69	วันลอยกระทง	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อม
5	30พ.ย.-4 ธ.ค.69	สนุกกับตัวเลข	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
6	8-11ธ.ค.69	ขนาดรูปร่างรูปทรง	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
7	14-18ธ.ค.69	โลกสวยด้วยสีสันทัน	ธรรมชาติรอบตัว
8	21-25ธ.ค.69	วันคริสต์มาส	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อม
9	28-30ธ.ค.69	วันขึ้นปีใหม่	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อม

10	4-8ม.ค.70	วันพ่อ	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อม
11	11-15ม.ค.70	วันเด็ก-วันครู	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อม
12	18-22ม.ค.70	ฤดูหนาว	ธรรมชาติรอบตัว
13	25-29 ม.ค.70	อาชีพในฝัน	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อม
14	1-5 ก.พ.70	ดอกไม้แสนสวย	ธรรมชาติรอบตัว
15	8-12ก.พ.70	บ้านน่าอยู่	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
16	15-19ก.พ.70	มดตัวน้อย	ธรรมชาติรอบตัว
17	23-26ก.พ.70	ผีเสื้อ	ธรรมชาติรอบตัว
18	1-5 มี.ค.70	สนุกกับตัวเลข	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
19	8-12 มี.ค.70	หน่วยวิทยาศาสตร์	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
20	15-19มี.ค.70	กิจกรรม บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยก่อนการนำหลักสูตรไปใช้

โรงเรียนบ้านร่องฟอง อำเภอ เมือง จังหวัดแพร่

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยฉบับนี้ เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อนนำหลักสูตรไปใช้ โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ของสถานศึกษาทำหน้าที่ตรวจสอบ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนปฐมวัย คณะกรรมการสถานศึกษา/ คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน

เพื่อให้สถานศึกษามีข้อมูลสำคัญที่สะท้อนถึงกระบวนการนำหลักสูตรมาสู่การปฏิบัติกับเด็ก ในแต่ละช่วงวัยที่ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพเด็ก โดยเน้นตามระดับความสามารถที่สอดคล้องกับความสามารถผู้เรียนที่กำหนดตามเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ในกรณีที่สถานศึกษา มีความต้องการในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา โดยอาจใช้วิธีการในการรวบรวมความ

คิดเห็น ด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความพร้อมของสถานศึกษา เช่น การประชุมสนทนากลุ่ม การประชุมกลุ่มย่อย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

๑. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
๒. อายุ ☐ ๒๐-๔๐ ปี ☐ ๔๑-๕๐ ปี ☐ ๕๑-๖๐ ปี ☐ มากกว่า ๖๐ ปี
๓. สถานะ/ตำแหน่งหน้าที่
- ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา ☐ ครูปฐมวัย
- ☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ ☐ ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา
- ☐ ผู้แทนผู้ปกครอง ☐ ผู้แทนชุมชน
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

ตอนที่ ๒ การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อนนำไปใช้

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ใช่/ไม่ใช่ และบันทึกความคิดเห็นในข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
1	ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๑.๑ แสดงแนวคิดและความเชื่อในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ชัดเจนครบถ้วน			
	๑.๒ มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๑ สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี			
	๑.๓ มีความเชื่อมโยงกับหลักการและความเชื่อในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย			
	๑.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดปรัชญาการศึกษา			

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
2	วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย			
	๒.๑ มีความชัดเจนและสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๒.๒ มีความคาดหวังและวิธีการพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงโลกอนาคต			

	๒.๓ แสดงถึงจุดเน้นการพัฒนาความสามารถ ผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษา ปฐมวัย			
	๒.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในการกำหนด			
3	จุดหมาย			
	๓.๑ มีความสอดคล้องและครอบคลุมจุดหมาย ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘			
	๓.๒ มีความสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ การศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๓.๓ มีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติ ตามจุดหมายที่กำหนดในหลักสูตร			
4	ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบระดับการศึกษาปฐมวัย ๔.๑ นำระดับความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ มากำหนดในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ได้สอดคล้องและครบถ้วน			
5	การจัดเวลาเรียน			
	๕.๑ มีการกำหนดเวลาเรียน ๑ ปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน			
	๕.๒ มีการกำหนดเวลาเรียนและจัดกิจกรรม แต่ละวันไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง			
	๕.๓ มีการกำหนดช่วงเวลาการจัดกิจกรรมประจำวัน เหมาะสมกับความสามารถตามวัย และความสนใจของเด็ก			
6	สาระการเรียนรู้รายปี ๖.๑ มีความสอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถผู้เรียนแต่ละช่วงวัย			

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
-----	--------	-----	--------	---------------------

	๖.๒ มีการกำหนดครอบคลุมประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ และบริบทท้องถิ่น			
	๖.๓ มีการจัดแบ่งสาระที่ควรรู้ที่เหมาะสม กับเหตุการณ์ปัจจุบัน ความสนใจเด็ก และช่วงเวลาในการจัดหน่วยการจัด ประสบการณ์			
7	การจัดประสบการณ์			
	๗.๑ มีกำหนดการจัดประสบการณ์โดยใช้หลักการ บูรณาการผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ ที่สอดคล้อง กับความสามารถทุกด้าน ตามช่วงวัย			
	๗.๒ มีรูปแบบการจัดประสบการณ์สอดคล้อง กับปรัชญา วิสัยทัศน์ และจุดหมาย ของการจัด การศึกษาปฐมวัย			
	๗.๓ มีกำหนดการจัดประสบการณ์แต่ละช่วงอายุ ที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก			
	๗.๔ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เน้นให้เด็ก แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ริเริ่มและมีส่วนร่วม ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้			
	๗.๕ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เปิดโอกาส ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย			
	๗.๖ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็ก มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร			
	๗.๗ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็ก มีความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา และคิด สร้างสรรค์			
	๗.๘ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็ก มีทักษะชีวิต และการปฏิบัติตนตามแนวทาง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
	๗.๙ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริม การพัฒนาให้เด็กเป็นคนดี มีวินัย มีความเป็นไทยและ เป็นพลเมืองที่ดี			

4	การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ๘.๑ มีแนวการจัดสภาพแวดล้อมภายในและ ภายนอก ที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก			
---	---	--	--	--

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	๘.๒ มีสื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายเหมาะสม และเพียงพอกับเด็ก			
	๘.๓ มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ใน และ นอกสถานศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนา ความสามารถในการ เรียนรู้ของเด็ก			
9	การประเมินความสามารถผู้เรียน ๘.๑ มีการประเมินความสามารถผู้เรียนครอบคลุม ตามระดับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี ตามช่วง อายุ			
	๘.๒ มีการใช้แนวทางการประเมินตามระดับ ความสามารถด้วยวิธีการประเมินตามสภาพจริง ที่ หลากหลาย			
10	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ๑๐.๑ มีความพร้อมด้านการพัฒนาครู บุคลากร และ ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง			
	๑๐.๒ มีงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุน อย่าง เพียงพอในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ			
	๑๐.๓ มีการประชุมและชี้แจงทำความเข้าใจในการ วางแผนการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา (ก่อน -ระหว่าง - หลังการใช้) โดยผู้บริหาร สถานศึกษา ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง			
11	การสร้างเชื่อมต่อของการศึกษา ๑๑.๑ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและสร้าง ความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาแก่ผู้สอน ปรุ้มวัย ผู้สอนประถมศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ในการสร้างรอย เชื่อมต่อของหลักสูตร ทั้งสองระดับ			
	๑๑.๒ ครูผู้สอนปรุ้มวัยและประถมศึกษา มีการ แลกเปลี่ยนและกำหนดแนวทาง การทำงานพัฒนา คุณภาพเด็กร่วมกัน			

	๑๑.๓ มีแนวทางการจัดกิจกรรมจากการสร้าง รอย เชื่อมต่อให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อม ในการเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ ของครูผู้สอนร่วมกันด้วยวิธีการ หลากหลาย			
--	---	--	--	--

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	๑๑.๔ มีการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศของเด็กปฐมวัย รายบุคคลส่งต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อการ วางแผนพัฒนาเด็กร่วมกัน			

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ
 (.....
 .)

ตำแหน่ง.....

วัน.....เดือน.....พ.ศ

.....

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยระหว่างการนำหลักสูตรไปใช้

โรงเรียนบ้านร่องฟอง อำเภอ เมือง จังหวัดแพร่

วันที่.....

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

คำชี้แจง ให้ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้จัดประสบการณ์ร่วมกันสนทนา เกี่ยวกับประเด็นการประเมินและบันทึกร่องรอยลงในแบบฟอร์ม

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา / อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
1. ประเด็นการประเมินเกี่ยวกับกระบวนการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร				
1.1	การวางแผนการใช้หลักสูตร			
1.2	การเตรียมความพร้อมและบุคลากร			
1.3	การนิเทศ			

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา / อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
1.4	การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรเพิ่มเติม ระหว่างการใช้หลักสูตร			
1.5	การจัดปัจจัยและสิ่งสนับสนุนการใช้ หลักสูตร			
2. ประเด็นการประเมินเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้				
2.1	การจัดกิจกรรมและพฤติกรรมจัดการ เรียนรู้			

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา / อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
2.2	การจัดการชั้นเรียน			
2.3	การเลือกและใช้สื่อการจัดการเรียนรู้			
2.4	การประเมินความสามารถผู้เรียน			

2.5	ความรู้ความสามารถของผู้สอนและบุคลากร			
-----	--------------------------------------	--	--	--

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา / อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
3. ประเด็นเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตร				
3.1	การจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน			

ลงชื่อ.....ผู้บันทึกข้อมูล

(.....)

ตำแหน่ง.....

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....ผู้รับรองข้อมูล

(.....)

ตำแหน่ง.....

วัน.....เดือน.....พ.ศ

.....

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยก่อนการนำหลักสูตรไปใช้

โรงเรียนบ้านร่องฟอง อำเภอ เมือง จังหวัดแพร่

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยฉบับนี้ เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อนนำหลักสูตรไปใช้ โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ของสถานศึกษาทำหน้าที่ตรวจสอบ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนปฐมวัย คณะกรรมการสถานศึกษา/ คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน

เพื่อให้สถานศึกษามีข้อมูลสำคัญที่สะท้อนถึงกระบวนการนำหลักสูตรมาสู่การปฏิบัติกับเด็ก ในแต่ละช่วงวัยที่ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพเด็ก โดยเน้นตามระดับความสามารถที่สอดคล้องกับความสามารถผู้เรียนที่กำหนดตามเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ในกรณีที่สถานศึกษา มีความต้องการในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา โดยอาจใช้วิธีการในการรวบรวมความคิดเห็น ด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความพร้อมของสถานศึกษา เช่น การประชุมสนทนากลุ่ม การประชุมกลุ่มย่อย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

๑. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

๒. อายุ ☐ ๒๐-๔๐ ปี ☐ ๔๑-๕๐ ปี ☐ ๕๑-๖๐ ปี ☐ มากกว่า ๖๐ ปี

๓. สถานะ/ตำแหน่งหน้าที่

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูปฐมวัย

☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ

☐ ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา

☐ ผู้แทนผู้ปกครอง

☐ ผู้แทนชุมชน

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

ตอนที่ ๒ การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อนนำไปใช้

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ใช่/ไม่ใช่ และบันทึกความคิดเห็นในข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
เกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ ๓ ดี หมายถึง สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้ครบถ้วนและเหมาะสม

ระดับคุณภาพ ๒ พอใช้ หมายถึง สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้แต่บางประเด็นควรปรับปรุง

ระดับคุณภาพ ๑ ปรับปรุง หมายถึง ไม่สามารถนำไปใช้ได้เป็นส่วนใหญ่ ต้องปรับปรุงแก้ไข

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		1	2	3	
1	ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา ๑.๑ แสดงแนวคิดและความเชื่อในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ชัดเจน ครบถ้วน				
	๑.๒ มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี				
	๑.๓ มีความเชื่อมโยงกับหลักการและความเชื่อ ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย				
	๑.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในการกำหนดปรัชญาการศึกษา				
ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		1	2	3	
2	วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย				

	๒.๑ มีความชัดเจนและสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา				
	๒.๒ มีความคาดหวังและวิธีการพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงโลกอนาคต				
	๒.๓ แสดงถึงจุดเน้นการพัฒนาความสามารถ ผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษา ปฐมวัย				
	๒.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในการกำหนด				
3	จุดหมาย ๓.๑ มีความสอดคล้องและครอบคลุมจุดหมาย ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘				
	๓.๒ มีความสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ การศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา				
	๓.๓ มีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติ ตามจุดหมายที่กำหนดในหลักสูตร				
4	ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบระดับการศึกษาปฐมวัย ๔.๑ นำระดับความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ มากำหนดในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ได้สอดคล้องและครบถ้วน				
5	การจัดเวลาเรียน ๕.๑ มีการกำหนดเวลาเรียน ๑ ปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน				
	๕.๒ มีการกำหนดเวลาเรียนและจัดกิจกรรม แต่ละวันไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง				
	๕.๓ มีการกำหนดช่วงเวลาการจัดกิจกรรมประจำวัน เหมาะสมกับความสามารถตามวัย และความสนใจของเด็ก				
6	สาระการเรียนรู้รายปี ๖.๑ มีความสอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถผู้เรียนแต่ละช่วงวัย				

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		1	2	3	
	๖.๒ มีการกำหนดครอบคลุมประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ และบริบทท้องถิ่น				
	๖.๓ มีการจัดแบ่งสาระที่ควรรู้ที่เหมาะสม กับเหตุการณ์ปัจจุบัน ความสนใจเด็ก และช่วงเวลาในการจัดหน่วยการจัด ประสบการณ์				
7	การจัดประสบการณ์				
	๗.๑ มีกำหนดการจัดประสบการณ์โดยใช้หลักการ บูรณาการผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ ที่สอดคล้อง กับความสามารถทุกด้าน ตามช่วงวัย				
	๗.๒ มีรูปแบบการจัดประสบการณ์สอดคล้อง กับปรัชญา วิสัยทัศน์ และจุดหมาย ของการจัด การศึกษาปฐมวัย				
	๗.๓ มีกำหนดการจัดประสบการณ์แต่ละช่วงอายุ ที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก				
	๗.๔ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เน้นให้เด็ก แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ริเริ่มและมีส่วนร่วม ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้				
	๗.๕ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เปิดโอกาส ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย				
	๗.๖ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็ก มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร				
	๗.๗ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็ก มีความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา และคิด สร้างสรรค์				
	๗.๘ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็ก มีทักษะชีวิต และการปฏิบัติตนตามแนวทาง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
	๗.๙ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริม การพัฒนาให้เด็กเป็นคนดี มีวินัย ความเป็นไทยและ เป็นพลเมืองที่ดี				

4	การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ๘.๑ มีแนวการจัดสภาพแวดล้อมภายในและ ภายนอก ที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก				
---	---	--	--	--	--

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		1	2	3	
	๘.๒ มีสื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายเหมาะสม และเพียงพอกับเด็ก				
	๘.๓ มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ใน และ นอกสถานศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนา ความสามารถในการ เรียนรู้ของเด็ก				
9	การประเมินความสามารถผู้เรียน ๘.๑ มีการประเมินความสามารถผู้เรียนครอบคลุม ตามระดับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี ตามช่วง อายุ				
	๘.๒ มีการใช้แนวทางการประเมินตามระดับ ความสามารถด้วยวิธีการประเมินตามสภาพจริง ที่ หลากหลาย				
10	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ๑๐.๑ มีความพร้อมด้านการพัฒนาครู บุคลากร และ ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง				
	๑๐.๒ มีงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุน อย่าง เพียงพอในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ				
	๑๐.๓ มีการประชุมและชี้แจงทำความเข้าใจในการ วางแผนการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา (ก่อน -ระหว่าง - หลังการใช้) โดยผู้บริหาร สถานศึกษา ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง				
11	การสร้างเชื่อมต่อของการศึกษา ๑๑.๑ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและสร้าง ความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาแก่ผู้สอน ปรุมวัย ผู้สอนประถมศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ในการสร้างรอย เชื่อมต่อของหลักสูตร ทั้งสองระดับ				

	๑๑.๒ ครูผู้สอนปฐมวัยและประถมศึกษา มีการแลกเปลี่ยนและกำหนดแนวทาง การทำงานพัฒนาคุณภาพเด็กร่วมกัน				
	๑๑.๓ มีแนวทางการจัดกิจกรรมจากการสร้าง รอยเชื่อมต่อให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อม ในการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของครูผู้สอนร่วมกันด้วยวิธีการหลากหลาย				

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		1	2	3	
	๑๑.๔ มีการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศของเด็กปฐมวัยรายบุคคลส่งต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อการวางแผนพัฒนาเด็กร่วมกัน				

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....

.)

ตำแหน่ง.....

วัน.....เดือน.....พ.ศ

.....

